

võ thị xuân hà

Tập truyện ngắn

CÁI VẠC VÀNG

có đòn khiêng bằng kim khí

NHÀ XUẤT BẢN
HỘI NHÀ VĂN

Cái vạc vàng

CÓ ĐÒN KHIÊNG BẰNG KIM KHÍ

Copyright © Võ Thị Xuân Hà
và Công ty truyền thông Hà Thế

Địa chỉ: 34b/47, ngõ 278, Thái Hà - Đống Đa - Hà Nội

ĐT/FAX: (04) 35142809

Email: hathecompany@yahoo.com

Bản quyền tác phẩm đã được bảo hộ

Võ Thị Xuân Hà

Cái vạc vàng

CÓ ĐÒN KHIÊNG BẰNG KIM KHÍ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Ngoa sinh

Thằng Vương nhoai người lên. Nó dọa:

- Tao sẽ đập nát bát!

Tao sẽ đập nát bát! Tao sẽ... đập... nát...
bé... t...!

Nó lăm bằm chỉ mấy câu đó suốt dọc
chiều tàn.

Con bé Hoa sợ hãi ngồi thu lu sau cái
chum vỡ.

Trong chum, một con cá rô mới thả
lấy ngang tàng xé nước. Mà vụng nước
chỉ bé tí bằng năm vum tay, được quây lại
trong cái lòng chum đất mố meo. Con cá
hơi ngóc đầu mỗi khi vướng phải một cái
lá xoan đã vàng không biết động lại trong
lòng chum từ khi nào. Con bé gạt giọt
nước mắt, mỉm cười với con rô kiêu hãnh
không biết phận mình.

Nó vỗ về cá theo nhịp *Yêu nhau*:

"Yêu nhau cởi áo cho nhau.

Về nhà mẹ hỏi qua cầu gió bay

Yêu nhau chẳng ngại đường xa..."

Một con mắt của thằng Vương mở thao láo hướng ra cái chum vỡ:

- Tao sẽ... đập nát bát...

Cái đầu thằng Vương ngo ngoạy.

Con bé ru:

"Cá ngoan, cá đừng quấy chị. Cá nằm yên đi. Sao mà chẳng chịu nằm yên? Anh ấy dọa thế thôi. Anh ấy rất hiền mà. Mẹ chúng mình sắp về rồi".

Con bé sụt sịt. Tay quệt nước mắt. Chiều xuống đến nửa buổi trúc đầu ngổ.. Nắng sắp tàn. Nước mắt con Hoa nhấp nháy lẫn xuống theo nhịp điệu ca từ.

"Yêu nhau con mắt liếc ngang...

Ghét nhau ném đá vỡ đầu nhau ra..."

Đã nhiều ngày Hoan ngồi gục trên cái băng ghế trước cửa phòng khám dành cho sản phụ.

Khoa vô sinh đông nghẹt người.

Người ta chen nhau xếp hàng chờ đến lượt mua biên lai khám bệnh. Đàn bà con gái khắp các góc ngách từ những miền

dầu đỏ đổ về. Phía trong cửa bán biên lai hỏi: khám gì? Ngoài cửa lễ phép xướng các nghi bệnh: Viêm. Nấm. Dính Tử Cung. Thụ Thai ống nghiệm. Xét Nghiệm Máu. U Nang Buồng Trứng. Loãng Tinh... Bên trong cửa hô: tiền. Ngoài cửa chân thành rồi rít: dạ, tiền. Hôi hám. Thơm tho. Chua loét. Đài các. Tất cả đều mua được biên lai. Rồi nhả nại xếp số ngoài các cửa phòng khám theo từng nghi bệnh.

Bác sĩ nam đi dọc hành lang, nơi chỉ có các phòng khám dành cho chị em, quát nặng nề:

- Tôi nhắc lần này là lần thứ ba từ sáng đến giờ rồi nhé. Các anh đàn ông đi hết ra ngoài sân chờ đi. Để dành chỗ cho chị em người ta ngồi. Đàn ông gì mà cứ dật dờ ở chỗ khám phụ khoa đàn bà thế?

Thanh niên đang ngồi cùng người yêu hay cô vợ trẻ gì đó định găng lên với bác sĩ. Nhưng cô gái kéo tay:

- Thôi, nhịn nhục một chút đi anh. Mấy khi đã phải vào chỗ này.

Một tay mặt vàng xẹt, ném điều thuốc đang hút dở xuống mặt sàn hành lang:

- Mẹ, chúng nó thì hơn gì chúng ông?

Đàn ông đi gì mà đi học cái nghề mó đất đàn bà.

Bà vợ mặt thâm sì như lá lúa ủng nước, chấp tay vái:

- Thôi, ông im đi cho. Để tôi còn chữa chạy cho yên. Ra mẹ nó ngoài sân kia mà làm điều thuốc lão cho thoáng. Đợi tôi ở đây. Mất cả ngày chưa chắc đã có kết quả gì ấy chứ.

Đám đàn ông đứng ngồi lố nhố ngoài sân.

Một thằng mặt nhọn hoắt từ đâu len vào, huých:

- Ông anh tranh thủ tè một bãi không?

Mấy ông nông dân tò mò:

- Cái gì?

- Tè?

Một ông chân thành:

- Ngoài này cái gì cũng có người chào mời. May quá sáng nay tôi phải “đi” bằng hết mới lên xe. Ở thành phố đá cũng phải trả tiền.

Thằng mặt nhọn chán nản:

- Đây là “tè” kiểu “tàu nhanh”. Đi một cuộc “tàu nhanh” giá rẻ bất ngờ. Mấy khi ra phố hưởng hương phố. Trẻ bằng nhé. Cống rãnh còn nghiêm. Thơm tho. Mặc mấy bà khám chữa, còn chán mới ra.

Mấy ông phá lên cười:

- Đã gọi là cống rãnh mà còn thơm tho nữa.

Ông mặc bộ lính sờn nát lâu bầu:

- Tiền d. đâu mà đi nhanh với chậm. Nó gọi lấy tiền đưa bác sĩ mà không có thì về vỡ mặt...

Thằng mặt nhọn nói đều:

- Cống nhà ông thối mẹ nó rồi. Mất tiền vào cái cống thối ấy làm chó gì. Ngu không biết đường sướng. Thảo nào mà cái đám dân đen này mãi chẳng ngóc được đầu với thiên hạ.

Thằng mặt nhọn còn câu tiết với đám "dân đen-cống thối" một lúc rồi lớn vồn đầu không biết.

Hoan ngồi chờ đến số khám của mình. Chì cho vào phong bì tờ năm chục ngàn màu xanh. Kẹp phong bì vào cuốn sổ khám bệnh. Người ta nhận tiền cho còn là may. Trên tường, ngay cửa phòng khám có treo tấm biển: "Nghiêm cấm các bác sĩ nhận tiền của bệnh nhân. Bệnh nhân không được đưa tiền cho bác sĩ". Nhưng mà sự đời không trôi theo những dòng nghiêm lệnh đó. Sự đời xanh tươi và có những lối đi riêng. Ai

may mắn sẽ được đi trên con đường thiên lý...

Con đường thiên lý của Hoan bây giờ là tám trăm in con số năm mươi ngàn, mang màu xanh hy vọng.

Cái đêm ấy.

Cặp đùi của chị mở rộng đến căng cứng. Trái tim nghẹt thở muốn vỡ bung ra vì cơn đau. Cái đầu của đứa bé chui ra gần nửa lại thụt vào. Bà đỡ của xóm thét lạc giọng:

- Cố chút nữa đi! Lấy hơi thật sâu. Sắp ra rồi!

Nhưng chị gần như hụt hơi. Cái đầu đứa bé quá khổ, hình như bà đỡ lằm bằm như vậy. Trong thoáng chốc chị hình dung ra một đứa con trai to khỏe. Chưa nó chị ăn nhiều ngủ nhiều đến kỳ lạ. Chị lấy hơi, gắng sức với niềm vui muốn nhanh chóng được gặp mặt con.

Tay bà đỡ vén thật khéo. Vén ngang. Dọc. Vén nữa. Giống như múa.

Nó ra rồi.

Nó là con trai.

Là con trai. Cháu đích tôn của dòng họ. Lớn lên những đứa cháu đích tôn sẽ hương khói cho ông bà. Chúng sẽ dựng

nhà, xây tổ ấm. Khá hơn, chúng sẽ đi đây đi đó khắp cái đất nước nhỏ bé này để dựng xây.

Thằng bé khóc. Nhưng tiếng khóc của nó không giống tiếng khóc của một đứa trẻ.

Bà đỡ ôm thằng bé đứng ngậy ra. Chị cố nhồm dậy:

- Cho cháu xem mặt nó.

Bà đỡ vẫn đứng ngậy ra, vòng tay ôm run run. Cái bọc tã to xù cứ phát ra tiếng khóc của một âm hồn nào đó.

Chị nhìn thấy con rồi. Nhìn thấy thật rõ ràng trong cái bọc tã.

Chị xiu đi, gần như không biết gì nữa.

Lại một đêm.

Cặp đùi của chị lại căng cứng.

Mắt chị ráo hoảnh trong cơn đau. Lần này không phải là bà đỡ xóm nữa. Chị lên hẳn bệnh viện huyện.

Chị đau lắm. Nhưng anh ta, chồng chị khi đó, không muốn xoa dịu những cơn đau liên tiếp của vợ.

Trước khi đi viện, anh ta tuyên bố:

- Nếu lần này cô đẻ ra một con quỷ nữa, tôi sẽ cưới ngay con bé Loan xóm bên.

Cơn đau bốc lên như ma đại trêu chọc.

Chồng chị vẫn thản nhiên:

- Cô có biết bao nhiêu thằng trẻ trai mê con bé ấy đến mòn cả ngõ nhà nó không? Thế mà hôm nọ con bé ấy bảo: vợ anh không giống đàn bà. Đàn bà mông phải nở như Loan, môi phải mọng như Loan... Mẹ kiếp thương thay cho tôi. Cái giống nhà cô, nếu ngay từ đầu tôi biết đã không rước nợ vào thân. Huân huy chương của bố cô là cái thứ dếch gì? Có gỡ được cái vô phúc của nhà cô không? Huân huy chương có tẩy rửa được cái món ngoạ quỷ trong cái nhà này không?

Cơn điên giận của anh ta bốc lên cùng cơn đau đẻ của vợ.

Chị bảo với bác sĩ bệnh viện huyện:

- Làm cho em cái giấy chứng sinh cho cháu theo họ mẹ.

Bác sĩ nhìn con bé con đang nhoe nhoe khóc trong đồng tã lót, chân tình:

- Bố cháu hôm qua có đến mà?

Chị cương quyết:

- Không, anh ta không phải là bố của con bé. Với cả, chị ơi, có phải là cháu bình thường không?

Bác sĩ gật đầu:

- Cứ yên tâm. Cháu không sao cả. Phải

vui vẻ thì mới có sữa tốt để nuôi con. Yên tâm nhé.

Bác sĩ còn nói với theo chiếc xe đẩy sản phụ:

- Trời không nở ra tay quá với ai đâu.

Hạnh phúc đã từng tưởng tượng là có trong vòng tay chị, nay trôi lơ lửng trên các tầng mây.

Bác sĩ phòng khám nhận phong bì, niềm nở:

- Chị đã từng là thanh niên xung phong?

- Không, chị ơi. Em là con của lính. Ông ngoại các cháu ngày xưa là lính Trường Sơn. Khắp dải Trường Sơn lá xanh bị úa tàn. Chị ơi, chị có xem trên ti vi hôm nọ họ chiếu máy bay Mỹ rải cái chất độc...

- Bây giờ cô muốn gì? Cô có phải là cái người hôm trước đến, bảo là có hai đứa con, một đứa dị tật...?

- Vâng!

- Vậy cô định khám gì nữa? Viêm phụ khoa à?

- Em định lấy chồng!

- Sao???

- Vâng! Em với bố các cháu bỏ nhau lâu rồi. Người ta bảo số em hai đời chồng.

Nhưng... nếu lấy ai đó mà không có con được lành lặn thì...

- Nói ngắn thôi.

Chị cúi đầu khẽ vâng. Rồi quả quyết:

- Em muốn lấy chồng! Nhưng trước khi lấy ai đó, phải tin mình là người đàn bà bình thường.

Bác sĩ khẽ gật:

- Cô tìm bác sĩ tâm lý nhé. Lấy ai chẳng được. Cô là đàn bà chứ là đàn ông à? Lại gặp phải tay nào giờ trò phải không?

Tay bác sĩ với cái phong bì như muốn hất trả lại.

Chị cuống:

- Bác sĩ, giúp em với. Mong bác sĩ nghe em trình bày cho hết. Em phải biết là mình đã bình thường rồi mới dám lấy người ta.

Bác sĩ dịu dàng:

- Chúng tôi chỉ xét nghiệm, chữa trị vô sinh. Còn trường hợp này thì... quả thật, ngoài khả năng...

- Nhưng chị hãy cứ cho em chiếu chụp, xét nghiệm. Em đi xét nghiệm máu ở bệnh viện huyện có dấu hiệu gì khác đâu, thậm chí bác sĩ ở đó còn bảo em có thể hiến máu nhân đạo được nữa cơ.

Bác sĩ buông người ngã ra thành ghế nghe chừng khó xử với cái phong bì quá.

Suýt nữa chị buột miệng: Hãy giúp em. Cha em đã hy sinh ở cửa ngõ Sài Gòn khi em mới ba tuổi. Cha em về thăm mẹ em năm ấy... Cha em đâu có lỗi gì với mẹ con em...

Nhưng chị kịp ngưng lại. Chị không có quyền đem cha ra vào cái tình huống thật tầm thường này của chị. Bác sĩ nói đúng. Chị vẫn là dân bà. Lấy ai chẳng được. Miễn người ta chấp nhận.

Bác sĩ chợt đồng ý:

- Thôi được. Cho cô làm lại các xét nghiệm máu, soi tươi, xét nghiệm vi sinh... Làm xong các xét nghiệm này thì mang kết quả lại cho tôi xem.

Chị cười rạng rỡ:

- Cám ơn bác sĩ! May quá.

Bác sĩ lắc bảm:

- Chưa có gì là may đâu. Nếu không bị viêm nhiễm gì, hết kỳ kinh tới chừng 2,3 ngày còn phải chụp tử cung vòi trứng. Kỳ kinh tiếp sau đó kiểm tra niêm mạc tử cung. Sau đó còn phải siêu âm buồng trứng, xét nghiệm nội tiết...

Hoan đi làm các xét nghiệm hết tháng này sang tháng khác.

Người làng bắt đầu xì xào:

- Con mẹ Hoan bỏ con bỏ cái đi kiếm chồng trên phố.

Con cá rô bây giờ được con bé Hoa nuôi trong cái thùng gỗ đựng nước mưa.

Thằng Vương gào:

- Tao sẽ đập nát bát!

Cái đầu to của nó lắc lư như củ hành trước gió. Con bé dỗ anh:

- Mẹ bảo sẽ mua ô tô màu đỏ cho anh, búp bê có tóc vàng cho em.

- Tao sẽ đập nát bát!

Con cá rô lượn qua lượn lại giữa những kẽ tay của con bé. Nước mưa trong thùng gỗ bốc lên tanh tanh.

- Em sắp được đi học lớp một rồi đấy. Em sẽ dạy anh viết.

- Tao sẽ đập nát bát!

Người làng đi qua ngõ. Tò mò nhìn quanh:

- Gớm, nhà Hoan dạo này sạch sẽ gọn gàng quá, nhẩy.

Tiếng thằng bé gào từ trong cũi:

- Tao sẽ đập nát bát!

- Chúng mày sắp có bố mới, nhẩy.

Thằng Vương chồm lên như muốn vượt qua bốn bức hàng rào cũi, giọng điên dại:

- Tao sẽ đập nát bát!

Con Hoa xi mặt nhìn người làng ghé góm, lấy tay bịt tai lại. Nó quay sang dỗ anh:

- Anh đừng tức. Đừng gào thét. Em cũng muốn có bố.

Giọng thẳng Vương đỡ diên hơn:

- Tao sẽ đập nát bát!

Con Hoa kiên nhẫn:

- Anh có muốn được bố bế đi xem sông Thiên Đức chảy không? Anh có muốn đi công viên nước Hồ Tây ở Hà Nội không? Em muốn có bố để được bố đưa đi khắp nơi. Rồi em sẽ dạy chữ cho anh mà. Em hứa đấy.

- Tao sẽ đập nát bát!

Nhưng lần này nó chỉ thăm thì câu đó trong cuống họng. Con Hoa bày đồ hàng ra trước cũi rú anh chơi cùng.

Người làng mang khoai mới luộc đến cho hai đứa trẻ. Chẹp miệng:

- Khổ thân chúng mày...

Bác sĩ khu chụp Xquang cầm tập hồ sơ dày, tuyên bố trước cửa phòng đợi:

- Sáng nay đông bệnh nhân quá. Có hai máy chụp nhưng một cái đang trục trặc. Bác sĩ chụp chỉ nhận chín người có tên sau đây...

Rồi ông đọc to tên của những người có “thảm bay may mắn”

Bà nhà quê có gương mặt thâm xì như lá lúa ủng nước tái mặt: chết thôi, lại mất thêm công thêm của tháng sau rồi. Có ai đó kéo tay chị ta thì thầm: tôi chỉ xin bà bát phở thôi. Cứ mạnh dạn xô cửa kia vào mà lót tay cho lão bác sĩ cầm hồ sơ ấy. Vào đi. Nhanh lên. Dăm ba chục cho đỡ mất công tháng sau. Nhớ bát phở nhé.

Bà xin phở rút tai hết lượt. Xin được ngót chục “bát phở” trong vòng chưa đầy nửa tiếng.

Bác sĩ gọi thêm vào danh sách khá nhiều. Gần như là hết cả đám chị em ngồi chầu chục trước cửa mà như ban đầu nói sẽ bị loại sang tháng sau. Chụp tử cung vòi trứng là một “bác sĩ đàn ông”. Đám chị em lần lượt tuột hết những thứ che đậy, nằm như con cá bị lên thớt trên cái bàn máy chụp. Xoạc hết ra. “Bác sĩ đàn ông” thực hiện các thao tác quen thuộc hàng ngày. Chị em ai cũng nghĩ thầm: vợ anh ta là ai nhỉ? Một cái xilanh dài ngoẵng dút vào thật sâu. Một thứ thuốc gì đó được bơm vào. Tử cung căng cứng. Tung tức rồi muốn nổ vì đau. Có ai đó làm dấu lên trời: trời ơi, sao trời nỡ đoạ đầy thân xác đàn bà con gái chúng con. Lần lượt lão đảo đứng lên

đi ra, tìm phòng nằm. Máu loang đỏ những tấm băng vệ sinh. Nhưng lòng tràn đầy hy vọng.

Có ai đó hỏi: có đau không? Người vừa ra lắc gật chẳng ai giống ai. Nữ kỹ thuật viên hồ hởi báo tin cho cả phòng: sáng nay không ai bị tắc vòi trứng. Niềm hoan nở bừng trên các gương mặt. Mọi người kháo nhau: trên mạng người ta thống kê tỉ lệ vô sinh quá cao của nam thanh nữ tú trong cái thời buổi thị trường nhốn nháo này. Là bởi tệ nạn mại dâm, hoá chất độc hại, thuốc trừ sâu, thuốc lá, stress, nghiện hút, bệnh tật, sinh hoạt giai gái vô độ. Giai gái đây là nói cái loại giai bữa bãi với hết gái này gái nọ, trường sinh học bị phân tán, lấy đâu ra tinh lực cường tráng mà không vô sinh? Tại gì lũ thị chúng mình?

Hoan nằm thêm thiếp, lo hai đứa ở nhà đói. Cô gái nằm giường bên tò mò:

- Chị chưa có con à?
- Hai cháu rồi.
- Thế sao còn phải chụp?

Cô gái nhìn chị ngưỡng mộ lẫn ghen tị:

- Em mong có một đứa cũng được. Chị lại muốn đẻ thêm chứ gì? Chưa có con trai à?

Cô gái nằm cạnh cửa sổ toát mồ hôi,

lên cơn đau bụng, nôn thốc nôn tháo. Bác sĩ chạy vào bắt mạch, đo huyết áp. Nữ kỹ thuật viên cho cô uống thuốc đặc trị, đâm đâm vào mảnh lưng con gái tròn lẳn, nhưng chắc phải cúi gập nhiều trong một xưởng may. Cô gái nom chỉ như một cô bé mới lớn. Nữ kỹ thuật viên an ủi:

- Còn ít tuổi, lo gì.

- Nhưng chồng sắp cưới của em đời vợ trước không có con.

- Thế thì tại vợ chồng lão ấy chứ tại gì cô.

- Thì là em cũng muốn ba năm rồi mười. Có cái giấy của bệnh viện rồi, anh ấy mới chịu cưới.

Mọi người than:

- Ôi, đàn bà.

- Lấy ai chẳng được. Xinh xẻo trẻ trung thế kia mà đâm đầu vào đóng cút.

Cô gái cố thanh minh:

- Anh ấy còn tốt hơn đám bọn con trai tuổi em.

Một chị lớn tuổi nằm trong góc bồng thút thút khóc:

- Tránh không khỏi cái số. Chẳng ai nói hay nói tốt được đâu. Tôi đây này, con trai mười tám tuổi, cao lớn, đang chuẩn bị sang Anh học. Cháu thi đỗ trường bên đó..

Chị nức lên khiến cả phòng cùng ngoảnh vào.

- Hôm đó nó ngồi ở sân lau xe. Nhà tôi ở sát đường cái lớn. Lái xe tải say rượu chồm thẳng cả cái xe vào chỗ cháu ngồi...

Mọi người thẳng thốt:

- Ôi trời ơi!!!

Chị ôm bụng ngoảnh vào trong tường khóc.

- Gần năm mươi tuổi rồi. Con bỏ đi, còn mong gì nữa.

Nữ kỹ thuật viên an ủi:

- Chị ơi, nhờ chuyên môn can thiệp chắc vẫn còn kịp.

Có ai đó bảo:

- Chuyên môn gì thì chuyên môn. Trường hợp này chắc phải đi làm lẽ thôi. Xin cho thẳng bé đầu thai lại kiếp người...

Cả phòng lặng phất. Như đang trôi về cõi âm.

Hoan đi ra cổng. Lòng thư thái hơn với những kết quả khả quan: hai vôi trứng không bị tắc, máu không có vấn đề gì, không có khuẩn vô sinh, không có độc tố gây "ngoạ sinh".

Tế bào huyết ngày nào đã gây ra cái

đầu dị thường của thằng bé, nay liệu còn lẫn khuất như bóng ma dật dờ trên các cánh rừng Trường Sơn? Những loài cây nào bị thứ chất diệt lá làm úa tàn? Tế bào huyết nào bị nhiễm chất huỷ diệt lang thang trên cõi dương thế?

Chị đang đứng ngơ ngác chờ xe ngoài cổng bệnh viện thì một người đàn ông gọi:

- Cô gì ơi!

Chị hoảng hốt lại. Một người đàn ông đã già, gương mặt gầy ngơ ngác giữa dòng người ùn ùn vào ra bệnh viện.

Ông ta đến gần. Chị nhìn rõ bộ quần phục đã sờn cũ. Nom chừng ông ta chỉ thua ông ngoại thằng Vương (nếu ông còn sống đến nay) chừng vài ba tuổi là cùng.

- Tôi được bác sĩ Minh giới thiệu. Xin lỗi cô. Cô cho tôi gặp dăm phút được không?

Hoan không hiểu:

- Cháu...

- Tôi chỉ dám xin cô dăm phút thôi. Tôi là lính, sẽ trình bày thật nhanh gọn.

Ông khấn khoản. Nét mặt người già nài xin trông thật tội. Chị không nỡ bảo ông là hai đứa con chị đang chờ. Một đứa dị tật. Một đứa còn bé quá, còn chưa đi học lớp một. Đứa bé trông đứa lớn.

Chị như trong cõi vô thức, theo chân ông già vào một cái quán cà phê nhỏ bên kia phố. Ngượng ngẩn nhận ly sữa nóng nhân viên bưng ra, chẳng hiểu ông già gọi từ lúc nào khi mới bước vào quán.

Ông vào chuyện ngay, không kịp cho chị uống trước một ngụm sữa. Tiếng ông trôi trong “dăm phút” mà như cả đời người dãi bày.

“Bác sĩ Minh bảo tôi nói khéo kéo cô giận. Tôi là người nhà của bác sĩ. Tôi biết cô cũng muốn biết mình có còn sinh con bình thường được không, để... còn đi lấy chồng. Tôi ngần này tuổi rồi. Chẳng gặp được ai. Hay cô giúp sinh cho tôi một đứa con rồi hẵng đi lấy chồng? Nó không lành lặn cũng được. Tôi sẽ dành cả cuộc đời còn lại để chăm sóc nó. Cô đừng nghĩ sai về tôi. Tôi đáng tuổi cha cô. Năm ấy tôi bị thương ở đầu bị mất trí nhớ. Khi tỉnh lại trong trại thương binh thì thời gian đã đi qua hơn nửa đời người. Tôi về làng, gia đình đã già tôi mấy chục năm có lẽ. Tôi có lương trợ cấp. Tôi có thể nuôi hòn máu của tôi, dù nó phôi thai ở dạng nào. Tôi sẽ... chỉ dám nhờ đến kỹ thuật ống nghiệm. Có được không cô? Đây là địa chỉ của tôi. Tôi cam đoan, cô sinh xong tôi sẽ xin cháu về nuôi. Tôi sẽ chu cấp cho ba mẹ con cô cho đến khi có

người đàn ông nào đó. Cầm bằng không có người ấy...

Vì sao tôi nài xin cô? Vì cô mới là người hiểu cho cánh lính chúng tôi. Coi như một lần thử nghiệm. Một lần làm phúc. Được không cô? Được không con gái?"

Chị không tin vào tai mình. Không tin vào mảnh giấy ghi tên và địa chỉ ông già. Chị quên quên nhớ nhớ. Rồi nhớ ra mình còn phải đi mua cho thằng Vương cái ô tô màu đỏ, cho con Hoa con búp bê có mái tóc vàng.

Chị lại nhớ chị còn nhiều việc trên cái cõi thế này quá.

Ở nhà, con Hoa đang dỗ anh nó:

- Mẹ sắp về rồi. Mặt trời xuống đỏ ối kia rồi.

Thằng Vương cười:

- Tao sẽ đập nát bét!

Con cá rô quẫy roàn roạt trong thùng gỗ chứa nước mưa. Nó dớp những con loăng quăng mới sinh ra từ đêm hôm trước.

-Thái Hà, 9.4.05 -

Đô hội

Dáng thon thả. Gương mặt thuần nét phương Đông. Lớp phấn nâu trên da mặt giúp cô che đi những ngày khốn khó của mình. Cái xứ kỳ quặc này, hễ ai có lớp da nâu là người ta liệt vào hạng có tiền. Có tiền thì mới đi tắm nắng thường xuyên được để có cái thứ nước da nâu sần và mịn như thế.

Cô đi trên đường phố nơi xứ sở của những ngày hội. Cười vô định.

Đang đi trên phố cổ với tốc độ ba mươi cây số một giờ bằng chiếc xe Wave-Anpha thì nhạc cầm tay reo. Nàng cho xe chạy từ từ sát bên vỉa hè rồi rút chiếc Samsung gấp từ trong chiếc sách hồng ra. Dãy số từ hành tinh khác hiện trên màn hình. Bên kia là tiếng reo của em gái:

- Em đây!

Nàng quỳnh quát:

- Trời ơi, cả nhà đang lo quá. Không biết tin tức ra sao. Sang đến nơi không thấy gọi về một cú điện thoại để mẹ cứ đứng ngồi không yên. Bây giờ thế nào rồi, nói nhanh lên cho chị biết?

- Chẳng ra sao cả chị ạ. Em sang đến nơi làm gì có tiền để nạp thẻ điện thoại mà gọi về. thằng Lãng bị nằm trong tù ba năm nữa. Em không lấy lại được tiền. Nó khai với cảnh sát em là đồng bọn. Bây giờ cảnh sát đang điều tra, em không còn việc làm, mất cả chỗ ở luôn vì không có tiền trả... Em phải ở nhờ nhà thằng Henry. Bây giờ cũng đang gọi trộm từ đường dây của nó. Cái thằng lùn ấy. Cái nhà em định thuê rẻ hơn nhà trước thì họ thuê mất rồi. Cũng chẳng có tiền để đi thuê nhà nữa. Em chưa tìm được việc làm. May có mấy thứ đồ ăn chị chuẩn bị cho mà còn có bữa...

Tiếng em gái nhỏ dần.

Nàng gọi thật to:

- A lô, nghe thấy không? Cố gắng lên. Phải cố gắng lên thôi. Còn bọn cảnh sát thế nào? Chúng nó có gọi lên chất vấn không?

- Có, nhưng không sao cả. Em báo tình hình về thăm nhà rất cụ thể. Chúng nó có vẻ thông cảm hơn. Nhưng em biết cái bọn

cú vọ đó chỉ ra vẻ thế thôi. Với cả, có thể nhờ chị đi làm lễ cho em mà mọi thứ liên quan tới chúng nó cũng đỡ hơn. Vậy chị cứ làm lễ thường xuyên cho em nhé.

- Yên tâm đi, chị vẫn thường đi lễ mà. Vậy bây giờ còn cần gì nữa để chị lo được thì chị sẽ lo?

- Chị nhờ thầy làm lễ cho em kiếm được việc làm. Em vẫn mơ được làm tiếp viên hàng không. Nhưng bây giờ tình hình này có lẽ khó mà mon men được tới chỗ đó để xin thi tuyển. Nên chị xin thầy làm bất cứ việc gì cũng được. Miễn là có tiền để sống. Chị xin thầy cho em được gặp lại người trong duyên kiếp của em nhé. Đêm nào các thiên thần cũng bay về mách bảo cho em biết anh ấy đang ở đâu. Nhưng em không biết tên của anh ấy. Cũng không biết anh ấy ra sao? Chỉ thấy gương mặt duyên kiếp.

Nàng đứng ngây người dưới nắng gay gắt. Nắng làm khô ngay những giọt mồ hôi. Những giọt mồ hôi đó bay đi đâu mất trong cái cõi không gian đặc quánh bụi và khói xăng dầu. Tiếng em gái từ bên kia trái đất đã tắt. Thân thể tươi rói của nó đang tràn ra dưới ánh mặt trời ở phía bên kia trái đất. Thân xác con người đòi ăn ở, đòi mặc, đòi ngủ trong một tổ ấm.

Mùi thịt chín bay hờ hênh như đám con gái không nghề ngỗng bắt cần đời, mặc áo hai dây, quần lửng, mắt nhìn xéo thiên hạ trên người. Trong góc phố cái quán bia đông nghẹt đàn ông cởi trần đang ẩm ào thứ âm thanh rỗng tuếch. Hai phần ba đám đàn ông đó đang tung hô chiến tích bắt cần con mụ vợ ở nhà. Bốn phần năm đám đàn ông đang hau háu nhìn theo mấy cái lưng hờ của gái mười tám đôi mươi bắt cần đời trên hè phố. Nắng làm bốn phần năm đám đàn ông đó nhìn thấy da thấy thịt tươi rói, men bia bốc cao trong những cái đầu u sầu, làm tăng vọt khả năng tiết dục qua miệng.

Hình như bà chủ quán bia liếc xéo đám đàn ông, buông câu như thể tiếng thở dài:

- Cứ thử để mấy cô nàng ấy sống độ mười năm nữa xem, có được như cánh gái già này không?

(Dạo này nhiều quán thuê con trai trẻ chạy bia, các cô tiếp thị bia chỉ buổi tối mới xuất hiện).

Nhưng đàn ông không cần gái già. Đếch cần biết cái gì có tên là già.

Trời thì đang nắng nóng bất thường.
Mọi thứ đều bất thường: dịch gà, tụ điểm

karaoke phải kiểm tra liên tục, thuốc lắc, heroin gói vào mấy thứ giấy lộn (giấu nhem dưới ba lớp cỏ, nhưng có cỏ vẫn còn là may, còn giấu cả dưới lỗ cống); gái mang danh nghệ sĩ có giá một đêm hàng ngàn đô, đua nhau đi bán cái không bao giờ mất (mà chỉ già đi và trơ ra), gái quê gái sơn cước giá rẻ bất ngờ, chỉ năm mười ngàn trao tay, không cần mộng má, chỉ cần “cái ấy”... Đếch cần biết trước đó là hàng đàn hàng lũ thằng nào đã “đụng hàng”. Đàn ông chung nhau dễ tính hơn đàn bà, cũng như chung nhau chiến tuyến bia rượu vậy thôi. Đâu có khó tới nỗi che đậy bằng cái vỏ bọc là chung thủy như đàn bà. Xem ra cánh đàn ông thời buổi này lệch nghêch như đám trẻ, chẳng kén cá chọn canh, chẳng so đo trước sau em đã làm gì với thằng nào. Ô kê, tiền thoả thuận nhé, trọn một đêm hết lòng. Ngày mai tình ta cạn túi. Anh thích cái thứ tình như vậy, đỡ mệt xác mệt lòng. Lòng anh cũng trăm mối đắng cay rồi em ơi.

Nàng nổ máy xe đi tiếp. Đi thật nhanh về nhà để gọi cho người thầy làm lễ. Mọi hy vọng chỉ còn trông chờ vào người thầy làm lễ ấy.

Đêm ấy, cô được người ta báo tin cho hay thằng Lãng đã bị cảnh sát tóm vì tội lừa đảo cá độ trường đua.

Cô bàng hoàng.

Thằng Lãng, người đàn ông tên Lãng thân yêu của cô, người mà cô đã đưa về nhà ở Việt Nam giới thiệu với ba mẹ chị em, người nói yêu cô tha thiết và chỉ chờ ngày có đủ tiền để cưới cô, người hứa với cô sẽ mượn tạm số vốn của cô trong vòng một năm, sang năm số vốn sẽ tăng gấp đôi, đủ để cho cô có chút vốn liếng cho tương xứng với chồng, cho khỏi tủi thân v.v... và v.v... Thằng Lãng đã bị cảnh sát nước tại ngoại tóm vì tội lừa đảo. Hắn lại đã có vợ con. Vợ hắn là một người đàn bà mang dòng máu tàu lai. Còn cô đang mang trong mình cái giọt máu có ADN của thằng Lãng.

Cô bị cảnh sát mời ra chất vấn, vì trong túi thằng Lãng có cái tên cô trong một mẫu giấy nào đó.

Cảnh sát hỏi:

- Quan hệ của mày với thằng Nguyễn?

(Nước tại ngoại gọi tên của đám người Việt Nam bằng họ. Mà phần lớn lại có họ Nguyễn).

Cô trả lời (tình yêu vẫn còn tràn đầy trong cô):

- Tao là vợ sắp cưới!

Cảnh sát kết luận:

- Vậy mày là đồng bọn của nó!

Cô sưng sờ:

- Tao không biết đồng bọn về chuyện gì? Anh ấy không phải là người để chúng mày xúc phạm.

Cảnh sát cười hô hố:

- Mày giả bộ ngây thơ. Mày khai vào đây, đang ở đâu, làm gì?

- Nhưng anh Lãng mắc tội gì?

- Lừa đảo, cá độ, nó lừa của khách hàng mấy trăm triệu EU. Nó có vợ con rồi. Mày chưa bị nó sàng à?

Cô ngồi im lặng khá lâu mới lên tiếng:

- Tao muốn gặp nó.

- Mày gặp để làm gì? Bọn dân An Nam chúng mày có nhiều loại ám hiệu với nhau. Mày ký vào tờ biên bản này đi, kể từ hôm nay mày trong đối tượng quản thúc của chúng tao. Nếu nộp được ngân này tiền, thì mày được tự do.

Cảnh sát chìa tờ giấy có ghi con số khổng lồ, đúng, với cô thì quả là khổng lồ, để được tự do.

Tiền của cô đã giao hết vào tay thằng Lãng. Bấy lâu nay Lãng bao cô ăn, ngủ và đi du lịch. (Bây giờ tính lại, thằng Lãng vẫn lãi hơn với số vốn mà cô không bao giờ đòi được).

Cô đã vô cùng cảm động vì hành động mã thượng ấy. Cô giao hết tiền có được sau bao nhiêu năm tháng lênh đênh xứ người vào tay một kẻ mà cô chỉ biết tìm bằng một dây số di động. Cô không được hấn cho gặp mặt cha mẹ, anh em. Đúng ra là hấn bảo chưa nên tiến hành việc đó. Bạn bè của Lãng cũng lao nhao không biết rõ ai với ai ngoài những câu chuyện Lãng kể về người này người nọ. Mỗi lần có ai đó gọi, Lãng thản nhiên hoặc không nghe máy, hoặc nói chuyện trước mặt cô với đầu dây bên kia toàn những lời chung chung, không rõ nội dung câu chuyện. Đặc biệt cũng chẳng thấy có cô bạn gái nào gọi.

Mọi thứ xung quanh Lãng kín như bưng.

Nhưng cô thấy an toàn khi bên hấn. Dần dần cô thấy yêu hấn.

Cô giao hết tiền cho người đàn ông tên Nguyễn Lãng có kèm một dây số di động sau cái tên.

*

Phía bên kia đầu dây, thầy làm lễ từ tốn:

- Chị cứ bình tĩnh. Tôi sẽ khắc làm cần thận một cái lễ cho cô ấy.

- Vâng, thưa thầy. Thầy cố gắng dẹp mọi chuyện khác về em lại để làm lễ cho em gái em thầy nhé. Khổ thân nó quá.

Thân gái cách trở đường trường như thế.
Ai giúp bây giờ là quý lắm phải không ạ?

- Tôi sẽ tìm người giúp cô ấy. Cứ yên tâm đi. Thế nhé.

Nàng ngồi thừ ra bên bàn. Nhìn sâu vào cái máy điện thoại. Có thể thấy cũng nhìn thấy nàng đang khoác hờ một tấm khăn tắm lên người, cơ thể không có gì che đở, mặc dù thầy đang ở cách xa hàng mấy chục cây số. Ông ấy, như nhiều người nói có khả năng bay bổng đến những nơi xa để kiểm chứng những gì thuộc phạm vi ông đang cầu cúng.

Như thế có nghĩa là nàng đang phạm thượng.

Mặc kệ. Nàng ném tấm khăn tắm xuống đất. Không khí nóng thế này, lấy gì để đỡ bức bối đây?

Chuông điện thoại reo.

Phía bên kia đầu dây là chàng A Đam của nàng.

- Em đang làm gì vậy?

Nàng mỉm cười:

- Em đứng và không mặc quần áo.

- Em bỏ cái trò trẻ con ấy đi. Đợi anh về hẵng giờ cái trò đó. Anh đi uống với mấy thằng bạn học ngày xưa, độ chín mười giờ về. Cứ ăn tạm cái gì đi nhé. Anh về sẽ ăn cơm với em.

Nàng bỏ cua đã lọc vào xoong rồi cho vào tủ lạnh. Rau rửa sạch cũng cho vào tủ lạnh.

Mọi thứ đều sẵn sàng trước khi chàng A Đam về nhà.

Chàng không bao giờ biết lòng tin nơi E Va của mình đã tắt từ lâu. E Va là người đàn bà có học và nàng giống như một tiểu thiên thần lây tính khí con người, tuy không còn mấy tin vào lòng người, nhưng dễ có lòng vị tha. Nàng nghiêng người từ trên mái nhà cao vợi vợi nhìn xuống đám đàn ông đang thủ lạc bằng hơi men, nơi có A Đam của mình, mỉm cười thương hại.

Nàng không nguôi nghĩ đến đứa em gái đang lênh đênh không nhà không nơi nương tựa ở một hành tinh xa lạ.

*

Gã lùn tên Henry thương cô gái phương Đông bé nhỏ tội nghiệp.

Gã đi theo cô khi cô từ nhà thương làm phúc đi ra.

Không phải bỗng dưng mà gã chú ý tới cô. Buổi sáng khi gã đang làm phu đẩy những thùng hàng thực phẩm vào siêu thị, mà buổi sáng nay mặt trời thật rực rỡ, những sắc hồng

óng ánh dát lên mặt tường siêu thị những hạt ngọc huyền bí, gã thấy cô đi tới như một nàng công chúa từ phương Đông tới. Rồi thấy cô đi vào cái cánh cửa xoay của nhà thương làm phúc.

Gã mãi làm quên hẳn cô gái phương Đông. Nhưng rồi cô lại đi ra trước mặt gã. Gương mặt không còn vẻ tươi rói của ban mai. Gương mặt mệt mỏi như một thiếu phụ vừa qua cơn bạo bệnh.

Nhưng rõ ràng là cô rất đẹp. Nét đẹp phương Đông pha gương mặt nữ chúa Cleopatra.

Gã đến gần cô, đưa tay ra:

- Cô gái! Có cần tôi giúp gì không?

Cô quay phắt sang nhìn gã, cười mỉa mai:

- Cái xứ này có còn ai giúp tôi chứ?

Gã không giận. Cô gái nói tiếng của dân tộc gã cứ như thể cô sinh ra lớn lên ở cái xứ sở này.

- Tôi thấy cô từ khi sáng. Cô ở đâu tới vậy?

- Việt Nam!

Gã gật đầu chứng tỏ mình biết Việt Nam.

- Cô có thể tin ở tôi.

Cô ngạc nhiên:

- Tin? Tôi ném lòng tin vào cái bờ của mấy con mụ bác sĩ trong kia rồi.

Gã thấy tò mò:

- Nghĩa là?

- Nghĩa là một đứa bé không được ra đời.

Không bao giờ được làm người nữa, có hiểu không? Cút đi! Tao ghét chúng mày. Ghét cái xứ sở này.

- Cô đừng ngại. Tôi thì khác.

- Khác? Mày khác chúng nó ở cái gì? Vì mày lùn hơn? Vì mày bị khinh rẻ ngay trong cộng đồng của mày? Vì mày còng lưng đẩy xe? Tao chán lắm những cái trò nghèo đói rồi. Tao vừa bị thằng đồng hương lừa hết. Nó còn tiết cả đường sống của tao nữa. Tao ném đứa con của nó đang lớn lên trong bụng tao để khỏi phải làm kiếp người rẻ rách như cha nó. Tao sẽ đi kiếm. Tao sẽ kiếm bằng cách của đàn bà con gái chúng tao.

Gã đứng nhìn theo cô gái. Cô đi như một nhành hoa đang cố sức vươn lên dưới ánh mặt trời rực rỡ. Nhành hoa không bất cần đời như nó đang gào thét. Có cái gì đó tuyệt vọng, u uất nhưng không chịu khuất phục.

Rồi gã nhớ ra, chạy theo.

- Cô ơi, về nhà tôi đi. Cô nói cô sẽ đi làm... đi làm cái món đó... Cô cứ chọn tôi làm khách hàng đầu tiên đi. Tôi sẽ hậu hĩnh với cô đấy. Tôi sẽ giấu cảnh sát. Cô đừng sợ.

Cô dừng lại, tần ngần.

Rồi cô quay đầu lại mỉm cười. Trời ơi, cô thật đẹp. Vẻ đẹp phung phí trên cái xứ sở này.

Tiếng cô vang lên như thách thức:

- Mày trả cho tao bao nhiêu đêm nay?

Nàng ngồi phía sau thầy cúng.

Phía trước, ngay dưới chân điện thờ la liệt những mã cúng rục rở đủ mọi màu sắc. Nào ngựa, nào thần mình người đầu rắn, nào tiền quan, áo mũ cân đai... Hương bay lên không trung một dải mờ thơm mùi trầm.

Thầy cúng xoay người khoác ra ngoài bộ quần áo nông dân lam lũ một tấm áo dài xanh, buộc quanh trán một tấm khăn đỏ. Thầy hắng giọng:

“Đại Nam quốc. Hôm nay là ngày rằm tháng năm ta. Kim thần tín chủ con là... Con thành tâm có cung duy quan thần minh chúa đất thổ công tảo quân tảo phủ thần quân đông trù tư mệnh thổ gia thổ trạch đồng lai chứng giám tiếp độ tín chủ con là...”

Vào đúng lúc đó thì nhạc cầm tay lại reo. Nàng định tắt, nhưng thầy cúng quay qua bảo:

- Cô cứ nghe đi. Cô Nhan gọi về đấy.
- Bên kia là tiếng em gái:
- Em đây!
- Trời, chị đang ở chỗ thầy, sắp cúng.
- Thế à? Vậy em gọi sau nhé.

- Không, cứ nói đi. Cần gì thêm cứ nói đi để chị xin thầy.

- Chị xin thầy cho em gặp được anh ấy nhé.

- Ai cơ? Thành Lăng hay thành Henry?

- Không, anh ấy. Em tình cờ nhìn thấy trên đường. Em đã kể rồi mà? Nhất định anh ấy là định mệnh của em nên em không thể quên được. Mà em vẫn chưa gặp được anh ấy. Vẫn chưa gặp được chị ạ. Em đến sân bay tìm, họ còn không cho em vào. Em được các thiên thần mách bảo anh ấy làm ở sân bay. Nhưng họ đuổi em ra. Hình như họ biết việc em với cảnh sát... Với cả sáng hôm qua thành Henry nó giận em, nó đuổi em đi vì em cứ mãi nói về anh ấy. Nó ghen. Em bảo em chỉ định ở nhờ nó ít bữa thôi, chứ không có ý làm vợ nó. Nhưng bây giờ em cũng chưa biết đi đâu. Em nghe các thiên thần nói, nếu như có tình yêu là sẽ có lại được tất cả. Em đã nhìn thấy anh ấy, ngay cả trong giấc mơ.

- Chiều hôm qua chị có gọi thầy nhờ thầy cúng. Cả đêm qua thầy thức đêm để cúng cho Nhan.

- Thảo nào sáng nay thì thành Henry lại ân hận. Nó bảo hôm nay đi làm về sẽ mua cá với tôm cho em ăn. Sáng nay chim hót ngay trước cửa sổ căn phòng em nằm.

Nghe em gái nói từng từng, nàng muốn gào lên trong máy:

- Chị thấy thằng Henry tốt đấy. Ai thương mình thì hãy tốt với người ta. Đấy mới là thực tế. Không ai cúng hay xin được gì cho mình nếu mình không tự biết trả ơn đời. Một mình bên đó, không ai giúp gì được, hãy biết chấp nhận hoàn cảnh đi nhé.

Tiếng em gái nài nỉ:

- Nhưng chị cứ xin thầy cho em.

- Thầy bảo ông đã tìm được người tốt cứu mang cho Nhan rồi đấy. Cái thằng Henry đấy.

- Nó tốt, nhưng em không yêu nó...

Chợt tiếng đầu dây bên kia im bật. Hình như có những tiếng gì vang vang trong máy, nghe như phố phường đang náo lên từng bừng. Chốn đó hội xa lạ ở một hành tinh khác đang nghiêng em gái nàng vào vòng xoay lạnh lùng.

Rồi lại nghe tiếng em gái rành rọt:

- Chị có nghe thấy tiếng ồn ào không? Hôm nay là ngày quốc khánh của bên này. Họ đang tràn ra đường để dự hội. Bao nhiêu người vui vẻ thế kia mà em thì chẳng biết đi đâu, làm gì, chẳng có gì trong tay, chẳng biết sẽ sống tiếp ra sao... Chị có nghe thấy không? Cả thành phố, cả

xứ sở này đang có hội. Họ đang vui lắm chị ạ.

*

Cô vào phòng tắm. Mở vòi sen của căn nhà tồi tàn mà gã Henry cô độc thuê đã hàng vài chục năm nay. Cô phải tắm thật kỹ càng. Rồi sẽ trang điểm thật sang trọng. Bên quê nhà chị gái hứa sẽ nhờ thầy cúng giúp cô tìm được người mà cô hằng gặp trong giấc mơ. Người ấy cao ráo, gương mặt đàn ông phong sương và tin cậy. Không có con mắt hiếng gian hùng như thằng Lãng. Không lùn như gã Henry. (Một ngày nào đó Henry có cao lên được không nhỉ?)

Nhưng đêm nay, cô vẫn sẽ phải hỏi Henry cái câu cô vẫn hỏi hàng đêm, từ khi về ở nhờ gã:

"Mày trả cho tao bao nhiêu đêm nay?"

-Thái Hà, 14/7 - 20/7/05-

Mây giăng

Tôi không chờ đợi chuyến đi này.

Đầu năm đi xem bói, bà bói cắt một chân nhà ở cạnh bệnh viện Thanh Nhân phán năm nay cô không có số xuất ngoại. Chuyện tình duyên của cô cũng khác người thật đấy cậu ta rất tốt tôi không chê gì mỗi tội suốt đời không có tiền hiện giờ đang nợ chồng chất mách riêng cho cô đấy nhé đấy là tôi trộm xem số người ta để cho cô biết hờ ra thánh phật chết hiện thời cậu ấy đang quý trọng cô nhưng có một cô gái khác trẻ đẹp hơn cô đang xen vào đây bài tú này hiện lên rất rõ tháng mười ta của cô may ra tốt cả năm không tốt lắm cuối năm tiền về như nước tiền ở đâu về mà nhiều thế không biết nếu thích cậu ta cười cứ đến đây tôi mách cho chỗ đi mà làm lễ đấy tôi với

anh nhà tôi cũng phải làm lễ tôi mới lấy được chồng trẻ hơn mình đến tám tuổi lại chiều hết ý nhé tôi cụt chân thế này mà anh ấy cứ cúc cung tận tụy mỗi tội chả làm ra tiền tay tôi nuôi hết tôi sắm cho một quầy sửa di động ngồi đầy cả ngày hí hoáy rồi đi uống bia rồi về nhà chẳng gái mú gì đâu gái gì cũng chẳng bằng gái già này gái gì cũng chỉ làm một bữa là xong tội gì mất tiền.

Tôi chờ bà nói xong bài diễn văn diễm tình thì rút tờ mười ngàn đồng vào tay bà rồi đứng dậy, chen giữa mấy bà mấy chị đang dở, mấy cô có vẻ người cave, xô dẹt rồi băng sang đường như bị ma đuổi.

Vậy mà bây giờ tôi lại đang bay sang Seoul.

Máy bay bắt đầu lướt trên đường băng Nội Bài rồi cất cánh lúc một giờ sáng. Ngồi cạnh cửa sổ nhưng chỉ thấy một màu đen huyền bí bên ngoài. Cô gái ngồi cạnh tôi than, lần đầu tiên em đi máy bay đấy chị ạ, em thấy say say rồi. Tôi bảo cô cách bịt tai cho khỏi ừ. Cô lôi gói bông ra khoe, đây em có cái này. Tôi hỏi cô đi Hàn Quốc làm gì. Cô bảo em đi sang Nga, chỉ chờ ở Seoul rồi chuyển máy bay. Em có bà dì bên đó làm giấy mời đi du lịch

sáu tháng, em sang nếu có công việc bán hàng thuận lợi, kiếm được mỗi tháng bốn năm triệu thì sẽ làm giấy gia hạn để ở lại kiếm ít vốn về lấy chồng. Tôi hỏi nhà cô ở đâu. Cô khoe em ở Côn Sơn Hải Dương đấy. Mùa này đang mùa du lịch, mọi người tứ phương kéo về đông lắm, cứ nườm nượp. Họ mới tu sửa lại cụm di tích đền Nguyễn Trãi, đẹp lắm. Ôi em lo quá, đến Seoul không biết chuyển máy bay như thế nào, trên vé ghi đến tận mười lăm giờ mới bay tiếp. Tôi bảo sẽ chỉ cho cô một nhóm người cũng đi Nga trên chuyến bay này. Họ ngồi mấy người ở ghế dưới. Có cả một bà đi thăm con. Cô có vẻ yên tâm hơn.

Cô và tôi cùng cố ăn bằng hết suất ăn nhà bay dài.

Trời dần sáng. Thứ ánh sáng trên thiên đường. Mây giăng mờ mờ qua ô cửa kính. Đủ thấy những làng mạc thành phố phía dưới mặt đất. Phía dưới kia cũng là những con người những nếp nhà và những số phận. Cũng là những cây, những sông những núi. Những chú hươu đầm mình dưới sương mù. Những đàn bướm ngủ đêm sẽ đôi cánh ướt trườn ra trên thảm cỏ, chẳng biết sợ loài thú ác.

Tiếng cô gái trôi giữa đám mây màu tro rừng.

“Đôi khi em nghĩ thôi cứ chấp nhận một cuộc sống như mấy đứa bạn ở quê. Ruộng vườn Côn Sơn rộng thênh. Thả cây gì sống cây đó. Đến mùa thu hoạch đôi ba bầu bưởi đôi ba bầu vải, nhãn, na, khế mang ra chợ phiên cũng đủ đem về gạo, muối, quần áo vải vóc... Em lại còn thêm nghề may. Cũng biết cách may theo mốt ở quê nên có khá khách. Nhưng mà tẻ quá. Sáng nào mở mắt ra cũng thấy ngằn ấy gốc bưởi ngằn ấy gốc na ngằn ấy thửa ruộng, lúa ngằn ấy phân gio chăm bón. Bạn ngằn ấy đứa nói ngằn ấy thứ chuyện...”

Cô khẽ ngáp. Đôi tay đen đen của “ngằn ấy thứ quê” vươn ra phía cửa sổ máy bay như thể đó là cánh cửa sổ ở căn nhà thân thuộc, có thể mở ra để mây và gió ào vào.

“Mây mù quá chị nhỉ. Chẳng nhìn thấy gì”.

Máy bay hơi xóc mấy cái. Tôi bảo:

“Ừ, mây nhiều quá”.

Cô gái lại vui chuyện. Tiếng cô nói vang giữa đám người ngủ vùi trên những khoang ghế.

“Thế rồi bà dì em gọi điện về báo sang

bán hàng với dì. Chỉ sang độ hai năm kiếm chút vốn. Nhưng em không thể nói với dì em là em chỉ muốn đi cho biết đây biết đó. Nói thế dì sẽ bảo em là đồ nhàn mã. Đối với dì, chỉ có kiếm tiền là công việc có ý nghĩa. Chuyện muốn biết đây biết đó là những cái thứ phù phiếm không xứng với gái quê... ”.

Đến lượt tôi che tay ngáp.

Mây bọc kín bên ngoài cửa máy bay. Tôi nhớ khi ở cửa bức vé, tôi loay hoay với những túi xách đồ quá cân, sắp xếp lọc lại những thứ quá cân để mang theo hành lý xách tay; còn cô thì ngất ngưỡng một cái va li đang chen ngang vào. Tôi nhắc cô đừng chen ngang kéo bị họ đuổi xuống tận cuối hàng. Cô bấm vào vai tôi cúi xuống thì thào:

“Không phải em chen ngang đâu. Em mới cho *con làm vé - cân hàng* năm trăm ngàn. Nó trả lại bảo không bỏ nhận. Em lại dúm tờ năm mươi đô nên nó nháy em chen lên đấy chị ạ. Chị đừng nói ra đấy nhé. Nom chị trí thức thế, em nói cho mà biết mà đi qua cái cửa này. Chị không thấy nó lơ đi khi em chen lên à? Mà chị có đọc được cái tên của nó không? Bảng tên cũng đeo trước ngực đấy, nhưng cái sợi dây làm dài ra buông thông xuống gần rốn, ai mà đọc được biết được nó tên

là gì? Chị đừng tiếc tiền, để nó cho đi qua. Ra ngoài thiếu các thứ dùng khổ lắm, dì em dặn cẩn thận em mới biết đấy”.

Quả thực phải cảm ơn bà dì ở tận nước Nga xa xôi kia. Tôi kẹp đồng năm mươi đô la Mỹ vào tấm vé. Đồng năm mươi đô lập tức trở thành tấm thảm bay diệu kỳ công tôi và hành lý quá tải (gồm laptop, sách báo, tiểu thuyết Võ Thị Xuân Hà, quà tặng ngoại giao, áo quần tránh rét xứ Hàn, chín mươi gói mì tôm và phở khô ăn liền, hàng chục lọ kem mặt, tóc, tay, tắm, thuốc...) sang cho có dùng tại đất nước của chàng thần y HoJun.

Bây giờ thì chúng tôi đã bay được hơn ba tiếng. Rồi bốn tiếng. Câu chuyện đi cho biết đây biết đó của cô gái ngồi cạnh tôi cũng chững tất. Cô đang mơ ngủ. Mùi đồng quê ngai ngái trộn với mùi thức ăn trong khoang máy bay khiến tôi nôn nao nhớ nhà.

Tôi nhớ hai đứa con gái tôi. Nhớ căn nhà bình dị có anh ở đó.

Cô gái lại thủ thỉ.

“Chị có vẻ là người sung sướng nhỉ. Em lúc nào cũng ngưỡng mộ những người như chị. Đàn ông chắc cũng thế. Chắc chị không bao giờ bị họ hắt đi như

chúng em. Năm ngoái em cũng yêu một người ở Hà Nội. Anh ấy về Côn Sơn để khảo sát chương trình làm làng văn hoá chị ạ...”

*

Câu chuyện tình của cô gái:

Trước khi gặp anh ấy, em đã thất tiết với lão Khai rồi.

Lão Khai giàu nhất nhì vùng Côn Sơn Kiết Bạc. Em là thợ may vườn. Em cũng chẳng phải đứa xinh xắn gì. Chẳng nói thì chị cũng thấy. Nhưng em khoẻ khoắn và dĩ nhiên trẻ hơn mấy con bồ của lão ấy. Nghe nói lão ấy rất hào phóng. Em liền thử xem sự thể ra sao.

Lúc đó có cái cuốn truyện “Ban-zắc và cô thợ may Trung Hoa”, em mượn được ở nhà con bạn. Em liền bắt chước cái khí thế của cô gái trong truyện í mang thước đo đến cửa nhà lão Khai. Em gọi:

- Nghe nói trong nhà có người cần may đo?

Bà giúp việc chạy ra mặt vênh vác:

- Cô không biết đây là nhà ai à?

Em thản nhiên:

- Nhà lão Khai giàu có nhiều tiền, nhưng chưa biết cách ăn cách mặc. Tôi

đến để bảo cho biết cách. Tôi lấy công rẻ. Tôi lại trẻ khoẻ hơn các bà. Bà tránh ra đi cho tôi vào gặp lão già kênh kiệu ấy.

Sau bà nạ dòng là một lũ chó becgiê châu chực gầm gừ, chỉ đợi hô là lao ra.

Hôm ấy mát trời, lão Khai đang vui trong lòng. Lão nghe thấy có sự lạ thì bước ra sân sảnh:

- Chuyện gì vậy?

Bà nạ dòng thưa:

- Một con khùng đến ám ạ.

Lão cười. Mà không hiểu sao lão lại ứng ý ngay và hỏi:

- Mày nặng bao nhiêu ký?

Em bảo:

- Năm mươi cân. Cao một mét năm chín. Vòng một chín mười. Vòng hai gần bảy mươi. Vòng ba chín hai. Tóc tôi đen mượt.

Lão vẫy tay:

- Tao cũng đang thiếu mấy bộ quần áo đi dự lễ hội trên Trung ương. Mấy ông trên Hà Nội mời tháng tới. Mà tao cũng đang cần một đứa đóng vai thư ký đi theo dự lễ cho phải phép.

Em bước vào sảnh nhà. Bà giúp việc bĩu môi:

- Ca ve thời nào thế không biết? May

mà bà chủ đi vắng. Bà ấy mà ở nhà hôm nay thì cứ gọi là móc mắt cả hai.

Em lấy thước ra đo. Người lão Khai toát ra toàn mùi tiền. Lão dùng loại nước hoa đàn ông nào đó em không biết nhưng nó cứ lớn vồn quanh em, thấm đẫm lên từng ngón tay em đang sờ soạng trên mình lão. Rồi lão bùng lên như đám hoả diệm sơn. Gầm gừ như một con hổ vồ mồi. Em cố tình trượt khỏi tay lão để lão phải thêm rõ rãi. Thế rồi em và lão trôi lững lờ giữa những tấm nệm đắt tiền, giống như đang bay giữa vực sâu chín tầng địa ngục. Những giọt máu đồng trinh đã nhỏ xuống tận đáy cùng, bốc hơi bay biến lên chốn thiên đàng.

Nếu trên đời này không có cái thứ gọi là tình yêu thì kể em cũng mãn nguyện với lão già hơn mình hàng bốn chục tuổi. Sức lực lão còn hơn một con trâu cày. Lão cho em rất nhiều tiền, nhưng mỗi khi nghĩ đến chuyện lão phải thực hiện nghĩa vụ làm chồng với con mụ vợ già nua hơn hèm của lão là em lại thấy lợm giọng.

Em định đi từ năm ngoái cơ. Nhưng mà em lại gặp anh ấy.

Cũng là do anh ấy đến vá cái quần ở chỗ em.

Chị không biết chứ hình như cũng là

do số phận thế nào ấy. Em vừa cầm cái quần của anh ấy là lập tức thấy chóng mặt. Cái hơi đàn ông của anh mạnh đến nỗi làm em không còn nghĩ được đến cái gì khác ngoài việc mong ngày trả hàng. Em nhận vá quần và hẹn anh ấy qua buổi chiều. Nghĩa là từ lúc hai giờ chiều đến sáng hôm sau, em sống trong cơn mộng du.

Cái quần của anh ấy bị rách một miếng ở đùi do ngã xe máy. Mà cái quần còn mới nên anh ấy tiếc. Chỉ có thế thôi.

Anh ấy đến lấy quần. Em tần ngần mãi mới dám hỏi thăm một câu:

“Anh về đây có việc ạ?”

Anh ấy cười:

“Tôi về khảo sát để lên dự án làm làng văn hoá”.

Em đánh liều:

- Anh có thích cuốn truyện “Banzắc và cô thợ may Trung Hoa” không?

Anh ấy ngạc nhiên nhìn em:

“Chắc bạn làm may như thế này chỉ là làm thêm nhỉ? Bạn là cô giáo dạy văn à?”

Em thấy ngượng thay cho thân phận mình, không ra lặc không ra gặt.

Rồi sau anh ấy toàn gọi em là cô giáo dạy văn xóm.

Em và anh ấy yêu nhau. Đúng hơn là em yêu anh ấy và cố tìm mọi cách để được gần gũi. Còn anh ấy ban đầu có yêu em hay không thì em không dám chắc. Mà cũng có thể anh ấy chỉ định vui vẻ với em ở chốn quê buồn tẻ. Hình như anh ấy đã có người yêu ở Hà Nội.

Nhưng em quyết giành giật cho mình dù chỉ trong một thời khắc ngắn ngủi để được biết thế nào là tình yêu của chính mình. Mà cũng chỉ được có một thời khắc thôi là anh ấy đã chạy trốn khỏi em. Anh ấy viện cớ rằng em đã không còn là một cô gái đồng trinh, gái quê mà không còn đồng trinh thì khủng khiếp lắm, giả dối lắm cô có biết không? Ca ve trên thành phố rất những loại gái quê như cô, tôi còn lạ gì. Chỉ năm mươi ngàn, tôi có thể qua ba đêm với một tá gái quê như cô.

Em tiếc là đã không có thai với anh ấy. Nếu có chắc em không thể ra đi như thế này được.

Em là con bé nhà quê. Nhưng những chuyện như “Banzắc và cô thợ may Trung Hoa” đã mở ra cho em những chân trời khác. Thôi thì đi một chuyến. Biết đâu tình yêu của em vẫn đang còn ở đâu đó. Không phải lão Khai. Không phải anh ấy.

Nhưng lão Khai với anh ấy là những con đường đưa lối cho gái quê chúng em.

Mà hình như nhờ có lão Khai nên em mới biết đến tận cùng anh ấy. Giả sử em vẫn là một gái trinh, em sẽ không dám thử cơ hội được sờ nắm thực thể trần trụi và linh thiêng nơi anh ấy. Hình như người này dẫn dắt đường đến của người kia. Hình như thế phải không chị? Đến giờ em vẫn thấy thèm khát anh ấy. Vẫn như phảng phất cái mùi đàn ông trên cái quần bị rách vì ngã xe. Vẫn nhớ những đêm cả hai không còn ý niệm thời gian. Những đêm em không còn chút áo quần hay sĩ diện. Những đêm qua đêm cùng người đàn ông không được trả dù chỉ một xu...

*

Mây vẫn nhiều lắm trên bầu trời.

Máy bay bắt đầu hạ độ cao. Dưới kia có một dòng sông ngoằn ngoèo chảy. Hai bên bờ sông là những làng những phố, những nếp nhà. Đâu đó có những cô gái đồng trinh đã tự mình thất tiết. Đâu đó lại những cô gái buộc thân phận mình vào hai chữ đồng trinh để rồi không bao giờ dám bước chân vào chốn địa đàng.

Cô gái ngồi cạnh tôi không có hơi thở thơm tho, không có tiền, không có gì hết. Cô chỉ có ý nghĩ. Những ý nghĩ thực thể

của cô khiến cho người bên cạnh như bị cuốn theo. Những ý nghĩ như không thể ghìm giữ, tràn ra ngoài khoang cửa máy bay, hoà lẫn với những đám mây tầng tầng lớp lớp, làm nên ánh ngũ sắc của buổi ban mai.

7 giờ sáng Seoul.

Máy bay bắt đầu lướt trên đường băng sân bay quốc tế Hàn Quốc.

Từ cửa máy bay đi vào sảnh sân bay rất dài. Đi mãi. Con đường dài như vô tận. Chúng tôi không còn gặp lại nhau nữa. Cô gái ngồi cạnh tôi đã mất hút giữa dòng người đang ùn ùn kéo sang Nga và các nước nào đó có thể.

Tôi oằn mình cố đi thật nhanh. Những chiếc túi xách nặng trĩu.

Rồi cũng tới cửa làm nhập cảnh.

Cô hải quan Hàn còn rất trẻ và khá xinh ngẩng lên nhìn tôi, hỏi bằng thứ tiếng Việt lơ lơ Hà Nội:

- Chị là tác giả à?

- Vâng, tôi là nhà văn!

- Chị đi theo chương trình gì?

- Chương trình giao lưu văn hoá, do Viện dịch thuật và Hội nhà văn Hàn Quốc mời. Mà em nói tiếng Việt giỏi quá.

Cô cười. Thực hiện tiếp nhiệm vụ một cách tế nhị:

- Chị đến Hàn Quốc lần đầu à?
- Đúng rồi! Đất nước của em đẹp lắm!

Cô lại cười. Cộp một cái dấu đồng ý cho nhập cảnh.

Tôi cảm ơn và mỉm cười với cô.

Đó là nụ cười đầu tiên tôi dành cho đất nước Hàn Quốc, nơi cách xa Việt Nam chừng bốn tiếng rưỡi giờ bay, và đi trước Việt Nam hai giờ lịch mặt trời.

Vậy mà bà bói cụt chân nhà ở gần bệnh viện Thanh Nhàn phán năm nay tôi không có số xuất ngoại!

- Jeagi-Dong Dongdeamun,
Seoul, 11/9/05 -

Giấc mơ

Mẹ tôi nói gia đình đang bị sa sút, mẹ cần phải đi làm thêm.

Đi làm thêm?

Mẹ đi làm thế này: Bay đến một thị trấn nhỏ. Tìm người quen mà tôi nhớ hình như đã gặp đâu đó trong giấc mơ của mình. Quen lắm. Thường làm nghề ăn hoá hồng thuê mướn. Cả nhà mấy chị em đều đi theo mẹ đến chỗ làm thêm.

Đó là một khoảnh ruộng to bằng cái nông trên bầu trời.

Chân mẹ màu hồng đào. Bùn ngấm dần từ gót chân đến cổ chân. Tay mẹ như búp sen trắng quăn trong cái bao tay màu lá sen xanh ngắt mùa hè, thò xuống bùn, vọc bùn như lũ trẻ nghịch ngợm. Mẹ ném đất bùn như người đầu bếp ném thức ăn, nhoẻn cười với chúng tôi:

- Bùn ngon quá. Mẹ sẽ được lúa xanh.

Chúng tôi ngồi chầu hâu trên bờ ruộng, chờ mẹ bảo phải làm gì. Nhưng mẹ chẳng bảo chúng tôi làm gì. Mẹ thò cái bàn cào có cái cán dài như cái cuốc, cào những nhát phẳng lừ trên mặt bùn non. Bàn cào đi đến đâu, bùn sục lên đến đó. Nước bùn kêu lục xục như niềm hoan hỉ được chăm bẵm. Em trai nhỏ xiu như quả khế chưa mở mắt trên cành cây xanh vút là mẹ, nó ngồi đo bờ ruộng bằng cái gang tay nhỏ xiu. Nó bảo bờ ruộng này bằng đúng cái bờ cặp đi học lớp một của em.

Chị gái môi đỏ như quả cà chua chín sớt, bé xiu hồn nhiên giữa ruộng cà chua người ta mới thu hoạch xong.

Chị gái gọi mẹ:

- Mẹ ơi, cho con xuống với.

Mẹ tôi bảo, để mẹ sục xong cả mặt ruộng đã kéo có mảnh chai hay cái cọng dây thép nào đâm nát chân chúng tôi. Mẹ bảo khắp đất nước này ở đâu cũng có thép gai, cũng có mảnh vỡ. Chị gái khiêm tốn ngồi cong cong bên mép ruộng, cứ như sợ cái bờ ruộng bị đau nếu chị đặt cái hông thon thon xuống đó. Cỏ nhồi ra khắp mặt bờ ruộng, xanh xanh.

Tôi thoải người nằm xuống bờ cỏ. Cỏ mơn man lên tóc lên mặt. Cỏ bảo với tôi,

kiếp trước cô là con Ngọc nữ vương trên thiên đình. Tôi cười kiêu hãnh, soi bàn tay lên phía mặt trời. Kiếp này Ngọc nữ vương được xuống trần làm người đàn bà đang sục bùn dưới ruộng kia. Đâu cần trâm cài ngọc giắt, đi đứng bay bổng, quyền cao lực cùng.

Thế rồi chúng tôi cũng được xuống ruộng để sục bùn. Mẹ bảo cái giống ruộng cấy lạ lắm, cứ phải có hơi người mạ mới lên xanh. Ngày mai sẽ mang mạ ra cấy. Cấy xong thửa ruộng này lại đi sang làm ở thửa khác. Bây giờ mọi người hay sợ bùn, nên mẹ con mình mới có việc mà làm. Tám bàn chân của bốn mẹ con sục qua sục lại. Cười nói riu ran. Vui như đi trẩy hội. Em trai đứng đưa giữa những cái vồng tay, cười sặc lên, rung cả mặt bùn.

*

Tôi không còn nhớ giấc mơ ấy nữa.

Đó là lúc chị gái đi lấy chồng. Tay mẹ không còn thấm dẫm màu bùn non. Cả đêm hôm trước, mẹ truyền cho chị gái sinh lực đàn bà. Sinh lực mang màu đỏ sậm, chảy từ tim xuống cặp nhũ hoa ngơ ngác hồng, xuống nơi cuống rốn máu thịt của mẹ, xuống cái hông cong cong sẵn sàng bỏ cửa bỏ nhà đi theo mây theo gió.

Vậy mà mẹ vẫn hết lòng truyền sinh lực đàn bà cho chị, để chị bỏ chúng tôi mà đi.

Tôi và em trai nhìn chị, lạ lắm. Chị như đoá hoa nở bừng sau cơn giông. Sau nở là lụi tàn mà vẫn cứ nở. Cơn giông sẽ tới cuốn theo nó cả sự lụi tàn.

Cái thời khắc ấy đã quyến rũ chị gái, chị không có cách gì chống đỡ. Cái thời khắc hay có sấm chớp, mưa bất chợt lại nắng bất chợt. Cái thời khắc mang cơn giông tới. Cơn giông đó mang dáng dấp một chàng trai cao gầy, xương xương như cành khế dầu hẹ. Cơn giông nghiêng cành khế xuống hỏi chị gái có ưng bay theo không? Chị ham bay. Chị thích được bay bay như giọt nước trên bầu trời, một ngày rơi xuống chum nhà người, và ở đó mãi mãi.

*

Mẹ tôi bảo gia đình ta đã sắp hết thời sa sút rồi.

Đó là lúc cha quay về.

Ngày đi làm thêm, mẹ nhận được tin cha.

Cha bỏ mặc mấy mẹ con thiếu dỏi. Cha đi lênh phênh đâu đó khắp nơi trên mảnh đất gọi là đất nước, để kiếm tìm những

đồng tiền. Cha nhìn ngang nhìn dọc. Tán tỉnh các cô gái mới lớn hoặc các bà nạ dòng còn xinh xinh. Trúng ai thì trúng. Đàn ông bạn hỏi cha bộ sưu tập đã đủ bao nhiêu gái ở bao nhiêu tỉnh rồi? Cha lừ mặt, không thèm trả lời. Cha uống bia, mặt lịm đi chứ không đỏ phừng như các hạng đàn ông khác. Bia chảy tới đâu, mấy cô tiếp viên ngả nghiêng tới đó. Tiền cha làm ra cũng chảy đi như bia, vào tay mấy cô, vào những cuộc đen đỏ. Bàn tay cha chai sạn, sờ nắm mọi vật chẳng đâu thấy mềm mại như tay mẹ.

Thế nên cha phải quay về. Vì cha không quên nổi mẹ và mấy chị em. Chẳng phải vì nỗi lòng trắc ẩn đàn ông. Chỉ vì đàn ông trong cha không quên nổi cái màu bùn non nơi mẹ. Cha yếu đuối và mộng tưởng. Cha là đàn ông nông dân Việt chính gốc. Cha có niềm kiêu hãnh mình là đàn ông nông dân Việt.

Tôi nhìn cha, nghĩ: tại sao Ngọc nữ vương kiếp trước là mẹ tôi lại say mê cái người đàn ông nông dân Việt này nhỉ? Để tôi suốt đời này làm cô gái Việt. Đi ra ngoài, người ta hỏi: Japanese? Tôi bảo: No. Lại hỏi: Chinese? Tôi bảo: No. Hỏi tiếp: Korean? Tôi thét lên lạnh lạnh: Vietnam... mit... sit... Tiếng thét của tôi bay lên chín tầng không trung thiên

đường, rồi lặn sâu xuống bảy tầng đất cát địa ngục. Tiếng thét như cánh chim đại bàng. Bay đi tìm cái kiếp trước ngang tàng và can rở. Mơ mộng và chìm lút. Muốn chinh phạt mà thành kẻ tội đầy. Muốn thành đàn ông mà lại ra một cô gái. Chẳng được đi chơi lênh phênh khắp nơi, chẳng được đổ đên mê muội, chẳng được vênh váo không cần biết ngày mai.

*

Mẹ tôi bảo tu mấy kiếp mới được làm đàn ông Việt.

Sư thầy bên chùa Sủi bảo, làm đàn ông mà không tu tỉnh, không sống có đường đạo thì nhân loại sẽ sa sút vào thời kỳ hạ lai.

Tôi hỏi sư thầy: khắp nơi đâu đâu cũng có chuyện chơi bời của đàn ông, nào nhà hàng khách sạn, nào gái đứng đường, nào thuốc lắc, nào đổ đên... Có phải đó là màu nhung huyền của cái thời hạ lai?

Sư thầy buồn rầu gật đầu.

Tôi hỏi: rồi sau dân tộc ta sẽ ra sao?

Sư thầy bảo, chúng tôi không thể rao giảng. Nhà chùa là nơi thanh tịnh. Hãy đến để chiêm nghiệm.

Tôi lại hỏi: có bao nhiêu người “hãy đến để chiêm nghiệm”?

Sư thầy bảo: một giọt nước cũng như biển nước.

Rồi sư thầy đi vào trong. Như không cần thuyết phục tôi bằng những lời nói. Phía trong, lát sau vẳng ra tiếng gõ mõ tụng kinh đều đều như nước trời rỏ xuống mái hiên. Một giọt nước thôi cũng làm nên biển nước. Đó là lời tặng của sư thầy cho đứa con gái của Ngọc nữ vương nơi trần thế mang tên Việt.

Tôi biết chị gái là một giọt nước. Chị đã rơi vào chum nhà người rồi. Đó là biển nước của chị. Chị được người ta rước đi bằng xe hơi. Bạn bè cha. Bạn bè mẹ. Bạn muôn phương từng bừng náo nhiệt. Tấm voan trắng che gương mặt đẹp tuyệt trần dưới sắc nắng tháng mười hai. Nhúm máu thịt của mẹ trong hình hài con gái, như nhánh mạ xanh được người ta nhổ lên khỏi ruộng này, đem cấy sang ruộng khác. Rồi nhánh mạ ấy sẽ sinh sôi nảy nở ra những bông lúa vàng.

Một ngày có vài ba chục người vào chùa Sủi khẩn bà Tấm:

"Lạy Bà cho chúng con buôn một bán mười. Đi tươí về tốt. Tháng này trúng quả đậm".

"Lạy Bà cho vợ chồng con sinh được con trai".

“Lạy Bà thẳng hàng xóm nhà con nó giàu sụ mà sao con đánh quả đề nào cũng bị xui xẻo. Bà linh thiêng cho con một con số đẹp, chỉ cần một số thôi, con sẽ phúng nhiều thứ cho Bà”.

Bà Tám mỉm cười mơ màng.

Tích kể, xưa Nhiếp chính Ý Lan đi cầu tự mà sinh được hoàng tử.

Đêm hôm trước, thần thánh báo mộng cho một viên quan cấp huyện, rằng ông sẽ được đầu thai sang kiếp huy hoàng. Sáng mai, hãy đến nơi đấy nơi đấy... Tỉnh dậy trong giấc mộng vàng uyên ương. Ông chạy bỏ đến nơi đèn đuốc đang sáng bừng dưới ánh bình minh sắp rạng. Cung tần mỹ nữ trong triều đang che rèm cho Nhiếp chính tắm sương. Ông mê mê tỉnh tỉnh bước vào chốn cấm. Chẳng biết sự thể ở trong rèm ra sao. Nhưng sau đó ông bị quân lính chém đầu ngay tại cổng đền.

Sau này, khi Nhiếp chính sinh hạ được hoàng tử, thần thánh báo mộng cho vua: đó chính là viên quan đã đầu thai nơi cửa rồng. Triều đình đã phục hồi danh dự cho viên quan, phong cho ông tước to và lập án thờ phụng.

Hoàng tử được sinh ra làm vua nước Việt. Vương phi Ý Lan được dân thờ

phụng gọi kính cẩn là bà Tấm. Bà Tấm cũng là giọt nước mùa xuân đi trải hội vườn dâu. Bà Tấm được lọt vào cái chum nhà rồng. Bà tu bao nhiêu kiếp? Cha tôi tu bao nhiêu kiếp? Đàn ông Việt tu bao nhiêu kiếp?

Tôi ngồi xoài trên nền đất chùa, bấm đốt tay tự đếm. Nếu đàn ông sinh ra được làm đàn ông rồi, thì phải tu tiếp để kiếp sau được làm đàn ông tiếp. Kiếp sau nữa làm đàn ông tiếp. Rồi đàn bà cũng tu bao nhiêu kiếp để sau đó được làm đàn ông. Sau đó, hạ giới sẽ hết đàn bà. Đàn bà Việt khi nhiều cũng là món hàng cho đàn ông Việt tung hứng. Khi ít càng là món hàng đắt giá cho đàn ông Việt tung hứng. Một ngày nào đó, đàn bà Việt sẽ bay đi làm giọt mưa tung hứng cho những cái chum nhà người nơi xứ lạ.

Ôi đàn bà!

Ôi Vương phi Ý Lan!

Ôi mẹ tôi! Chị tôi!

Tôi nữa!

Ngày mai tôi sẽ lại làm giọt nước mưa. Tôi sẽ rơi vào chum nhà người. Ở lại đó mãi mãi.

Cái chum nhà người của tôi mang hình giấc mơ. Hồi còn nhỏ, giấc mơ ấy cũng có hình hài nhỏ xíu như quả khế chưa mở

mắt trên cành cây xanh vút, giống như em trai.

Một ngày, giấc mơ ấy đã ghé môi tôi ngọt ngào:

- Nàng đừng tin vào những giấc mơ.
Hãy nhìn vào cuộc sống thực trên cái cõi này!

- Seoul, 2.10.2005 -

Cái vạc vàng có đòn khiêng bằng kim khí

Tôi không biết có nên bắt đầu câu chuyện này bằng bài thơ sau đây không? (Nhưng tôi nghĩ cứ nên ghi ra đây).

Tiêu đề bài thơ: **Bàn việc dưới trăng**

Đêm nay trăng sáng

Ba chàng trai

Ngắm cảnh dưới trăng mới hay nào

Bên bờ sông nhỏ hình trăng đó

Có kẻ dùng tay hót trăng lên.

Gió thổi bên tai ru lòng ta

Sóng vỗ trong tim thúc giục ta

Ba chàng thanh niên cô đơn ấy

Sao chẳng đi yêu

Nghĩ ngợi gì?

Ông có thấy bài thơ đáng yêu không? Nó giống như nét vẽ của những cậu bé. Trong trẻo đến thánh thiện. Chắc các nhà thơ sẽ cho là tôi ngô nghê. Nhưng tôi tin ông không như vậy. Ông sẽ như tôi, đang nhìn thấy một dòng sông tên là Thiên Đức chảy âm thầm lặng lẽ trong cõi phù sa sông Hồng.

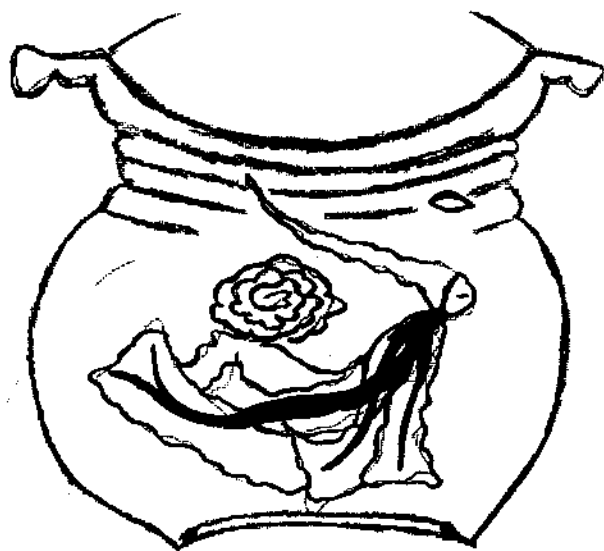
Ông không biết tôi là ai.

Có thể tôi là một người đàn bà bình thường chiều chiều giặt sống áo bên bến sông Thiên Đức.

Có thể tôi là một tuyệt sắc giai nhân chỉ dậm bước chân trên những tấm thảm nhung trải trong những toà biệt thự. Cả đời không biết đến con sông Thiên Đức nhỏ xíu bị kẹp giữa hai dải phù sa sông Hồng, ít cá nhiều rong rêu và bùn đỏ.

*

Cái nhà sàn kiểu dân tộc Mường rung lên dưới những bước chân. Thầy cúng ngồi bên mép chiếc sập gỗ nằm trơ trọi giữa nhà. Thầy cúng hỏi bản thể tên gì? Người được hỏi trả lời con tên là Bản Thể.

Thầy cũng hỏi năm nay Bản Thể bao nhiêu niên? Bản Thể cười nhếch miệng: có lẽ tôi đã ngót trăm niên, nhưng thầy nhìn tôi thế này có giống một cô gái quá lứa không? Tức là một cô gái đã ngoài ba mươi tuổi, có nhan sắc huyền bí, có thần thái của tộc người Ai Cập xưa. Nhưng tôi đích thị là đàn bà Việt, mặc dù cái họ tôi mang cứ như là họ truyền đời từ Trung Hoa sang.

Bản Thể ngồi nghiêng. Phía bên này chiếc gương trần soi rõ mái tóc dài của nàng chảy xuống ngang vai. Phía bên này nữa thì nhìn thấy cái sống mũi hơi dày và diềm nhiên giữa nét mặt bí truyền.

Thầy cũng bảo Bản Thể từ nay về sau đừng ngồi nghiêng như thế, nếu cứ ngồi nghiêng như thế thiên hạ sẽ xét đoán được hết suy nghĩ của Bản Thể chảy tuôn trong đầu. Bản Thể hỏi nếu thiên hạ biết thì có dùng được những suy nghĩ đó không? Thầy cũng bảo thiên hạ không dùng được, nhưng thiên hạ biết cách hại. Bản Thể bảo ta đã trăm niên còn sợ gì ai. Ta đang sống tiếp cái kiếp sau sao thầy cũng không nhìn thấy? Thầy cũng cả cười bảo Bản Thể giống như cái mạng sinh ra của Bản Thể vậy, cái mạng sinh ra được đọc bằng hình ảnh là cái vạc vàng có đôn khiêng bằng kim khí. Ta có lạ gì đâu.

Kiếp vừa qua của cô giống như cái món nợ phải trả. Cô được sống tiếp kiếp thứ hai ngay trong chính cái nhân gian sống đời sống cũ của mình, cô chính là cái vạc vàng. Cái đòn khiêng cái vạc vàng làm bằng hợp chất kim khí tuôn chảy trong vũ trụ. Đúc trong nhân gian, dưới là bờ sông Thiên Đức, trên là bảy sao được sắp xếp theo dòng Thiên Hà. Nếu cái đòn khiêng làm bằng vàng ròng thì cuộc đời Bản Thể đúng là một tuyệt sắc giai nhân chỉ dợm bước chân trên những tấm thảm nhung trải trong những toà biệt thự. Nhưng cái đòn khiêng bằng kim khí thì số Bản Thể là vương nữ gieo chân pháp cho con người. Một số chân pháp sẽ trở thành pháp lý. Một số lại trở thành chân lý. Trong hình hài là đàn bà mà mang theo những trách nhiệm lớn lao như vậy đương nhiên Bản Thể đôi khi phải làm một người đàn bà tầm thường chiều chiều giặt sống áo bên bến sông Thiên Đức. Nếu không, Bản Thể sẽ như cái nồi áp suất không có van xả.

Bản Thể bật cười như mụ nạ dòng. Ta nhờ thầy cúng mới được như thế hay số ta được như thế? Thầy cúng ngồi trầm ngâm. Nếu bảo rằng nhờ cúng mà được thế cũng đúng mà bảo cái số cô được thế cũng đúng. Nếu không có cái số kỳ lạ

này, ta cũng cả đời cũng chẳng ăn thua gì. Mà nếu không có cái số kỳ lạ này, cô mơ cả đời cũng chẳng thể gặp được ta.

*

Ta cả đêm nằm trên những nắm mộ. Người đời chẳng thể hay biết cuộc sống về đêm của ta. Những giọt sương chảy thấm ướt tấm áo ta mặc trên người. Ta mặc kệ. Gió thổi như loài chim cất đen trong đêm. Ta khẩn cho người đàn bà đã đến khóc lóc cầu xin ta. Ta không thích thú đàn ông trên trần gian nửa đời nửa đoạn. Ta gieo cái mả ác dưới không gian thấm đẫm mùi hương. Ta cắm hương đỏ lòe trong một cái cốc nước lọc. Ta nhìn thấy gương mặt gã trai nom như kẻ đang gặp nạn. Người đàn bà đang bị thất lạc những thứ mang tên thế gian. Ta đọc con số. Nàng ngẩn người nhìn ta như nhìn một vị thánh. Chắc trong lòng nàng tự hỏi: có thật là như thế không nhỉ? Tại sao ông ta lại đọc ra chính xác như vậy?

Ta nằm trên ngôi mộ cả đêm. Ngôi mộ này là của một người đàn bà chết trẻ tên Nga. Ta nói chuyện với bà ấy, hãy cứu người đàn bà kia khỏi sự trầm luân trên thế gian. Bà ta nhếch mép cười hỏi ta: cứu bằng cách nào? Nó ngu cho nó chết, cho thế gian đỡ kẻ ngu đi. Ta bảo cô ấy chết sẽ xuống dưới bà mà làm

ngu thêm cái côi của bà vậy. Bà bật cười cho rằng ta có óc hài hước. Bà đồng ý giúp. Ta nói cách để bà giúp. Mà không phải là ý của ta. Đó là ý của người cầu xin. Nàng đã xin ta tác thành cho họ. Lòng ta than thay nàng, thôi thế là cô phải trả nợ kiếp rồi. Cô trả thù đời bằng cách đó, truyền đời ta chưa nghe, có nghe chắc khi nghe cũng không đồng tình. Vậy mà ta đã đồng ý giúp cô. Cả người đàn bà chết trẻ kia cũng vậy.

*

Bản Thế ngồi quỳ dưới sân. Trước mặt nàng là bệ hương nghi ngút khói. Trên bàn kê bày la liệt những đĩa hoa quả bánh trái, chân giò luộc, bánh chưng... Dưới chân kê là hàng loạt những đồ mã xanh đỏ rực rỡ.

Cô Lân- mà dân trong vùng thường gọi là cô "Quỳnh Hoa" đang thành kính dâng thần thánh, đức Hoàng Bảy, Hoàng Mười, bà Chúa Mẫu Sơn Trang những lời cầu xin:

"Con lạy Cha con lạy Mẹ, con tấu thay cho bản thể mang danh là..."

Bản Thế quỳ rất lâu. Nặng lên hoa vàng hoa cải. Nàng thành tâm mong đợi phép lạ đến lại một lần nữa trên cái côi nhân gian không bờ không bến. Nàng

thành tâm Chúa Thánh Thần Mẫu triệu cái người đàn ông sương gió kia về lại nơi chốn có nàng. Không phải nàng quá say anh ấy. Nàng thấy thương hại cho kiếp đàn bà của mình và thương sự mỏng manh của số phận người đàn ông mà mình đã trót gửi thân xác. Nàng bảo nàng muốn trả thù đời. Thầy cúng bảo nếu muốn trả thù thì thầy cúng không thể giúp. Cô Làn bảo, trả thù đời rồi thì cô sẽ làm gì với những ước muốn ngoài cô. Nàng bảo vậy nàng không trả thù nữa mà nàng đòi nợ. Thầy cúng bảo nếu đòi nợ tiền thì hơi khó. Phải cúng xin cho người đời làm ăn tấn tới có tiền mới trả được cho cô. Mà nếu làm ăn tấn tới có tiền thì những con người này sẽ quên ngay những người thừa hân vi. Còn đòi nợ tình thì dễ hơn. Nhưng có tình thì không có tiền. Cô thích thế nào? Đòi tiền hay đòi tình? Nàng bảo nếu phải lựa chọn một trong hai điều thì thà sống nghèo mà có tình. Thế là thầy cúng xin cho nàng tình. Trước khi xin, thầy than nàng giống tích truyện nàng tiên cá. Cô Làn bảo để cháu xin Cha xin Mẹ cho cô Bản Thể. Cô phải chấp nhận sau này chú ấy có thể quên cô. Bản Thể chấp nhận. Thầy pháp sư trên Phủ Tây Hồ lắc đầu, tôi ngần này tuổi, đã làm phúc cho không biết bao nhiêu người, gặp

không biết bao nhiêu câu chuyện, chưa thấy ai điên như Bản Thể. Nhưng nếu Bản Thể nói rằng không có anh ta, cô không làm được điều gì, nếu đúng như thế thì tôi sẽ cố giúp. Nhưng tôi chỉ giúp được cô trong thời hạn ngắn niên. Mà tiền cũng tốn kém lắm. Ngót ngét ngàn đô. Mà sau đó thì lại phải trả lễ. Sau đó nữa phải chịu cảnh đạu bạc cùng anh ta. Vì anh ta sinh ra để thử thách chính mình và người thân. Bản Thể vẫn khẳng khẳng xin.

*

Nhà sàn hôm nay có tiệc. Tiệc được làm từ một con lợn lửng ngả xuống, lá chuối xanh ngắt trải rộng giữa sàn nhà. Rượu lá mang lên. Những chiếc cần cong vút có thể thổi sáo vì vu trong vò rượu. Toàn đàn ông Mường, tóc hơi dài, quần áo màu "bộ đội" nhàu cũ. Mưa rá rích từ mấy hôm nay. Mưa làm xanh lá nhưng làm nhàu áo quần dầu tóc. Mưa làm cho lũ sâu róm bò ra nhiều đến nỗi lũ con gái Mường thấy ngứa ngứa.

Lợn lửng được xẻ ra từng tảng đem nướng trên lò lửa đỏ rực. Người già cho thêm vào lò những cành gộc bạch đàn. Mùi thơm bạch đàn lẫn mùi thịt nướng tung trong không khí ẩm mốc. Thịt lợn

lửng có mùi bạch đàn làm phấn khích cánh đàn ông tu thêm hàng nốc rượu vào lòng. Nhưng hôm nay họ còn có khách đặc biệt ở thành phố về, nên những câu chửi tục ít văng ra hơn, ăn uống cũng có vẻ ra dáng hơn.

Bản Thể ngồi thu ở một góc, trước mặt là một vun thịt nướng bốc khói nghi ngút. Nàng bốc thịt bằng tay. Đàn em là một cậu thanh niên tóc rậm râu để thưa, nói năng âm âm như gió bão. Đàn em cũng bốc thịt bằng tay, uống rượu rồi nói, nói rồi lại uống, tuồng như có bão réo lũ cuốn. Ngồi cạnh đàn em là người đàn ông đã đưa Bản Thể lên tìm thầy cúng ngày trước.

Ngày ấy, thầy cúng chỉ cho nàng một đôi lá trầu gói cùng ít muối. Thầy cúng bảo đây là nèm của tộc người trên này. Nèm được bí truyền từ thời vua Hùng dựng nước. Đây là đất của vua Hùng, con cháu sót lại của tộc vua Hùng. Những cái nèm giả giả thật thật đã truyền đời cùng kiếp nhân gian của họ. Vậy nên người đàn ông quý trọng Bản Thể đã mách nàng lên đây. Trước khi đưa cho nàng cái nèm, thầy cúng làm phép gì đó trong gian phòng nhỏ lập lòe ánh hương. Rồi dặn nàng đem về thì như thế như thế...

Nàng đã quên đi. Nàng quên thực sự.
Không thể tin được những lời cầu xin đã
được mã hoá, đã được linh ứng.

Nàng quên.

Nhưng linh thiêng đất trời không quên.

Bản Thể thả miếng lợn lửng xuống
ngắm nhìn mưa phùn. Nàng muốn lên
vùng đất này để thăm lại cái nơi mà ngày
ấy trong nỗi tuyệt vọng, nàng đã chạy lên
như kẻ hành khất chạy xin miếng vụn
bánh của trời.

Đến khi nàng đã trở thành một người
khác trong cái hình thức cũ, đến khi nàng
thôi thương nhớ, thôi hận thù, thôi tất cả
thì người ấy bỗng ở đâu lù lù trở về với
nụ cười hiền khô. Gương mặt anh là
gương mặt của người chưa hề làm hại ai
dù chỉ là làm mất đi một sợi tóc của họ.

*

*Ta đã nằm trên những ngôi mộ hàng
tháng trời.*

*Đêm đến, những vì sao lấp lánh soi rõ
những giọt sương ẩm ướt trên mộ. Hàng chục
tinh binh ngạo nghễ trẻ trung nghiêm trang
nhìn ta. Họ uống những giọt sương đó làm
máu nuôi linh khí. Ta thương họ hơn cả chính*

bản thân ta. Nếu chẳng may ta có mệnh hệ gì, có thể họ sẽ tan tác thất tán khắp mọi phương. Ta lệnh cho họ rước linh hồn người đàn ông sương gió mang về dưới gối của người đàn bà.

Bảy tinh binh đức cao đạo trọng đã phục bảy tháng bảy ngày bảy giờ, cùng nhón tay nhấc linh hồn kiều ngạo kia bay trong không trung hỗn độn, trong cái cõi mơ lạc tận cùng, rồi thành kính đặt nó xuống dưới chiếc gối ấm hơi thở lẫn nước mắt của người đàn bà. Bảy tinh binh còn đếm được cả thấy chín trăm chín mươi chín sợi tóc đang ngã dần từ màu đen sang ánh bạch kim của nàng.

Ta nói với họ rằng người đàn bà ấy là biểu tượng cho sức mạnh tình yêu nơi trần thế. Chính nàng sẽ giữ cho tình yêu còn nồng ấm trên cái thế gian mê lạc này. Người đời và kẻ cả ta có đôi phần lạ lẫm vì sức mạnh của cái thứ tinh thần tưởng như phù du này. Nhưng ta đã nhận ra sứ mạng của người đàn bà hầu như vẫn còn trong cái lót của một cô gái. Đó là sứ mạng của cái vạc vàng có đòn khiêng bằng kim khí. Nàng phải chịu đau đớn, chịu tủi nhục, chịu bị ném đá, bị khinh khi. Rồi tự đứng dậy bằng mọi giá, vượt qua bao chặng đường để đến được những chốn nghiêm cung, tìm ra bằng được con đường ánh sáng, buộc kẻ khác phải đi đúng đường đạo. Nhưng nàng không thể biết đó là sứ mạng của mình.

Nhưng ta đã thấy, và vì thế mà các người phải giúp ta vực người đàn bà ấy dậy. Đó là sứ mệnh của một người như ta và là sứ mệnh của các người. Nếu như các người đã có được sứ mệnh của mình, thì khi ta không còn trên cõi thế, các người vẫn có sứ mạng mà thực thi

*

Cháu nhìn thấy đám trẻ con bám theo sau cô ấy bác ạ. Cháu thấy chúng nó đói lắm. Mà không có áo quần mặc lạnh lặn. Cháu nhìn thấy khi cô ấy bước vào cửa nhà bác. Còn chúng thì không dám bước vào, cứ ngồi chầu hẫu ngoài vỉa hè. Cô ấy chào cháu rồi hỏi cháu nhưng không tin cháu đâu. Cháu biết thế. Cháu bỗng thấy mình bước chân vào cửa nhà Mẹ. Thế là cháu hát. Cháu hát như cô bé hát. Cháu lại múa. Lại phi cả ngựa nữa. Cháu xin mẹ cháu cho cháu thẻ bài xem cho cô ấy. Cháu đọc tên. Có một kẻ có vân tên như thế đang muốn giúp cô ấy mà cô ấy không khiến. Có một kẻ có vân tên như thế thì lại đang hại cô ấy. Cô ấy biết mà vẫn không oán không thù. Lại có một người đang theo cô ấy. Cô ấy mắc nợ tiền duyên bảy kiếp trước với người ta. Nay họ tu đã thành quả, nên cô ấy phải trả nợ kiếp. Cô ấy cũng đã tu bảy kiếp mà nên

người hiền như hôm nay. Người hiền thì cũng phải bước qua các kiếp nạn. Cô ấy đang đứng vào lúc bước trong kiếp nạn. Cháu quyết phải cứu bằng được cô ấy. Cháu hát líu lo như chim. Đây là Mẹ cháu đã mớm lời rồi. Cháu lại cười ha hả. Cô ấy bảo “cháu sẽ nhờ cô làm lễ giải hạn cho cháu”. Cháu bảo “đúng đấy, Mẹ cháu đã mách bảo cháu là có một quý nhân cần phải cứu khỏi kiếp nạn to lớn cuối cùng. Qua được kiếp nạn đó, một người đàn bà tài đức sẽ trở thành quý nhân”. Nên cháu đã xuống ngay nhà bác. Cháu nhìn thấy cô ấy sẽ bước chân vào nhà bác ngày hôm đó mà.

Rồi cháu làm lễ. Lễ có nhiều lắm những đồ đẹp nhất dâng lên Cha Mẹ. Cháu lại nấu cháo mời đám trẻ đi theo cô ấy ăn. Cháu lại đem quần áo cô ấy sắm cho chúng. Cháu xin Cha xin Mẹ đón chúng về nơi thanh bình cho chúng được yên. Thế là cô cháu cũng được rảnh rang.

Cô cháu là người hiền tài hiếm có trong thiên hạ. Hiếm nổi cái tình người vào thời khắc này đang thất tán. Cái sự hiền tài nằm trong tim trong óc một người đàn ông quân tử thì cháu đã không phải ra tay cứu độ. Hiền tài nằm trong tim trong óc một người đàn bà nên cháu phải tốn công. Bác thử nghĩ mà xem, cái hiền tài

nằm trong cái lốt liễu yếu đào tơ kia, nằm trong cái lốt đẹp như thế kia, thử hỏi sao cháu lại không phải tốn công? Trời phân định rạch ròi ra cái đẹp là để chúng sinh biết đã đẹp thì chớ chứa đựng quân tử. Đẹp là để cho chúng ta ngưỡng mộ, ngắm nhìn. Không phải để cho chúng ta dựa vào. Quân tử là để cho chúng ta dựa vào, không phải để cho thiên hạ chiêm ngưỡng ngắm nhìn.

Cháu kể hết chuyện này ra cho bác vì bác tin cháu. Còn cô ấy thì không tin. Cô ấy chỉ cầu may nơi cháu thôi. Cháu giúp cô ấy xong thì sẽ làm phép để cô ấy tự nhiên không có mấy cơ hội để tìm cháu nữa. Cháu muốn cô ấy suốt đời không tin có phép lạ. Suốt đời sống yên ổn với cuộc đời thường trong cái chức phận giới đất phân định.

*

Mưa phùn đã thôi rơi. Lá xanh non mơn mớn. Đám con gái Mường thôi ngứa ngáy lấm lấm.

Lợn lửng được nuôi quây trong chuồng một ngày rồi được thả đi rông ba ngày. Lợn lửng ăn lá mà săn thịt.

Bản Thế ở chơi với Mường một ngày, ăn cùng trai Mường một bữa thịt nướng

trái trên lá chuối, uống chừng chục ngụm rượu trong vò. Đi ra giếng nước rửa tay. Bỗng nhìn thấy tóc mình không còn sợi bạc. Dưới mặt nước giếng trong nàng nhìn thấy mình như thuở xưa, lại còn lung linh hơn xưa.

Nàng nhìn thấy một mẫu báo bị người ta xé ngang bay bay trong cái chuồng lợn trống rỗng. Gió thổi thốc làm tờ báo rơi xuống gần dính vào bãi phân lợn vẫn còn tươi.

Bản Thể với tay ra chuồng lợn nhặt mẫu báo. Nàng liếc những con chữ. Thấy có tâm sự của một nhà văn nổi tiếng.

Bản Thể nhớ và chép nguyên văn câu chuyện trong tiềm thức của mình như sau:

“Tôi không nghĩ đây là kỷ niệm đầu đời, càng không phải là rung động đầu tiên hay mối tình đầu. Nhưng nó cứ ám ảnh tôi và là một trong những hình ảnh làm nên cảm hứng sáng tác của tôi trong nhiều cốt truyện.

Năm ấy, tôi mới học lớp năm. Chiến tranh cũng lan rộng ra miền Bắc. Đế quốc Mỹ điên cuồng ném bom phá huỷ cuộc sống của hàng triệu hàng triệu người. Chúng tôi là những đứa trẻ sống ở Hà Nội, vì thế mà phải đi sơ tán tránh bom.

Cuộc sống nơi sơ tán trên vùng đất có nhiều đồi cọ thật gian khó, nhưng cũng thật nhiều chuyện cảm động.

Hoàng cùng trại sơ tán và học cùng lớp trường làng với tôi. Cậu người gầy gò ốm yếu. Học cũng không giỏi như tôi. Được cái Hoàng là một cậu bé hiền lành và hay quan tâm đến bạn bè. Tôi cũng hưởng sự quan tâm đó như một lẽ đương nhiên, như nhiều bạn gái cùng lớp khác. Nhưng rồi tôi nhận ra Hoàng quan tâm nhiều đến tôi hơn cả.

Buổi sáng hôm đó trời khá lạnh. Tôi mới ốm dậy. Người xanh xao lắm. Nhưng thực ra là tôi đói. Nằm ốm mà chỉ mơ thấy mình đang cắn một cái bánh bao to tướng như bầu trời. Bữa sáng của chúng tôi thường là một phần tư góc cái bánh bao không nhân, cứng ngắt. Hoàng gọi tôi ra sau lớp, mặt đỏ bừng, lúng túng:

- Tớ... tớ phần cậu cái này...

Hoàng thò tay vào túi quần. Bất chợt một củ khoai lang bọc giấy vớ ướn nhẹp rơi ra từ ống chân quần của cậu. Hoàng biến sắc mặt cúi xuống nhặt. Tôi phì cười:

- Ôi, túi quần của cậu bị rách to thì phải.

Hoàng càng luống cuống hơn. Cậu giúi củ khoai nóng hổi vào tay tôi rồi chạy vụt vào lớp.

Tôi không nhớ mình đã ăn củ khoai đó như thế nào. Nhưng trí óc non nớt của tôi khi đó đã mãi mãi ghi nhớ hình ảnh một cậu con trai mặt đỏ bừng, với củ khoai nóng hổi rơi ra từ ống chân quần. Rồi cùng với năm tháng, cậu con trai đó đã lớn dần thành một chàng trai...

Hình ảnh này đã đi vào các tác phẩm của tôi, ám áp hơn những món quà lớn lao khác trong đời sau này tôi được nhận.

Bây giờ tôi không biết Hoàng ở đâu, có hạnh phúc không? Thậm chí có còn sống trên cõi đời này?

Nếu Hoàng ở đâu đó mà đọc được những dòng viết này, hãy coi như là món quà muộn màng mà tôi dành tặng cho anh..."

Đọc xong những dòng chữ này, Bản Thể bỗng nhận ra mình đã bước sang kiếp thứ hai ngay trong cõi mà nàng đang sống. Nàng hôn hờ ra chào trai Mường đang mãi uống rượu cần, gái Mường đang nhìn trộm nàng qua những cái kẽ lá. Nàng bảo đàn em lên xe nổ máy về thành phố.

*

Tôi kể ông nghe về xuất xứ của bài thơ đó là vì tim tôi suốt đời nặng lòng với những gì mà bài thơ mang lại. Nếu không

có bài thơ trong trẻo đường ấy, có lẽ chúng tôi đã xa nhau.

Tôi chỉ biết nói vậy với ông.

Tôi chính là người đàn bà chiều chiều giặt sống áo bên bờ sông Thiên Đức. Chồng tôi nói sau này về cõi sẽ đặt tôi nằm cạnh anh ấy trên bãi đất cạnh bờ sông.

Chắc ông chưa biết tôi sống vui vẻ là nhờ lời hẹn ước đó?

-Thái Hà, 7.3.2006-

Ngàn xanh và gió

Sư thầy còn trẻ lắm. Năm nay ông mới bước vào độ tuổi ba mươi nhăm của cuộc đời thường.

Buổi sáng sớm của ngày đầu năm, ông tỉnh dậy trong tiếng hót của chim chóc và tiếng lá lách tách bưng xanh dưới những hạt sương li ti. Không đó chính là mưa phùn. Không phải sương. Mưa nhả xuống những hạt ấm hơn giá lạnh đêm trước. Ông ngồi thiền ngay bên cửa sổ.

Khi ấy một người đàn bà trẻ bước vào cửa chùa.

Nàng bỏ chiếc mũ vào cái xách tay, nhìn sâu vào trong chùa.

Không hiểu sao lúc đó sư thầy lại chú ý tới người đàn bà. Có thể ánh mắt nàng đang chứa chất nỗi niềm gì đó quá sức

chịu đựng. Hoặc nàng chính là môn sinh kiếp trước của ông.

Ông vẫn ngồi yên lặng bên cửa sổ. Nhưng trong lòng không còn yên tĩnh. Một đệ tử đã bước vào chùa trong cái ngày đầu năm này với cõi lòng kỳ ẩn, khuya cái không khí thanh tịnh lên vào cơn lốc xoáy của cuộc đời bên ngoài.

Nhưng cũng có thể là ông đã đi sau cõi nhìn của người đàn bà mà suy đoán vậy thôi.

Và ông vẫn tiếp tục ngồi thiền.

Nắng lên lấp lánh ánh vàng trên những cành hoa đại trước chùa, xuyên qua những hạt mưa như sương mù, xua đi cái giá lạnh của đêm giao mùa.

Người đàn bà thứ nhất - Chiều

Tôi gọi điện cho chị Thuỷ nói rằng tôi rất muốn được sang chùa Bảo Châu. Nghe nói chùa Bảo Châu chỉ cách đền thờ Bà Tấm vài độ đường. Không, chính ra là tôi muốn vào đền thờ Bà Tấm và bất cứ nơi đâu có thờ Bà. Nhưng tôi không muốn nói với chị Thuỷ.

Chị Thuỷ là đệ tử của chùa Bảo Châu. Vài năm nay chị đi lại đến độ quen thân với sư thầy và các chú tiểu bên đó. Chị đã

hứa sẽ đưa tôi sang. Nhưng không phải chị hứa là sẽ đưa sang vào cái ngày mừng năm tết ta này.

Tôi bảo chị ở nhà làm gì, đưa em sang đó đi. Chị nể, hẹn một tiếng nữa sẽ gọi lại, để xem có liên lạc được với anh Khang không. Hoá ra chị đi đâu là phải có cái người tên Khang đó đưa đi.

Tôi cũng tò mò muốn biết anh Khang của chị Thuỷ. Tôi chưa quen chị, đã biết câu chuyện tình của hai người ấy. Cả giới văn nghệ sĩ kháo nhau đã lâu về tình yêu kỳ lạ của một người dân bà nổi tiếng xinh đẹp và có tài (nhưng gia đình không nguyên vẹn nổi) với một người trai trẻ thua chị đến gần hai mươi tuổi. Họ yêu nhau công khai khiến thiên hạ cảm động. Nghe nói anh Khang say mê chị như say mê một thần tượng. Tôi mới gặp và quen chị, nhưng cứ như đã quen từ lâu, có lẽ vì câu chuyện tình của chị đã đặt bước chân vào cõi lòng tôi trước.

Chị Thuỷ gọi điện bảo sang bên nhà chị rồi đi luôn. Tôi tới nhà chị đã thấy xe của anh Khang để bên đường. Chị Thuỷ quần liền một lúc ba cái khăn, cái quần cổ, cái trùm chỏm đầu, cái bịt quanh mặt và mũi, y như một bà già; mặc cái áo bông chần không phải hàng lụa óng ả mà là thứ vải thô trần kiểu cho bà già, leo lên xe anh

Khang ngồi rồi bám hai tay vào hông anh Khang hết như bà mẹ già ngồi sau đứa con trai ngoan.

Tôi ga xe lên tốc độ bốn mươi cây số một giờ chạy trong thành phố để đuổi kịp theo cái xe của anh Khang cứ vọt lên như con châu chấu.

Đường phố của ngày mừng năm tết ta vẫn còn tràn đầy không khí tết. Mưa phùn lay phây đủ làm ấm tất cả lộc xuân. Mọi người rủ nhau đi chơi tết đã bắt đầu đổ ra đông gần bằng những chiều đi làm về vào giờ cao điểm.

Đi ngoằn ngoèo thì rồi chúng tôi cũng ra đến bến sông Hồng.

Mưa phùn làm con đường xuống bến trơn tuột. Anh Khang dựng xe, dắt hộ tôi chiếc xe máy lên phà rồi dắt đến xe anh. Chị Thuỷ mở ví lấy tiền đưa cho nhà phà. Cái lạnh từ mặt sông bốc lên. Phà bắt đầu tiến từ từ ra dòng. Hai bên bờ, ngô đang lên xanh. Những cánh lá vẫy vờ theo gió. Tôi nhìn dòng sông và những nếp nhà ẩn hiện bên kia bờ. Bên ấy là những làng những xóm. Bên ấy không sống như bên phố, mặc dù gần phố. Với những quan niệm còn khắc nghiệt hơn cả những vùng nông thôn hẻo lánh.

Người đàn ông gần bó với tôi sinh ra

và lớn lên ở một trong những cái xóm ven lưu vực sông Hồng ấy. Tôi đã đứng trên nóc nhà anh nhìn ra xa phía dòng sông Hồng lặng lẽ chảy. Tôi đã ăn những bữa cơm gia đình ấm cúng. Nhưng tôi vẫn chỉ là một người đứng trong căn nhà của chồng mình.

Tôi muốn một mình khấn Bà Tắm ở tất cả những nơi mà Bà đã từng đi qua.

Tôi nhìn trần những nếp nhà. Rồi nhìn trần cánh tay chị Thuỷ đang vúi vào anh Khang với tất cả niềm đam mê và tin cậy. Tôi nhìn cái mặt lép của anh Khang, suýt nữa bật cười vì cái vẻ làm ra trang trọng, cái vẻ trách nhiệm của gã trai trước người đàn bà anh trót mắc mứu.

Tôi đang đứng cạnh gương mặt của hạnh phúc (hoặc giả làm hạnh phúc). Gương mặt được đắp bằng tượng của hai cái mặt kề sát nhau. Mưa lây phây khiến thứ giả làm hạnh phúc toả trên gương mặt họ có đôi phần u ám. Nó làm cho tôi đỡ chóng chệnh nhưng cũng làm cho tôi buồn so. Gió thổi bay bay mái tóc tôi, thổi khô những giọt mưa giăng trên tóc.

Trên cái phà ngang đang chất đầy những chiếc xe đạp thồ rỗng không dính đầy lá rau. Những bà những chị đi buôn rau lên phố sáng sớm, bây giờ về với túi

tiền căng phồng sau vạt áo. Họ lấm từ đầu đến chân. Mắt nhem nhẻm đảo như rang lạc nhìn đám ba người chúng tôi như ba chiếc đĩa cộc cạch đang ngậy người nhìn sương mù giăng trên mặt sông chiều, nhìn cây xanh bên bờ, nhìn đầu mẫu thuốc lá của tay thu tiền phà ném xuống nước cứ lập lờ đổ trên cái đám ni lông rác đang trôi dần theo dòng nước.

Cái phà lạch phạch một hồi rồi rẽ ngang dòng nước chuẩn bị cập bến. Phía bên này không phải là đất Hà Thành nữa. Chị Thuỷ riu ran chỉ:

- Nhà của anh chị bên kia. Lát nữa mình ghé đó một lúc rồi đến chùa.

Sư thầy - Ngày thứ nhất

Tuy tôi ngồi thiền, nhưng tôi vẫn thấy cô ấy đi sâu vào trong chùa. Gương mặt lạnh tanh của cô làm tôi không còn cảm giác thanh tịnh vào ngày đầu sớm. Giống như mặt hồ yên ả bỗng đâu rơi xuống một cánh hoa.

Bên trong gian bếp chính, mấy chú tiểu đang gọt khoai môn và chế biến món canh đậu phụ cho ngày tết.

Tôi nhớ đến mẫu thân của tôi. Giờ này, bà chắc đang vùn vồn cơm cho cả nhà.

Khói bếp cay nồng và ấm áp. Bà đang nghĩ đến tôi. Còn tôi cố gắng xua đi nỗi nhớ mẫu thân đang len lỏi âm ỉ trong lòng vào thời khắc kỳ lạ này.

Nhiều Phật tử bảo chúng tôi có lẽ là con của Phật nên không có giới tính. Chỉ có mẫu thân của tôi biết rõ bà đã sinh ra một cậu con trai khôi ngô tuấn tú, và lẽ ra bà đã có thể cưới một cô con dâu về cho con trai bà. Lẽ ra vào thời khắc này, ở trong căn nhà đơn sơ đang có tiếng trẻ con nô đùa.

Tôi nói chữ lẽ ra ấy là theo cách luận âm của người thường.

Tôi có lần nói với mẫu thân, xin mẫu thân hãy lấy làm vui vì con có rất nhiều trẻ em nô đùa quanh sân chùa. Con có cuộc sống thanh tịnh và làm được nhiều điều cho sự thanh tịnh của chúng sinh. Con chỉ là một môn đệ của Phật. Con quỳ nơi cửa Phật, chấp pháp và tâm sự cùng con người. Mẫu thân cười rất tươi trấn an phút yếu mềm chốn nhân gian nơi tôi.

Tôi tụng kinh bài kinh đã nằm lòng từ thuở ấu thơ:

"Nam mô Phật! Nam mô Pháp! Nam mô Tăng! Nam mô Đại từ Đại bi Cứu khổ Cứu nạn..."

Người đàn bà thứ hai - Trưa

Tôi vào chùa Bảo Châu một mình, trốn Khang.

Đây là lần thứ bao nhiêu rồi tôi đến ngôi chùa này. Tôi biết cách đi xe máy vào tận sân trong của chùa. Biết cách chào các chú tiểu. Tôi không định đến xin đàm đạo với sư thầy. Lần này sang chùa là tôi muốn khẩn bà Vương phi Ý Lan. Họ bảo nơi này chính là nơi bà đến cầu tự để rồi sinh ra vua kế nghiệp.

Tôi khẩn bà:

“Con xin bà chỉ đường mách lối cho con biết cách tha thứ cho người. Con xin bà cho con một đứa con trai để giữ chân anh ấy. Con đã hơn năm mươi tuổi, đã có con gái lấy chồng, con trai lấy vợ. Nhưng con không muốn mất anh ấy. Nếu không sinh con được cho anh ấy thì anh ấy sẽ có cơ mà bỏ con. Con xin bà có linh có thiêng...”

Tôi khẩn xong thì ngồi một góc nhìn hương đỏ.

Hôm đó từ Trà Vinh, tôi gọi điện về nhờ Tâm cái việc lẽ ra không nên nhờ. Tôi mới quen cô gái này. Chuyện tình của Tâm có cái gì đó hơi giống chuyện của tôi. Thực ra là giống ở vẻ hình thức. Nghĩa là Tâm cũng làm vợ một anh chàng

kém mình hàng chục tuổi. Có thể vì thế mà cô để ý đến chuyện của tôi. Và vào một ngày, chúng tôi quen nhau.

Tôi đang phải đi quay một bộ phim tư liệu về vùng dân tộc Khmer ở Trà Vinh, kịp cho phát sóng ở kênh truyền hình Trung ương vào cuối tháng. Tôi khá bận. Công việc ở Đài truyền hình cuốn tôi vào guồng xoay của nó.

Thế nên tôi đã bị Khang lừa.

Khang đeo con bé đi ngang qua trước mặt tôi, qua trước mặt cả thầy năm cô bạn cùng phòng nữa. Hai người đi qua chúng tôi mà không hề hay biết xung quanh đang làm gì. Con bé ngồi nép sau xe Khang. Còn cái xe mọi khi chở tôi lao đi như con châu chấu thì lúc này lại nhẹ nhàng tránh từng cái xóc như sợ con bé sẽ vỡ ra từng mảnh.

Đấy là sau này mỗi khi nhớ lại hình ảnh đó, tôi mới đọc ra như ta đang xem những thước phim quay chậm. Còn khi ấy, tôi tưởng mình đang bị rơi xuống một cái vực sâu. Khang đấy. Khang của tôi. Người đàn ông tươi trẻ tràn trề sinh lực. Người đã cuốn tôi trong lòng như cách một người đàn ông cuốn bấu vật. Người đã van nài tôi cho gặp qua điện thoại dù chỉ vài phút thôi. Rồi hôm sau thì thêm

lên thành mười lăm phút. Hôm sau nữa thêm thành ba mươi phút. Cho đến khi mỗi tối chúng tôi phải đàm thoại tới hàng tiếng đồng hồ. Hàng tiếng đồng hồ sau đó, khi điện thoại không còn nối, khi đèn đã tắt, tôi nằm một mình trên giường nhớ lại từng giọng cười câu nói của người con trai kém tôi tới mười bảy tuổi.

Con trai tôi bảo, thằng cha mặt dơi tai chuột ấy hám gì ở mẹ vậy? Tôi nổi cáu. Con gái tôi khuyên em: để cho mẹ vui. Con trai cãi: em chỉ sợ mẹ không vui, nếu vui được thì ô kê.

Tôi cố gắng để vui. Tôi đã không vui nhiều năm rồi.

Nhờ có chuyện tấn công của Khang mà tôi thoát được khỏi thằng cha ấy. Lão là một cây viết có hạng ở một tờ báo lớn của Sài Gòn. Suốt mấy năm trời lão như cái gông đeo cổ tôi, cái cổ trắng gầy mong manh như tờ giấy đã bị người dùng chữ lấp liếm. Tôi cô đơn quá thể. Không dám tháo cái gông trên cổ mình. Hàng tháng mỗi khi kiểm cố di công tác Hà Nội, khiến tôi bỏ hết công việc để nghe nhón, lão *cây viết có hạng* ngồi chồm chệ trên cái giường đôi giống như vật sở hữu của lão trong căn nhà của tôi ở khu tập thể Kim Liên, gọi về cho bà vợ bị lừa của

lão ở Sài Gòn: anh đang ở khách sạn, anh đi không bị mệt, em và các con đã ăn cơm chưa v.v và v.v... Có khi nổi đóa, tôi hét lên: đây mà là khách sạn của anh à? đây là nhà của tôi, giường của tôi, tôi không phải là con điểm của anh, hiểu chưa? Nhưng lão *cây viết có hạng* không muốn hiểu cái nổi đau của người đàn bà cô đơn. Lão cứ chồm chệ và hềnh hệch cả khi làm tình.

Thế nên tôi hất lão khi có Khang.

Bây giờ ở tận Trà Vinh tôi phải cầu khẩn đến Tâm.

Tâm gọi cho tôi báo em đã gặp anh ấy rồi. Tôi cuống quýt: hấn nói thế nào? Tâm báo: anh ấy nói anh ấy không muốn mất chị. Nhưng cuộc sống phức tạp lắm. Tôi nhìn hình cô gái Trà Vinh múa màn múa y hệt như gái Khơme. Cuộc sống phức tạp và đầy cạm bẫy.

Tôi đã là đàn bà hơn năm mươi tuổi. Trong hình hài một bà già, tôi không có quyền đòi hỏi. Hình như suốt hơn năm mươi năm qua, chưa có ai bảo cho tôi thấu đáo điều đó cho đến khi gặp hấn.

Ban đầu hấn cho tôi cái quyền đòi hỏi. Tôi quen dần như người đang đói được cho ăn cháo, rồi cho ăn cơm thường, rồi cho ăn cơm ngon, tiếp đến ăn đặc sản...

Đã quen rồi thì coi như mình được quyền, mình giống những người đàn bà trẻ khác, thậm chí giống như những cô gái. Gần như được sống lại những ngày còn tươi trẻ. Cũng hẹn hò, chờ đợi, dối dần. Tôi không có lỗi. Nếu ai đó lên thói đạo đức rao giảng là chúng tôi có lỗi, chúng tôi phạm vào quy luật tự nhiên thì xin mời người đó hãy chứng minh. Như cô gái Trà Vinh người Việt đất Việt, nhưng cô ấy múa điệu múa Khơ me và cô ấy đã làm cho đời sống của những điệu múa này được nối tiếp. Và tôi múa điệu múa tình yêu của mình khi cơn gió mùa chướng về, khi những giọt máu đen báo hiệu mùa thu vàng trút lá. Khi đó những con sóc trên cành vả vàng lá chuyển đi chuyển lại điệu buông lơ gọi bạn tình. Chúng không có ý thức phân biệt tuổi tác khắc nghiệt như ý thức của con người. Ngay cả thời trung cổ xa xưa, con người xây dựng tổ ấm trên cái nền tảng là nhà và vàng, tổ ấm có đàn ông khỏe mạnh và đàn bà xinh đẹp, có thể sinh con có thể hoà hợp. Tôi là một người đàn bà đẹp. Cả tuổi trẻ không yêu ai cho ra hồn. Đến khi sức tàn lực kiệt thì trời bắt yêu.

Có thể sau chuyến đi quay ở Trà Vinh về tôi sẽ quyết định cho tổ ấm của mình. Hoặc là tôi sẽ mua một lọ thuốc ngủ.

Sư thầy - Ngày thứ hai

Mùa đông nghiệt ngã làm cho những cánh hành quăn lại. Những củ hành tươi trơ ra như sắp chịu hành quyết. Trên truyền hình vừa đưa tin tai nạn hai ô tô đâm nhau làm chết mười một người. Tuần này ở Hà Nội và các tỉnh trên cả nước số tai nạn giao thông tăng nhiều nhất trong suốt những năm đầu thế kỷ hai mươi mốt. Công an đổ ra kiểm soát giao thông càng nhiều hơn. Tuần này cũng lại thêm những cuộc đua xe ở thành phố Vinh. Một đua xe đã chạy vào phía trong một cách có tổ chức và liều lĩnh. Các bác sĩ lương y như từ mẫu nhìn người bị tai nạn mà uất ức tới nỗi muốn phá rào lương tâm.

Hãy lấy tâm mà trò chuyện với đời.

Chị Thuỷ đã đến cầu cứu tôi. Tôi cười bảo: chị hãy thương lấy mình. Tôi nói thế để chị Thuỷ hiểu, chị không thể cầu cứu ai ngoài chị. Không ai thương chị ngoài chị. Nếu chị không toại nguyện thì có nghĩa là cái sự không toại nguyện đó tự thân nó đã nằm ngoài chị, chị không thể kiểm soát cũng như níu giữ. Cái chị có thể kiểm soát và níu giữ là chính tâm hồn chị. Nhưng tâm hồn chị đã như luồng gió, từ khi luồng gió đó đi vào chốn hoang mạc, nó đã tìm thấy tự do. Nền tự do có những

lối đi riêng trong đó. Ngọn gió thông dong sẽ tự tại mà rào rạt. Ngọn gió mê mãi sẽ lạc đường để rơi vào cái sự không còn tự do. Không ai giúp gì được cho chị nữa rồi.

Tôi ngồi thiền tâm hướng về chị mong cầu ngọn gió nơi chị hãy tự mình uốn luồng mà bay bổng đến muôn phương.

Người đàn bà thứ nhất - Sáng

Chị Thuỷ bảo em ơi hần đã cưới vợ rồi mà chị không biết. Hần bỏ chị suốt cả tháng trời nay lo toan một mình cho cái nhà đang xây dở dang. Chị cứ ngỡ hần bận chăm sóc ông bố của hần đi bệnh viện. Là hần bảo thế. Suốt bảy năm trời chị cặp kè bên hần, nhưng hần có cho chị biết gia đình nhà cửa của hần đâu. Chị không biết ai với ai đằng nhà hần cả. Toàn nghe qua hần kể. Vừa rồi chính hần bàn với chị xây nhà trên cái mảnh vườn bên sông mà em đã qua chơi đấy. Hần bảo xây xong hần mới yên tâm. Chị đã tưởng là hần biết chăm sóc vun vén gia đình, hần đã coi chị như vợ từ lâu rồi. Là hần bảo thế. Vậy mà bây giờ chị mới biết mình bị lừa em ơi. Cái hồi đi Trà Vinh từ năm ngoái, chị đã nhờ em can thiệp. Từ đó đến giờ chị cứ đinh ninh hần đã biết

mình sai. Hấn cưới đúng ngày hai mươi mốt tháng vừa rồi. Ngày hai mươi ba hấn vẫn còn sang bên này ngó nghiêng nhà cửa. Cánh thợ thuyền còn kháo với nhau: chị Thuỷ có phước lấy được chồng vừa trẻ vừa chu đáo. Chị còn cười bảo: lại chẳng giống ai nữa. Mặt nghênh nghênh, chân tay lòng không y như đứa trẻ con chưa lớn hết chiều cao.

Thế mà hôm đó hấn đã lấy vợ được hai ngày. Hấn lừa chị đã dành lại còn lừa luôn cả người vợ của hấn nữa.

Chị khóc qua điện thoại. Tôi nghe thấy tiếng dòng sông Bắc Hưng Hải đang thổi réo qua máy cầm tay. Nghe tiếng run rẩy của người đàn bà đứng bên bờ sông, nhìn dòng sông lạnh lẽo vào buổi sáng sớm. Chắc chị quên không choàng khăn. Mà choàng một cái mỏng tang thì cũng như không choàng. Tôi nằm trong chăn ấm cùng chồng. Lòng bỗng thấy lạnh.

Tôi bảo chị hoặc chị uống thuốc ngủ, hoặc chị quên gã đàn ông hèn hạ lưu manh đều giả tấm tối quê mùa rỗng tuếch bất nhân quạ tha ấy đi. Chị nạt tôi, quên thì sẽ quên, nhưng hiện thời chị biết lấy gì để quên đây? Làm sao chị đủ sức để sống cho đến khi quên? Em nói thế chẳng khác mọi người gì cả. Tôi bảo chị thì em cũng có sáng kiến gì hay hơn thiên hạ để bảo

chị ngay lúc này đâu. Em cho chị biết, em sẽ đánh bài chuồn khỏi chị ít nhất là trong một thời gian dài. Bởi em không có cách gì để giúp chị đâu. Em ghét sự quên mình sự thông cảm sự nhân nghĩa sự tha thứ sự bao dung sự níu kéo sự hy vọng được khoác bằng tấm khăn mỏng trước giá lạnh thốc lên từ mặt dòng sông gợn ghiếc, một dòng sông được người ta bỏ bao công sức ra đào rồi tung hô cái sự vĩ đại của sức mạnh nhân tạo của lòng bao dung lòng bác ái lòng hy sinh lòng quyết tâm lòng quả cảm lòng kiên định. Em cũng ghét luôn cái sự “quân tử trả thù mười năm chưa muộn”. Em thích rõ ràng. Vậy nên em chuồn khỏi chị đây.

Tôi tắt máy, chui sâu vào chăn. Trời vẫn chưa sáng hẳn. Thành phố đã rậm rì những tiếng xe và người mái miết.

Chồng tôi chợt hỏi:

- Em là ai?

Tôi cười nhạt:

- Em là ngàn xanh.

Truyện thêm:

Chỉ nửa tháng sau, chị Thuỷ biết Tâm viết câu chuyện về mình. Chị bỏ đến cơ quan Tâm, chờ cô bằng được để xin cái bản thảo mỏng manh có mấy trang giấy

A4. Chị ngồi thu chân trên ghế, đầu quần khăn như dân đạo Hồi. Chị kể nỗi niềm của mình. Chị riết róng. Ngơ ngác. Xen kẽ là sự việc hần đã lại đến bên nhà chị vào ban ngày. Rồi chị bảo lát nữa hần sẽ đến đón chị. Hần về nhà ăn cơm trưa với vợ rồi sẽ đến đón chị đưa sang nhà bên sông.

Tâm lặng lẽ, lưng còng như bà già. Cái máy in xổ ra mấy trang A4 câu chuyện “Ngàn xanh và gió”. Tâm lơ dềnh nghe chị Thuỷ kể câu chuyện tình tiếp theo. Cô tự phân chương hồi và ngáp. Cô tưởng tượng hình ảnh một đại gia đình có bà vợ cả và cô vợ hai. Chắc chắn cô vợ hai này rất ngốc. Không ngốc thì cũng là loại gái nhật như tương. Rồi thêm một chú nhóc. Những ngày tháng dài lê thê. Rồi thêm một cái quan tài. Và tiếng khóc.

Gió thổi nhẹ bên hông cửa sổ. Trời mùa này phía Bắc thật dễ chịu. Miên man những cơn gió và bóng nắng nhảy nhót trên mảnh sân đang xanh cỏ. Mặt chị Thuỷ sáng bừng. Không còn mấy dấu vết của cái buổi sáng sớm hôm nào, khi cái khăn mỏng tang không đủ xua đi cái lạnh bên sông. Chị Thuỷ đã ngấm thừ chất độc không màu mùi vị. Chị chung sống và ấm êm với nó. Cái nguy cơ đó, Tâm đã thấy rồi. Cô đọc thấy trong đôi mắt người đàn bà đẹp bước qua thời gian bằng sức mạnh

dũng mãnh như con báo quyết tranh đấu giành miếng đời cho mình.

Rồi chị đi ra cửa cơ quan Tâm giữa trưa. Chị đứng bên đường, dưới nắng, trong cái không gian hỗn độn đủ thứ hình thù, mùi xăng xe tốc lên như những vạt váy hớ hênh.

Chị chờ lâu lắm. Xua tay ra ý bảo Tâm đừng lo lắng gì. Trước đây, chị thường xuyên chờ tình yêu đến trên chiếc xe ga to lù bốc lên như con châu chấu như thế. Chị thường xuyên chờ, có khi hàng hai ba tiếng đồng hồ. Bây giờ nếu không được trôi trong cảm giác cũ, chắc chị sẽ tan nhanh trong những làn gió mỏng manh giữa phố dài.

Tâm đứng quay mặt ngược hướng chị Thuỷ đứng, bắc loa tay gào trên mặt phố. Tiếng gào của cô vô vọng lạc lõng.

Một tuần sau, máy cầm tay của Tâm nhận được một message:

"Chị cảm ơn em đã chia sẻ với chị nỗi đau. Nhưng xin em đừng in truyện ngắn "Ngàn xanh và gió" ở bất cứ đâu, ít nhất là trong thời gian này".

Năm hai ngàn lẻ x...

Không khí nồng lên mùi rừng.

Một tốp những người tù mặc áo kẻ sọc đang đi trên con đường từ bìa rừng về trại. Họ mệt mỏi và nhếch nhác. (Ngay cả tôi khi viết về họ cũng cảm thấy mệt mỏi vô cùng).

Một người tù còn trẻ tuổi bỗng trượt chân ngã. Cái vực phía dưới khá sâu. Lỡm chớm đá tai mèo và những tảng rêu bám đuổi qua bao nhiêu lớp thời gian. Người trượt chân hình như lúc đó không ý thức được mình đang đi trên mép núi. Anh nhìn thấy những vì sao vào lúc mặt trời vẫn còn chói chang, nhưng lúc này cả vầng chói chang đỏ lừ ấy đang ghéch xuống ngang sườn núi phía tây. Mây đen yếu ớt xếp từng lớp như rế quạt. Người tù

nhìn thấy những con chuồn chuồn bay lượn. Cánh của chúng óng lên như lửa. Anh lại nhìn thấy tầng tầng lớp lớp cây cỏ, những thớ gỗ vân tròn ngàn năm. Bước chân cứ thế đưa đi không định.

Đó là Dân, một kẻ vào đây đã gần tròn bảy năm mà chưa có án. Anh ta vừa chớm sang tuổi hai mươi. Hai cẳng chân chơi với. Bó củi lăn rào rào rồi mắc vào một nhánh cây si già giữa mép vực. Một người đàn ông khác hất bó củi trên tay xuống, lao ra đỡ Dân. Anh ta kéo sênh sếch Dân lên đường, miệng chửi:

- Mẹ kiếp, thằng này là thằng nào mà nặng thế?

Dân phúi phúi chân tay, không ra cười không ra sợ:

- Em mãi nhìn cái đám gỗ kia.

Anh ta chỉ tay vào vạt rừng già. Người đàn ông lôi nốt bó củi lên, găm giữ:

- Thế mà không bay xuống vực luôn có phải là thoát không.

Người quản giáo đi đến:

- Muốn trốn hả?

Người đàn ông chửi thề:

- Đ.mẹ. Trốn được đã ngon. Cán bộ cho nghỉ lát.

Quản giáo soi đồng hồ:

- Mười phút.

Cánh tù ngồi nghỉ ngay bên mép vực. Nhìn sâu xuống đáy cái vực mà ngày nào đi lấy củi hầu như họ đều đi qua. Nhưng chẳng ai dám liều nhảy xuống. Tất cả đám tù này đều đã gần mãn hạn.

Người tù vừa cứu Dân hỏi:

- Mày có thuốc không?

Dân lục trong túi ra một nhúm thuốc được gói trong một mẩu giấy nát, rồi lục túi kia đưa cái bật lửa cho ông ta.

- Em phải giấu mãi mới được đấy.

Chiếc bật lửa còn ngon. Vừa bật lửa người đàn ông vừa lẩm bẩm:

- Nhanh lên kéo lão quản giáo quay lại.

Anh ta bập một hơi thuốc rồi đưa cho Dân rít tiếp. Dân hỏi:

- Bác ở đâu?

- Hà Nội.

- Bác tên gì để em gọi cho tiện?

- Tù cần gì nhớ tên nhau. Nhưng mày thích gọi tao thế nào cũng được. Lương chẳng hạn.

Gió từ trong rừng sâu thổi ào qua. Gió thổi. Có lẽ rừng sâu thổi. Mây bị cuốn xuống sát mặt đất rồi tan nhanh nên chẳng thể có mưa. Gió suýt nữa cướp mất rúm thuốc trên tay những người đàn ông

nhếch nhác và mệt mỏi. Người đàn ông tên Lương hỏi:

- Mà tính ra tù làm lắm tặc hay sao?
- Em cũng chưa biết.
- Mà còn bao nhiêu năm?
- Em chưa có án.
- Mẹ kiếp!
- Em đâu có được tiêu chuẩn tù như các anh. Em không được lập án.
- Mà tên gì?
- Em tên Dân. Ở làng, họ gọi em là thằng Man.

Người đàn ông lại rít tiếp hơi thuốc. Rồi chống tay đứng dậy. Dân đỡ bó củi lên cho anh ta. Bó củi trên vai nặng trĩu. Như sức nhớ ra, người đàn ông hỏi:

- Mà bị tội gì?
- Tội giết người!

Bó củi hơi chao. Rồi cả hai nhập theo dòng tù đang mệt mỏi và nhếch nhác từ rừng về trại. Người đàn ông lại hỏi:

- Có đến nỗi phải giết người không?
- Em không giết. Tại dì ghẻ em nghiện thuốc, trời lạnh đi tìm thuốc, ngã ở sân mà chết. Lão trưởng họ đảng bà ấy vu cho em giết. Lão làm ở uỷ ban xã.
- Thế bố mà?

- Bố em mất lâu rồi. Bây giờ hương khói cho hai người chẳng có ai...

- Tao biết rồi. Mà vào tù thì lão ấy sẽ dành phần hương khói cho họ. Rồi thì nhà cửa đất cát...

- Sao anh tài thế? Nhưng lão trưởng họ ấy cũng tịch rồi. Mà... anh bị án gì vậy?

- Làm ăn đổ bể. Buôn bán hàng quốc cấm. Cố ý gây thương tích suýt cấu thành tội danh giết người. Nhiều thứ lắm.

- Nom anh trí thức. Chẳng giống những người trong này.

- Mà đừng nhìn tao. Làng mà gọi mà là thằng Man cũng có lý. Sau này ra tù phải nhớ, những thằng mặt mũi nom sáng sủa hào hoa như tao, chớ tin vội. Mà phải nhìn kỹ bàn tay của chúng.

- Thế là thế nào?

- Rồi tao sẽ dạy. Tao thích những thằng man man như chú em. Chữ thông minh đức hạnh rạch ròi quá như vợ tao, thời buổi này dễ rơi xuống vực như chơi.

Họ vượt qua con dốc rồi bước vào cổng trại giam. Cứ mỗi lần bước vào cái cánh cổng này, và nhìn người quản giáo đẩy cánh cổng sắt nặng nề khép lại, Dân lại cố ngoái đầu nhìn ra ngoài. Không còn bờ vực nữa để cho anh nhẩn nha. Người đàn ông cũng đi tụt lại phía sau.

Những bó củi lần lượt được nghiệm thu ngay bên sân bếp ăn của trại. Mùi thịt ôi bốc lượn lơ. Những cái mặt vàng vọt ánh lên như ráng chiều nhưng ánh mắt họ như đám mây trên bầu trời, đen kịt và tàn mạt.

*

Ngày hai mươi ba tháng năm của năm hai ngàn không trăm lẻ x...

Phiên toà hình sự phúc thẩm của Toà án nhân dân tỉnh H. kết thúc lúc mười giờ ba mươi năm phút, bị cáo phạm tội cố ý gây thương tích, thêm bốn tội nữa, cộng lại bị tuyên phạt 15 năm tù và phải bồi thường cho người thiệt hại một trăm hai mươi triệu đồng.

Lúc toà đang xử, dưới hàng ghế cử tọa, nhiều người thân của bị cáo khóc sùi.

Mai ngồi thụt ở góc ghế cuối. (Cô chưa đến nổi cứng tuổi để tôi gọi bằng chị. Nhưng đã là gái một con. Chồng cô ngồi ở ghế bị cáo, mặt lạnh băng như kẻ toan về già cả thể xác lẫn tinh thần).

Có ai đó nói:

“Có 5 năm tù mà khóc lóc. Bồi thường trăm triệu là bồi thường trên giấy. Ngu thế. Tội gì mà mất ngần ấy tiền. Đưa cho

họ hai ba chục triệu là hết đất. Đứa nào dám chạy đến nhà thằng tù mà đòi tiếp? Tiếp đó bỏ ra chục triệu thì đỡ được 3 năm tù. Bỏ thêm chục triệu nữa, vừa được làm ngơ số tiền phải bồi thường, vừa ở tù sướng...”.

Mai ngẩn người ra. Cô nhìn bà mẹ chồng ngồi khóc ở băng ghế trên. Lại thấy cô em chồng mặt tái lịm ngồi bên cạnh. Thấy tội nghiệp họ hơn là tội nghiệp người chồng bị cáo. Mà hai người ấy mọi khi coi cô như kẻ tội đồ. Họ đã không bằng lòng lắm khi con trai quyết định lấy một cô giáo, tuy là cô giáo có *bằng cấp-xinh xắn-hộ khẩu Hà Nội*, nhưng lý lịch gia đình hơi lủng củng, bố là con lai Tây đen, mẹ con một ông mõ làng sau phiêu dạt lên đất Hà thành, mà cả hai đều bị bệnh đã mất sớm.

Mai hỏi cô gái:

“Tại sao cô biết được lối ấy?”

Cô ta nhìn Mai:

“Chị là ai?”

Mai chỉ tay lên bị cáo:

“Đấy là chồng tôi”

Cô gái thay đổi nét mặt, hèn:

“Chị cần thì gọi cho em số này...”

Mai nhìn lên bầu trời. Bầu trời mây đen

kịt. Mưa tuôn xuống ở đâu đó. Có thể mưa đang tưới trên nơi cha mẹ cô nằm. Những dòng nước mát tuôn chảy thừa thãi.

Cô nhìn chồng mình. Cô cố nhìn sâu gương mặt lạnh băng đang nhìn đi đâu đó. Suốt từ lúc xử án đến giờ, anh không hề nhìn vợ lần nào. Anh ta chỉ nhìn mẹ mình với ánh mắt thất thần trong tích tắc. Rồi lại lạnh băng.

*

Buổi sáng hôm ấy, bốn năm người tù đang xúm quanh một cái vòng tròn được vạch bằng viên gạch vụn. Những con kiến nhỏ đang bối rối chạy ra chạy vào. Nhưng hề có con nào định chạy ra khỏi vòng tròn là lại bị những chiếc que cời hất vào. Đám tù cười thích chí. Người đàn ông tên Lương hào hứng nhất trong đám. Gân tay anh ta nổi cuộn lên, lăm lăm chiếc que. Những chiếc răng vàng xỉn châu chực bên cạnh như thần linh bảo tố giáng xuống đầu lũ kiến bé mọn.

Dân đến gần xem họ chặn kiến. Một lúc sau cậu ta nói nhỏ với Lương:

- Này, em sắp được ra khỏi đây rồi.

Lương ngẩng phất đầu lên:

- Thật hả?

- Em không có tội mà.

Lương phủ tay, đứng lên kéo Dân ra khỏi đám đông. Hai người ngồi dưới ánh nắng, bên một gốc cây xoan nhỏ mới lên xanh. Lương hỏi:

- Còn thuốc không?

Dân lắng lắng về một điều cuốn đưa cho anh ta. Rít vài hơi rồi, Lương mới chậm rãi hỏi:

- Mà tính làm gì?

- Em cũng chưa biết. Quê bây giờ thì cũng chỉ đi làm ruộng thuê.

- Thế cũng được. Kiếm miếng ăn khó khăn thì hăng ra phố. Mà ra tù, tao gửi cho con vợ tao cái thư.

- Chị ấy không lên thăm anh à?

- Tao cấm lên đây.

- Em thấy họ nói anh có người vợ lo toan cho nên đi tù sướng hơn người. Lại sắp được giảm án.

- Mặc xác. Tao có khiến vợ tao lo cho tao cái gì đâu. Thích thì cứ việc. Nhưng chớ kể công.

- Chắc anh chán chị ấy?

Lương lắc đầu:

- Mà biết gì. Có phải thương nhau là cứ phải ăn đời ở kiếp với nhau đâu. Tao với vợ tao là hai thế giới khác nhau. Sống

cùng phiền phức. Nhân chuyện đi tù tao phần luôn. Thương mấy cũng phần cho rảnh đời cô ta. Tao bảo nhìn mặt thấy ghét nên vợ tao lâu rồi không gặp mặt tao. Có lên cô ta cũng chỉ gửi quà ngoài Ban quản giáo. Người có chút học khổ thế đấy. Lòng tự trọng của họ làm tao phát ớn. Mà cầm thư về bảo tao đồng ý ly dị. Bảo cô ta đừng trông mong chờ đợi gì ở tao nữa.

Giọng Lương như tự sự với chính mình:

“Cô ấy thực ra rất thương chồng. Tao biết bao năm qua tao đã kiểm soát kiểm chế cô ấy y như cách tao chặn kiến vậy. Hễ con nào định mon men ra khỏi vòng là bị hất lại. Mà ra khỏi đây mà làm người”.

*

Buổi chiều, Mai từ phòng trọ bước ra vẫy xe để đi đến cái quán cà phê đã hẹn trước với cô gái ở phòng xử án.

Cô gái bảo, nếu cứ đúng đường đi nước bước trước của em thì chị mất thời giờ lắm. Ngày ấy khi được biết hồ sơ “lão chồng hờ” của em đã chuyển sang toà án, em phải tìm cách kết thân với cán bộ toà, người nào cũng được. Khi biết chắc về người thụ lý hồ sơ, em đứng ngoài cổng chờ hết giờ làm việc, bám theo đường ông

ta về nhà. Hết hôm này sang hôm khác. Có hôm may mắn, ông ta rẽ vào quán nhậu, em phải đứng chờ ngoài mưa đến gần nửa đêm. Lúc ông ta loạng choạng lên xe ra về, em chạy theo một đoạn rồi ép xe lại làm quen... Chị còn may mắn chán, dù sao anh ấy cũng là chồng chính thức của chị. Em thì đâu được vậy. Chúng em sống với nhau đã mấy năm nhưng gia đình anh ấy không chấp nhận em. Họ nói em là gái tứ xứ dạt từ đâu đến, không có danh phận. Lúc anh ấy bị bắt vì buôn ma túy, bố anh ấy tìm đến đòi hết số tiền anh ấy đưa tay em cầm cất, rồi bỏ mặc em luôn. Em ra vỉa hè mở quầy bán sách báo cũ sống qua ngày để còn lo thăm nuôi anh ấy. Nhờ mấy người thương tình mách, em mới tìm cách làm thân với cán bộ toà, rồi mới dám đặt vấn đề với cán bộ trại...

Chị chỉ cần chi cho em vài trăm ngàn thôi gọi là tiền nước nôi điện thoại, em gọi tức thì cho chị.

Mai bảo thì tôi có tiếc tiền đâu, miễn được việc. Cô gái rút điện thoại cầm tay gọi cho ai đấy. Giọng bả lá bảo có bà chị muốn nhờ ông anh lại giúp cho chuyện kiếm chỗ tốt trong tù. Bên kia hình như hỏi sao mạng cô em kỳ khôi vậy, họ hàng bà con của cô em nhờ vả chuyện ở tù nhiều như đợt nắng mùa mưa. Nhưng

không sao. Cô gái bảo rằng ra nhiều mặng thì em mới có cơ hát bài ca *hết rau rồi anh có lấy mặng không*. Cứ bảo bà chị em đến gặp anh đi. Chị em năm nay bao nhiêu tuổi? Chung thân hay tử hình? Có nhiều mặng không? Cô gái lạnh tanh hơn, chị em còn trẻ hơn em, không chung thân, tử hình, mặng thì có nhưng bấy nhiêu như mọi khi thôi ông anh ơi, có chịu không? Bên kia im một chút rồi rọt rẹt, chịu, chịu, chịu, ai chịu em với chị em thì anh chịu.

Cô gái cho Mai số di động của “ông anh”, dặn ngân ấy tiền, dặn phải tính kỹ việc muốn cho người nhà ở trại nào. Trại C.H thì nếu anh ấy nhà chị có hộ khẩu thành phố mới may được vào. Không có khẩu phải chạy tiền gấp đôi. Vào được đó lo lót dễ hơn. Vào đó rồi chịu khó tu tỉnh chẳng mấy niên mà được ra. Dĩ nhiên muốn giảm niên bóc lịch thì cũng lại chi thêm bằng ngân ấy nữa...

Mai đưa tay cô gái năm trăm ngàn. Bảo, nếu chuyện nhà chị êm xuôi, chị sẽ thưởng thêm. Cô gái thở dài, em cùng đường mới kiếm chút tiền tù nhà chị, tiền bán sách báo cũ không ăn thua gì, thời này sách báo mới người ta bày bán quảng cáo mưu này mưu nọ để gây những vụ om xòm cho dân tình chú ý đến mà vẫn còn dư đầy đường, không lẽ bán thân vì

anh ấy, mà nếu bán được để đổi cái áo chung thân em cũng liều chị ạ...

*

Hẹn đến mấy lần qua điện thoại, Mai mới được nhận lời chính thức của “ông anh” nhà toà. Cuộc gặp mặt lại cũng diễn ra trong một quán cà phê kín đáo. Có lẽ đây cũng là một trong những quán cà phê “chuồng” mà báo chí từng viết. Mai ngại ngần khi thấy nhân viên đẩy xe quay ngược lại, có lẽ để cho người đi ngoài đường không nhìn thấy được số xe. Có nghĩa là sẽ đảm bảo được cho khách của quán không bị lộ, không bị đánh ghen tại trận.

Người đàn ông bước vào quán một cách vội vã, ngó trước ngó sau. Chủ quán chỉ cho anh ta và Mai ngồi trong một cái ngăn quay bằng gỗ. Mai sượng sùng bước vào. Lần đầu tiên trong đời cô làm kẻ gian dối với cuộc đời.

Cuộc trao đổi diễn ra trong cái ngăn quay sặc mùi bao cao su và nước các loại bốc mùi.

“Em được giới thiệu gặp anh mới giải quyết được vấn đề của gia đình”

“Khó đấy. Tử tù đâu phải chuyện chơi”

“Không ạ. Chồng em chỉ bị 15 năm”

“15 năm nhiều khi còn khó hơn tử tù”

“Nhưng...”

“Nếu khó khăn quá thì thôi”

“Dạ không ạ. Cô em của em có dặn đưa anh năm triệu hôm nay. Nhưng em xác định là mười triệu”

“Mọi thứ đắt đỏ. Bao nhiêu chuyện phải giải quyết. Không cần thận thương người khó đến thân. Bao nhiêu vụ án người ta đang khai ra. Tôi trót nhận lời đa mang...”

“Em biết. Mong anh giúp cho để anh nhà em được vào Chí...”

“Khẩu ở đâu mà muốn vào Chí? Tôi nói cho biết, vụ này tôi có theo dõi từ đầu. Không đơn giản đâu. Vào được Chí thì khó đấy, cũng tốn khá. Mà ở đó người nhiều tiền mới ra được. Nếu xác định nhiều tiền thì ở đó sướng, ở tù như đi nghỉ mát. Đóng hai mươi triệu đợt đầu, mỗi tháng chừng trăm ngàn nữa, có đợt nào đặc biệt thì lại năm mười triệu. Không thì phải ở tù khác, làm quần quật suốt ngày, rừng thiêng nước độc, ăn uống không có gì đâu. Tù mà. Lại còn bọn *săn mủ*, nghĩa là loại côn đồ đao búa trong đám tù cùng nhau, nhốt chung bọn ấy, sau này ra tù chỉ còn là con thú đại chứ đâu có còn là con người”

“Gia đình em sẽ giảm tiền bồi thường để lo chu đáo hơn”

“Đã vào tù còn bồi thường gì nữa. Có điều là đến đợt xét đặc xá thì nên đóng một phần để được xét. Ở đây, án chung thân dễ hơn vì trại trực tiếp làm hồ sơ chuyển đi nên rẻ hơn. Như trường hợp lần vừa rồi cô em kia nhờ, năm triệu là mới nói chứ cũng đâu đã có tiền...”

“Hôm nay em có mang tiền”

“Đúng rồi. Phải đưa trước, nếu không có những trường hợp lo cho xong, ra được ngoài là trở mặt. Lại cũng phải phòng trừ chuyện này đến tai bọn nhà báo, hay bất cứ ai. Cô nên cẩn thận. Tôi không ký nhận gì đâu đấy nhé. Đồng ý thì rơi tiền”.

*

Lá thư của Lương đến tay Mai lúc cô vừa chạy xong tiền lo lót cho chồng. Cả nhà chồng lẫn Lương cũng không tự hỏi tại sao anh ta lại được đưa đến nhà tù này mà không phải là nhà tù khác. Mọi người đơn giản nghĩ rằng, đã đi tù thì coi như đi đứt rồi, ở nhà tù nào chẳng vậy. Không biết là nếu ở nhà tù với những điều kiện khác nhau sẽ trở nên những con người khác nhau khi mãn hạn tù. Đi tù mà được lo lót quá, ra tù cứ

ngờ thế gian này cái gì mà chẳng lo được bằng tiền.

Mai thản nhiên đọc thư chồng. Thản nhiên tiếp người bạn tù của chồng. Anh ta gầy và đen nhẻm, không trắng nõn như nhiều tù nhân mà cô gặp khi lên trại.

Cô hỏi người tù có tên Dân (từ khi ra khỏi tù, Dân nhất định giới thiệu tên mình là Man với mọi người, nhưng Mai thấy gọi tên Dân thì coi như anh ta sẽ được coi trọng hơn):

- Ông Lương nhà mình dạo này ra sao?

Dân chưa nói gì, nhìn Mai rồi xin điều thuốc châm hút. Một lúc sau mới lên tiếng:

- Chị hỏi ra sao là hỏi về điều gì? Sức khoẻ thì dân tù phải cố mà khoẻ thôi. Ấn thì còn bao nhiêu năm chị cũng đã biết. Tình thần thì...

- Dân có thấy anh ấy nhắc đến mình không?

- Anh ấy không nhắc đến chị thì nhắc ai? Tôi gặp anh ấy rất ít. Lần nào gặp cũng hẹn tôi khi nào được tha thì cho anh ấy gửi bức thư. Mà phải mang đến tận tay.

Mai thở dài:

- Tôi hiểu rồi...!

- Anh ấy có nói đến chuyện chăn kiến.

Anh ấy nói đã chán chị như chán kiến.
Anh ấy hối hận...

- Đầu óc anh ấy chỉ nghĩ được có thể
thôi sao? Lại ví tôi với loài kiến? Mà tôi
đâu có để cho anh ấy chán.

- Chắc chẳng đến nỗi hệ trọng như
vậy đâu.

- Cậu định làm gì để sống?

Dân gãi đầu, giọng như kẻ ngóng:

- Có thể em sẽ đi đào vàng.

- Ông ấy có nói gì nữa không?

- Anh ấy mãi chán kiến, không nói gì
thêm.

Mai cười nhẹ:

- Anh ấy đang chuyển hướng đấy thôi.
Trước đây là tôi, giờ thì là lũ kiến.

Dân đứng dậy:

- Em xin phép đi.

- Cậu đi đâu?

- Hiện thời em về quê đã chị ạ.

Đã định bước đi rồi, nghĩ thế nào, Dân
quay lại an ủi Mai:

- Chị cứ sống thế nào cho chị thôi. Em
thấy anh ấy không còn xứng với chị đâu.

Mai nhăn mặt:

- Xứng hay không, cậu mặc chúng tôi.

- Là em cứ nói thế. Chị định đợi anh ấy

ra tù rồi đợi tiếp cho anh ấy trở lại như cũ hay sao? Không bao giờ! Như em đây này, em đâu có là thằng Man ngày xưa nữa. Bây giờ về làng họ cũng chẳng gọi em theo cái tên cha sinh mẹ đẻ nữa đâu. Em là thằng tù.

- Thế thì cậu làm sao kiếm được việc làm cho ổn định.

- Thì em đã nói là em sẽ đi đào vàng mà.

Mai cười:

- Cậu sẽ lại bị đất đá đè lên, rồi chém giết, bệnh tật, tệ nạn... Cậu không làm giàu nổi đâu. Không khéo lại vào tù tiếp. Đừng mơ đến chuyện ấy.

Dân ghệt mặt ra:

- Vậy, chị bảo em phải làm gì bây giờ?

Mai cả quyết:

- Cậu cứ về quê đi. Vài bữa nữa tôi có thể phải xin nghỉ dạy để ra ngoài kinh doanh. Tôi dạy học ở trong trường nặng nề lắm. Cậu không biết là có chồng đi tù khổ như thế nào đâu. Không có văn bản nào tránh né, nhưng họ cứ tránh né tôi mọi lúc mọi nơi mọi việc, chẳng phân công việc gì ra việc gì. Tiết dạy cũng ít. Làm gì cũng không tin tưởng, có kẻ cứ bí mật giám sát. Lũ trẻ con thì ngơ ngáo ngáo, chẳng ra lẽ phép chẳng ra bố láo. Tôi mệt mỏi và nhọc nhãi lắm. Ông Lương

tưởng tôi sung sướng mà dễ tìm một thằng đàn ông khác thay ông ta chắc? Thay dễ thế tôi thay lâu rồi, chẳng đợi ông ấy nhắc. Thôi cậu cứ về quê đi đã. Dăm bữa nửa tháng nữa lên lại đây. Lúc đó may ra tôi đã có kế hoạch ra đường kinh doanh. Cậu cũng có thể giúp tôi được. Tôi định mở quán cà phê tranh nghệ thuật.

- Chị không ngại em à?

- Chồng tôi còn ngồi trong tù. Cậu sợ thì đừng đến nữa.

*

Buổi chiều sau đó vài tháng, Mai từ phòng trong bước ra vẫy tay cho Dân. Cô đã gây dựng được một cửa hàng cà phê tranh khá đẹp và bề thế. Phòng bên trong là văn phòng. Phòng ngoài rộng mênh mông vừa treo tranh, vừa bán cà phê Trung Nguyên. Dân đang xếp xe ngoài cửa chạy vào.

Dân hỏi:

- Chị cho gọi?

Mai đáp từ tốn, cân nhắc nên xưng hô thế nào với Dân cho ổn:

- Dân này... Dân là lớn nhất ở đây, lại có nhiều kinh nghiệm hơn. Tôi muốn cậu

làm việc có trách nhiệm hơn nữa. Bây giờ cậu gọi cho tôi tất cả mọi người vào họp.

Dân nhìn quanh:

- Nhỡ có khách thì sao ạ?
- Ngồi ngay cửa phòng sẽ nhìn thấy thôi.
- Vâng!

Dân ra gọi các nhân viên vào phòng trong họp. Liên đặt những bộ hồ sơ lên bàn:

- Theo quy định thì chỉ còn Dân là chưa có hồ sơ. Nhưng đây là trường hợp do tôi đề nghị xin, Dân bổ sung sau cho tôi nhé.

- Vậy thì xin chị hôm nào cho tôi nghỉ để về làm lý lịch. Cơ bản chị đã biết lý lịch có dấu có vết của tôi rồi còn gì.

- Được rồi, ăn nói tùy nơi đấy nhé. Thôi bây giờ tôi nói vào việc chính. Các bạn đã biết hiện nay cửa hàng chúng ta mới khai trương, mới có bốn nhân viên. Thực ra qua mấy ngày đầu, ai cũng biết nếu lúc nào cũng có bốn nhân viên túc trực ở đây thì sẽ thừa người. Nhưng tôi lại nói là mới có bốn. Bởi mục đích của tôi sau này là phát triển thêm mô hình của cửa hàng. Mấy ngày vừa qua cửa hàng chỉ mở cửa đến 8 giờ tối. Tôi thấy tuy bán tranh là chính, nhưng chúng ta lại có khách uống nhiều hơn. Họ vào uống rồi xem tranh, rồi cân nhắc mua. Vậy nên phải tuyển thêm nhân viên chạy bàn.

Chia bốn người hiện nay ra làm ca, chịu trách nhiệm trực chính. Ca một từ 6 giờ sáng đến 3 giờ chiều. Ca hai từ ba giờ chiều đến hết khách. Ngủ lại trông cửa hàng là anh Dân. Dân ở đây vừa thuận cho tôi, vừa đỡ phải tốn tiền thuê nhà. Sáng mai, tất cả vẫn có mặt sớm từ 6 giờ. Tôi và một người ở cửa hàng trông coi và bán hàng. Còn lại đi phát tờ rơi quảng cáo giới thiệu mặt hàng. Các bạn biết phát tờ rơi chứ nhỉ?

Nhao nhao hỏi:

- Cứ phát cho bất kỳ ai mình gặp trên đường phải không ạ?

- Phải nhìn mặt mà phát chứ. - Dân buột miệng nói.

Mai gật:

- Đúng thế. Ngày mai Dân làm trưởng nhóm nhé.

Dân đề nghị:

- Tôi có ý kiến!

- Nói đi.

- Theo tôi, không những đi phát tờ rơi mà có thể mang theo cả tranh đi để giới thiệu. Nếu gặp khách thì có thể bán luôn. Có được không ạ?

Mai ngăn người một lúc nhìn Dân, rồi gật:

- Tốt quá. Như thế thì cũng rất cần sự năng động và khéo léo của mọi người. Nhưng cũng cố gắng tránh làm khách hiểu lầm sang chuyện đi bán hàng rong. Giá cả phải thống nhất theo giá của cửa hàng. Cấm bán chênh giá. Nếu tôi phát hiện ra ai làm như vậy thì tùy theo mức độ mà trừ lương hoặc cho thôi việc. Chiều nay, tôi sẽ xuất hàng chia ra cho từng người. Tất cả phải nhớ giá từng mẫu tranh. Thôi có khách vào kìa, mọi người ra bán hàng đi. Nhẹ nhàng lịch sự nhé. Còn Dân, ở lại tôi nhờ.

Mai rót nước đẩy tới trước Dân:

- Dân ở đây có gì bí bách khó khăn thì cứ trình bày với mình.

- Vâng, chị yên tâm, tôi cũng sống đơn giản thôi. Ngày ở nhà cũng cả ngày đi làm, đêm về là lăn ra ngủ. Chẳng thấy thiếu cái gì.

- Trông coi cửa hàng ban đêm cũng phải hết sức cẩn thận.

- Chị cứ yên tâm.

- Cám ơn sáng kiến của Dân. Cứ thế mà phát huy sẽ giúp tôi được nhiều lắm.

- Thì tôi cũng coi việc ở đây như việc nhà tôi mà.

Mai nhìn cái cán cây sáo trúc thò ra từ lưng quần Dân. Cô thấy anh ta vừa trẻ con, vừa như một người đàn ông già dặn.

Mai tò mò:

- Ai bày cho Dân thổi sáo vậy?

- Hồi nhỏ, lũ trẻ trâu chúng tôi đùa nào chẳng biết thổi sáo thổi tiêu. Làm gì có ai dạy ngoài đám bạn đua nhau. Tập mãi rồi cũng thổi được. Tôi chọn sáo vì hợp với tôi.

- Nay, hay là không đi tiếp thị cả nhóm nữa. Bây giờ hàng tuần chỉ cần đi chừng ba buổi. Đi đơn lẻ một người thôi. Thế có được không? Vì nhân viên phải ở cửa hàng phục vụ. Dạo này cũng có khách rồi, phải không?

- Vâng. Thế cũng được chị ạ. Tôi sẽ phân công lần lượt từng người. Ngày mai tôi sẽ đi đầu tiên.

- Dạo này... ban đêm cậu hay đi đâu thế?

- Tôi... Cũng có vài việc chị ạ.

- Đi vừa thôi, cửa hàng cần có người...

- Vâng, tôi biết.

- Nếu cần thì bảo người ta đến chỗ cậu cũng được mà.

- Chị bảo sao?

- Cậu... à anh đã là đàn ông rồi, cũng không thể một mình mãi được. Thôi thì cứ cố gắng giúp tôi một thời gian...

- Chị yên tâm. Ngày trong tù, tôi gặp

anh Lương. Ra tù, tôi gặp được chị. Tôi không bao giờ bỏ mặc chị đâu.

- Đến chồng tôi còn bỏ mặc tôi nữa là thiên hạ. Tôi gửi đơn ra toà rồi. Họ sẽ xét xử vắng mặt anh ấy. Anh... là người đầu tiên tôi báo tin không vui này.

- Có thể không vui, mà cũng có thể là... Chị Mai, tôi không như chị nghĩ đâu. Tôi chỉ sợ một ngày nào đó chị không cần tôi nữa...

- Tôi không bao giờ không cần Dân. Chỉ sợ anh không chịu đựng được cuộc sống này.

- Tôi chịu được. Chị cứ yên tâm!

Mai đứng sững nhìn Dân.

Dân nhìn lại. Đôi mắt đầy chia sẻ.

- Thôi được rồi, cậu ra ngoài lo việc đi. Cần gì nhớ bảo tôi.

Trời mưa ảm đạm.

Dân ra ngoài rồi. Mai ngồi phòng trong, buồn buồn mang đàn oocgan ra đánh. Tiếng đàn nhỏ nhoi và không có tầng âm lạc lõng giữa khung cảnh vắng vẻ.

Bên ngoài, khách hỏi:

- Cửa hàng này hay nhỉ? Có tranh, có cả nhạc sống nữa.

Cô nhân viên trả lời:

- Chị chủ em là cô giáo dạy nhạc ạ.
- Thế thảo nào, lãng mạn thật đấy.
Ngồi uống ở đây kể cũng hay. Có thể yêu
cầu bản khác được không?
Mấy nhân viên nhìn nhau.

*

Có một đêm như bao đêm khác.
Mai ngồi đánh đàn. Tiếng đàn oocgan
vang nhẹ qua không gian đặc sệt của phố
phường chớm hè.

Có tiếng chuông cửa. Mai ngó lên
đồng hồ treo tường: 24 giờ 35 phút! Đứng
dậy ngó ra cửa sổ. Nhưng cô không nhìn
rõ là ai.

Cô chạy ra cổng, nhìn thấy Dân. Mai
ngạc nhiên:

- Dân à? Vào nhà đi. Khuya như thế
này, có việc gì gấp phải không?

Hôm nay Dân nom như một người đàn
ông thực thụ. Ăn mặc khá chỉnh tề. Đầu
tóc gọn ghẽ mượt mà. Mai thật sự ngạc
nhiên về thần sắc tối nay của Dân, không
như anh chàng quê mùa hàng ngày.

Dân kín đáo liếc nhìn khung cảnh nhà
Mai, nhìn những đồ vật trong nhà. Đường
như chỗ nào anh ta cũng nhìn thấy ánh
mắt soi mói của Lương nhìn như chìa vào

mặt anh ta. Những gương mặt méo tròn, cười sằng sặc.

Mai rót nước mời.

- Dân đã suy nghĩ kỹ về chuyện tôi đề nghị hôm trước chưa?

Dân chậm thuốc, chậm rãi nhả khói lên, đôi mắt nhìn Mai khá tình cảm:

- Chị Mai, có một nguyên nhân khiến tôi muốn đi khỏi đây...

- Đi...??? Là nguyên nhân gì vậy?

- Chị cũng biết đấy, tôi và anh Lương...

- Lại anh Lương. Nói chuyện gì khác đi, được không?

- Nhưng chuyện của tôi lại liên quan đến anh ấy.

- Lại có chuyện gì hay sao?

- Không. Chị biết đấy. Tôi cũng là một thằng đàn ông. Từ nhỏ đến giờ chưa từng... chưa từng biết đàn bà con gái... Chưa có ai quan tâm đến cuộc sống hàng ngày. Chẳng ai biết tôi sống chết ra sao. Tôi thật khó mà trình bày với chị...

Mai thoáng ngại ngùng, tránh ánh mắt nhìn của Dân:

- Dân cứ nói đi. Đến đây cũng chỉ vì nguyên nhân ấy, đúng không?

- Thực ra, khi ở gần chị, tôi mới thấy mình còn thiếu nhiều quá. So với chị, tôi

thật chẳng đáng mặt thằng đàn ông. Chẳng thà tôi đi cách xa chị, may ra tôi mới sống được yên ổn.

- Tôi... có làm gì cậu đâu?

- Chính tôi mới là người có lỗi. Tôi với anh Lương là bạn tù. Nay được chị chăm lo. Tôi thấy hổ thẹn với chính tôi.

- Tại sao...?

- Chị không biết tại sao à? Lẽ ra tôi phải chăm lo cho chị mới đúng, Mai ạ.

Mai bàng hoàng. Cô ngồi im không dám cự. Giữa hai người là không gian yên lặng, dường như mọi vật đều nín thở.

Rồi Dân đứng lên dứt khoát:

- Tôi đến đây để sám hối với chị và anh Lương. Nhưng trong lòng tôi vẫn luôn có một người tên là Mai. Chị có thể không đuổi tôi, cũng có thể coi thường tôi. Nhưng tôi muốn nói cho chị hiểu điều này từ bây giờ... Tôi ở đây lâu nay...

Mai trở nên yếu đuối khác thường:

- Tôi là đàn bà đã có chồng. Lại hơn tuổi cậu... Tại sao...?

- Tôi không biết. Cũng không cần biết.

- Chuyện đó không liên quan gì đến cửa hàng. Cậu về quê, ở đây tôi lại phải tìm người trông coi cửa hàng.

- Chị không muốn tôi đi hay sao?

- Chính tôi là người bảo cậu đến giúp tôi.
- Nhưng từ bây giờ, chị không thấy ghê tởm tôi hay sao?
- Tôi chỉ muốn có Dân giúp.
- Nếu tôi có tiền góp vốn với chị, chị có đồng ý không?
- Tôi hiểu, Dân không muốn làm nhân viên bảo vệ hay bán hàng. Nhưng tôi chưa bao giờ coi thường Dân mà.
- Nhưng tôi thấy mình tầm thường. Thôi, tôi nói thế là đủ rồi. Chị cứ nghĩ hộ tôi nhé. Để ngày mai tôi về quê ít hôm. Rồi tôi sẽ suy nghĩ kỹ tình cảnh hiện nay của tôi. Nếu chị tôn trọng tôi, hãy cứ tôn trọng quyết định của tôi. Rồi tôi sẽ quay lại giải quyết mọi việc. Sau đó nhất định tôi sẽ đi xa. Chào Mai...!

Dân đưa tay ra khẽ nắm lấy tay Mai. Rồi anh ta vụt biến mất ở ngoài cửa.

Mai đứng sững giữa nhà như vừa mơ thấy cơn ác mộng.

Có lẽ mọi chuyện dường như không do cô có ý mà nên. Mọi chuyện đến rồi đi như những trò đùa.

Có thể, năm ấy là năm hai ngàn không trăm lẻ x...

Những kẻ lãng mạn

Trời đang tối dần.

Bầu trời mùa xuân ẩm ướt khiến lòng người se lạnh.

Đặt trầm ngâm nhìn ly cà-phê đang bốc khói. Nhạc của quán đang chạy bản *Historia de un amor*. Chiếc bàn gỗ vuông nhỏ vừa đủ để đặt hai ly nước, một bình hoa nhỏ và một lọ đường. Đặt người nhỏ nhả thư sinh. Đôi mắt anh nhìn sang phía cô gái ngồi đối diện. Cô có nét mặt huyền bí như người Ai Cập. Đôi bàn tay nhỏ nhắn khẽ đặt trên mép bàn. Cô gái tên Uyên.

Họ ngồi như thế nhìn ra đường phố rất lâu. Mỗi người dường như đều đang trôi đi về một phía nào đó xa xôi. Họ bang bênh trôi vô định, không biết như thế liệu có đến một đích nào không.

Lát sau Uyên hỏi:

- Anh đang suy nghĩ gì thế?

Đạt cười:

- Không. Anh đang nghe nhạc. Mỗi lúc nghe giọng Laura Fygi hát bài này, anh có những cảm giác rất lạ.

Uyên nhấp một ngụm chanh leo mát lạnh.

- Em không hiểu gì về nhạc ngoại. Nghe thì cũng thấy thích. Nhưng em thích Quang Linh hát những bài mang chất dân ca.

Nốt cuối cùng của bản nhạc dừng. Phin cà phê của Đạt cũng đã giở hết những giọt cuối. Đạt nhìn Uyên:

- Em cứ giữ nguyên bản gốc của mình như vậy cuộc sống sẽ dễ chịu hơn nhiều. Có lẽ nhiều năm qua anh đã rất sai lầm. Anh sống không thực tế, nhưng lại khá thực dụng.

Uyên lắc đầu:

- Em không hiểu.

Đạt cười:

- Anh nghĩ rằng làm thằng đàn ông nếu như không có gì trong tay thì sẽ không bao giờ có được một cuộc sống đúng nghĩa của nó. Nhưng cái trong tay đó anh lại quy ra bằng tiền. Vì thế mà anh thất

bại. Anh theo đuổi một hình ảnh với anh là lý tưởng. Nhưng...

- Chị Mai?

- ... Nhưng anh cứ đứng xa xa mà chiêm ngưỡng hình ảnh ấy mà không lao vào gần để giúp cho hình ảnh ấy không bị sứt sẹo. Ngoảnh đi ngoảnh lại, đã trôi qua bao nhiêu năm tháng rồi.

- Bây giờ vẫn kịp mà anh. Chị ấy cũng đã quá mệt mỏi với những gì xảy ra với mình. Nếu anh vẫn còn tình cảm...

- Không kịp nữa. Cái gì đã qua thì đành cho nó qua đi thôi. Anh nghĩ nếu mình sống ngay thẳng và có ý chí thì rồi đời sẽ đem đến những điều tốt đẹp cho mình. Anh sẽ tập trung vào chuyện làm và mở rộng thị trường bưu thiếp. Hay lắm đấy em ạ. Giá như có được một quản lý như em thì tốt biết bao. Vì anh còn dự định lớn hơn chuyện làm bưu thiếp...

- Anh đừng mắc sai lầm về nhìn người nữa đấy.

- Không, chính em mới cần phải cẩn thận. Anh thấy cậu bạn tên Dân của em không đơn giản đâu. Cậu ấy chưa đủ năng lực quản lý cửa hàng bên em. Điều này nhắc em chắc không thừa. Em phải quan sát để ý và cảnh giác.

Uyên cười:

- Anh làm như là một vụ trình thám ấy. Nhưng cửa hàng ấy là của chị Mai mà.

- Từ bao năm nay anh đã coi việc của Mai như là trách nhiệm của anh rồi. Nay lại có em bên đó. Em đừng có ảo tưởng nhiều về một kẻ đã có tiền án tù tội như cậu Dân.

- Anh ấy bị oan mà.

- Nhưng xuất thân của cậu ấy chỉ là một anh nông dân đi làm thuê. Làm sao đủ năng lực để quản lý một cửa hàng. Sẽ có rất nhiều mối lợi quuyến rũ. Rồi thì cuộc sống trong tù, cuộc sống nghèo hèn trước đây luôn treo lơ lửng trong lòng cậu ta. Khi có một mối lợi nào đó khá dĩ, cậu ta sẽ không đủ bản lĩnh để gạt đi. Biết đâu lại mắc vào vòng tội lỗi... Nhưng, anh xin lỗi em nhé. Anh muốn em không bị cuộc đời đen bạc làm mất đi sự trong trẻo.

- Anh yên tâm, em luôn cố gắng học hỏi để giữ cho mình phần trong trẻo.

Lúc đó có một cậu bé đi vào quán. Trên tay cậu ta là một giỏ hương. Nhân viên quán chạy ra:

- Hôm nay chỉ lấy vài bó thôi. Còn nhiều hương lắm.

Đưa hương xong cho quán, cậu bé tần ngần nhìn quanh, rồi tiến lại gần Đạt và Uyên:

- Anh chị mua cho em thỏi hương.

Nhưng Đạt xua xua tay không để ý. Chỉ có Uyên là chăm chú nhìn cậu bé. Nét mặt cậu hên hếch thật ngộ.

Cậu bé đưa hương xong cho quán quay ra lên xe. Nhưng cái xích xe bị tuột. Cậu loay hoay kỳ cạch tra xích xe trước mặt quán.

Chừng như cậu bé đã bất lực trước cái xích ngang bướng, mắt nhìn nháo nhác xung quanh.

Uyên chạy ra. Đạt cũng đứng lên, đi ra:

- Này em, xe làm sao vậy?

Cậu bé ngại ngùng:

- Xe của em, cái xích xe nhiều chuyện quá anh ạ.

- Nào để anh xem cho nào.

- Thôi, anh cứ mặc em, xích bẩn lắm anh ạ.

- Nhóc con, mặc em thì bao giờ mới đi được? Xe đạp ngày trước anh đi mãi, có gì mà ngại. Nhóc có biết cái bài hát *Xe đạp ơi không?* Thời sinh viên là anh mê cái bài hát ấy lắm. May mà xe đạp không thành tri âm tri kỷ.

Cậu bé nhón nhén cười:

- Anh đi xe đạp thì buồn cười lắm nhỉ?

- Có gì mà buồn cười? Ngày trước, anh cũng phải bươn chải lắm đấy chứ.

Uyên nhìn cái thùng buộc sau xe, hỏi:

- Em đi bán những gì vậy?

- Em chỉ đi bán hương thôi ạ.

Xích xe đã ăn khớp. Cậu bé rạng rỡ:

- May quá. Em cảm ơn anh chị ạ!

Đặt gậy đầu:

- Cậu vẫn chưa nói hết. Cậu bán hương thế nào nhỉ?

- Em vào các nhà hàng lớn rao hương.

- Họ cũng mua à?

- Vâng ạ. Ngày nào những quán hàng như quán này cũng thấp ít nhất một nén hương. Có mấy nhà hàng thích hương của em bán lắm. Họ nói hương thấp có lộc. Chỉ đợi mua hương của em.

- Thế lấy hương ở đâu?

- Mẹ con em tự làm lấy mà bán đấy chứ.

- Cậu này giỏi. Thế mới là thế hệ tương lai của nền kinh tế thị trường.

- Nhưng hương nhà em làm cũng chỉ vừa phải cho hai mẹ con em sống thôi anh ạ.

Đặt nhìn cậu bé:

- Thế nào là vừa phải, anh em mình còn chưa bàn đến vấn đề này. Lúc này em nghĩ sao mà lại mời anh mua hương? Em không thấy bọn anh đang ngồi uống nước, sau đó còn đi chơi? Ai lại cầm hương dạo mát bao giờ?

Cậu bé xịu mặt lại, im lặng. Rồi mạnh dạn:

- Mấy hôm nay nhà em bị thất thu. Nhà hàng nào cũng mua rất ít vì họ nói tháng này buôn bán ế ẩm quá. Lẽ ra bây giờ đang là mùa hương.

Đạt cười:

- Nào xem hương bán trong mùa ra sao, để anh mua đỡ cho. Không ngờ một cậu bé mà cũng biết cách tiếp thị như thế.

Uyên và Đạt cầm những bó hương lên tay.

Đạt chợt quyết định:

- Hay thế này nhé. Hàng tháng, em cũng mang hương đến cho nhà anh như các nhà hàng kia, có điều là anh thấp ít hơn họ. Anh cũng chịu khó hương khói đấy. Rồi anh sẽ giới thiệu thêm mấy nhà nữa mua cho em.

Mắt cậu bé sáng lên.

Uyên hỏi:

- Thế em vẫn đi bán hương cho các nhà hàng à?

- Vâng ạ!
 - Em tên là gì vậy?
 - Em tên là Sông ạ.
 - Tên lạ thế?
 - Nhà em ở sát sông Hồng mà.
- Nó giở luôn cuốn sổ ra, ghi:
- Anh chị ở địa chỉ nào ạ?

*

Sông đạp chiếc xe đạp cà tàng với chiếc thúng buộc đằng sau xe đã hết sạch hương. Quyển sổ treo lưng lửng trước ngực, nhịp theo nhịp đạp của cậu. Gương mặt cậu sáng bừng vì đang rất vui.

Trắng toả sáng.

Nhà hai mẹ con nằm khuất trong một ngõ nhỏ lầy bùn và đất bột. Đây là khu nhà nằm ven sông Hồng, gần cầu Chương Dương. Căn nhà nhỏ nằm chơ vơ, hầu như không có gì ngoài những thứ dùng làm hương và một vài thứ dùng trong sinh hoạt tối thiểu. Những bó hương san sát phơi khắp sân làm cho căn nhà sáng rỡ hẳn lên

Sông ào vào sân nhà, dựng xe, gọi toáng lên:

- Mẹ ơi! Hôm nay lại có thêm một khách hàng mới nhé.

Một người phụ nữ nhỏ bé, gương mặt khắc khổ nhưng đôn hậu chui từ trong góc bếp ra, mặt đầy bụi hương:

- Thế à? Con giỏi lắm.

Nó cãi:

- Giỏi gì mà giỏi. Con vẫn chưa giải được bài tập. Đi bán hàng cứ sốt ruột. Khi nào con mang hương đến cho anh Đạt, con sẽ nhờ anh ấy dạy toán.

- Anh ấy là thầy dạy học à?

- Là con nom anh ấy thông minh thế, chắc phải học giỏi chứ?

Sông ngồi chồm chế trong nhà như một ông chủ con. Nó lật lật cuốn sổ, mặt hân hoan. Mẹ nó vừa bẻ hương, vừa dài giọng:

- Ai người ta có thời gian dạy cho con? Người ta còn làm ăn, thừa sức đi dạy cho mấy đứa nhóc con làm gì.

- Nhưng con nhất định phải học thật giỏi. Sau này lớn lên mở công ty làm hương cho mẹ đỡ vất vả. Mẹ nhỉ?

- Rõ thật chán. Ăn hết bao nhiêu gạo nữa ấy chứ.

- Nhất định sau này con sẽ làm cho mẹ tự hào về con.

- Mẹ chỉ mong con có chữ để đừng thua người. Mẹ nghèo quá, khổ thân con.

- Mẹ, con sẽ đi bán thật nhiều hương.

Con sẽ đến các nhà trong khu tập thể nữa. Những nhà hàng con đưa hương cho họ, nhà nào cũng nói có lộc lắm. Hương của mẹ làm đúng là có lộc thật đấy mẹ ạ. Sau này con hứa với mẹ có đi đâu học cũng cứ về làm hương với mẹ.

Những que hương được se bột hương vàng óng. Màu đỏ của que hương lẫn màu vàng của bột hương dưới ánh trắng rực lên cả một góc sân.

Phía ngoài, dòng sông Hồng chảy lấp lóa.

*

Người đàn bà tên Mai mơ thấy chồng cũ cười sáng sặc chỉ tay về phía chị mà xía xói:

- Cô là con đàn bà lăng loàn...!

Mai ôm mặt:

- Không...! Anh đã bỏ rơi tôi...!

Mai chạy qua rất nhiều vùng đất. Ngã rồi lại vùng dậy chạy tiếp. Rồi có ai đó đỡ chị dậy. Chị nhận ra Dân. Một gương mặt đàn ông gần gũi với chị lâu nay.

Tiếng Dân vang trên mặt phố:

- Chị rất đẹp! Chị hãy sống cho mình...!
cho mình...! cho mình...!

Mai vùng dậy sau cơn mê hoảng. Mồ hôi đầm đìa trên mặt.

Chị nhìn quanh căn nhà. Điện từ ngoài phố hắt vào như ánh sáng của thế giới hồ ly tinh. Chị chợt thấy bóng mình lẻ loi trên bức tường trắng.

Cũng vào khoảnh khắc ấy, người đàn ông trẻ tên Dân đóng cửa hàng lại đi lang thang trong đêm. Anh ta đi như người mộng du. Cơn thèm khát của đàn ông đang trong cơ thể trai trẻ.

Đường phố vắng lặng. Thi thoảng có một chiếc xe chạy ngang qua. Một chiếc xích lô trở tới:

- Đi không?

Dân nhìn ông già với vẻ mặt lạnh băng khắc khổ. Ông già đập xích lô nhìn soi vào bộ mặt biến dạng của Dân, rồi hoảng hốt đập mạnh bàn đạp, đi rất nhanh khỏi gã trai không biết là dân xã hội đen loại gì.

Dân ngửa mặt nhìn trời đêm, tính toán. Rồi quyết định gõ cửa nhà Mai.

Khi ấy Mai đang chưa thoát ra khỏi cơn mơ hồ ly tinh. Chị đơn độc ngồi trên chiếc giường phủ ga hồng quyến rũ. Mai giật mình khi nghe có tiếng gõ cửa. Tiếng gõ ban đầu còn dè dặt, e ngại. Sau mạnh mẽ, hối thúc.

Mai mở cửa, ngạc nhiên.

Trước mặt chị là gã trai dục vọng đến căng cứng. Trong ánh sáng điện hồ ly tinh gương mặt anh ta ánh lên vẻ đẹp đàn ông man dại, được phô ra với vẻ trong trẻo của một gã trai tân đầy chất đồng quê.

Mai run bắn.

Ngay cả Dân cũng run không kém. Nhưng anh ta đã bước một bước qua ngưỡng cửa. Tay Dân với lấy bàn tay Mai đang bấu vào cánh cửa.

*

Sau cái đêm đó vài tháng (có biết bao sự kiện đã xảy ra với những nhân vật trong câu chuyện của tôi), Mai đi lang thang trên đường. Chị không biết mình đang ở trong trạng thái nào. Trong bụng Mai dội lên những cơn quặn thắt. Rồi chị quỳ xuống nôn khan.

Uyên đi xe trở tới. Cô hốt hoảng gọi:

- Chị Mai! Chị Mai ơi!

Mai ngẩng lên. Cười qua hàng nước mắt.

Uyên dừng xe, xốc Mai dậy:

- Chị lại thảm hại đến thế này cơ à?

Mai cười:

- Tôi thảm từ lâu rồi, cô không biết đấy thôi.

- Em biết rồi. Anh Đạt nói hết cho em biết từ lâu rồi. Nhưng em cứ nghĩ chị loăng quăng cho vui. Ai ngờ lại gắn bó thật với con người đấy.

- Sao hấn lại dám lừa dối tôi? Tôi thua gì cô? Hấn đi tù ra, tôi cho hấn làm quản lý. Chiều chuộng hấn hơn cả ông chồng ngày trước. Thế mà hấn bịt mắt tôi để làm tiền tôi. Lại còn môi giới gái bao nữa. Cả cô và tôi. Uyên ơi, em bảo chị có hay ho không? Hay là ông trời bịt mắt trừng phạt chị?

- Chị nói nhảm cái gì thế. Đi lang thang trên phố nói năng lảm nhảm chẳng ra làm sao. Nhỡ ai quen nhìn thấy thì còn ra thể thống gì. Phải biết thương thân mình chứ. Tội gì hành hạ mình? Chị lên xe em đưa về. Ngày mai em đưa chị đến bệnh viện giải quyết cái món trong bụng. Rồi nhìn lại mặt anh Đạt xem có đáng cho chị gửi thân không?

Mai cười:

- Đừng nhắc anh Đạt nữa. Đã không có duyên thì mãi cũng thế thôi. Muộn rồi! Chị lãng mạn, muốn giữ cái thai để sống với hấn. Bây giờ to quá rồi.

- Bao lâu rồi?

- Gần bốn tháng.

- Trời ơi! Ngu ngốc, ngu ngốc, ngu ngốc quá thế! Nhà quê hạ lưu quá thế!

Cái xe của Uyên cũng loạng choạng
suyết đổ.

Chiều muộn. Nắng đã nhạt.

Những chiếc xe chạy rầm rầm trên cầu
Chương Dương không làm kinh động đến
góc sông này. Bên cạnh bến sông Hồng,
gần nhà Sông, người ta nhìn thấy ba ngư-
ời: Uyên, Sông và Đạt.

Đạt đang hút thuốc. Còn Sông thì che
mắt nhìn về phía có con thuyền đang trôi
xa dần. Mái tóc của nó còn dính lấm tấm
những bụi hương vàng óng dưới ánh
chiều tà.

Uyên hỏi:

- Anh Đạt, có lần anh đã bảo em, nếu
em muốn sang làm bên anh thì...

- Thì anh sẵn sàng đón em, giao cho
em quản lý luôn cửa hàng cho anh. Em
sang nhé. Anh sẽ rất bận. Chuyện riêng
đã rút của anh khá nhiều tâm lực. Anh
cảm thấy mình nên định hướng lại cuộc
đời thôi.

Đạt ném điếu thuốc xuống nước.

Uyên nhìn theo điếu thuốc:

- Em sẽ suy nghĩ nghiêm túc chuyện đó.
Nhìn điếu thuốc lá mất dần trong làn

nước, Uyên nói với Đạt mà như với chính mình:

- Người ta bảo đứng bên dòng nước mà ném được hòn đá càng xa thì mọi nỗi đau khổ sẽ càng nhanh tan biến.

Đạt cúi xuống nhặt một viên đá nhỏ:

- Anh sẽ nghe lời em. Ném hết những ưu phiền xuống dòng sông kia. Ném hết những tháng năm ngổ ngẩn. Ném hết những kỷ niệm buồn...

Đạt vung tay ném.

Sông cũng cúi xuống nhặt một hòn đá:

- Em cũng ném hết những gì xui xẻo cho hai mẹ con em xuống sông nhé. Ném hết đi chị Uyên.

Uyên mỉm cười:

- Nào, ném thi nhé. Xem ai sẽ được may mắn nhất. Ai sẽ chóng quên nhất những chuyện buồn?

Chỉ còn nghe thấy tiếng cười của họ.

Sông Hồng vào mùa xuân nước sóng sánh màu ngọc.

-9/1/07-

Đá núi

Dăm nhỏ

Dăm nhỏ là loại đá vụn nhất. Đá học thì to, trẻ con lên mười tuổi ôm một.

Núi nhỏ mọc giữa cánh đồng. Còn núi lớn bám vào nhau trùng trùng điệp điệp. Không ai có thể làm chúng rời nhau ra vì chúng không đơn lẻ. Nhưng núi nhỏ ở vùng bán sơn địa thì nằm trong ký ức của con người. Một ngày nào đó khi mặt trời mọc, bạn thức dậy và dụi mắt nhìn ra núi nhỏ. Có thể bạn sẽ không còn nhìn thấy núi nhỏ đâu nữa. Nên núi nhỏ ở trong tim lũ trẻ con. Núi lớn thì trong tầm ngắm của người lớn.

Có một trái núi nhỏ trông giống như một con voi nằm, nên người ta gọi là núi Tượng. Trong đám lũ trẻ con ở một nông

trường trồng cam gần núi Tượng có hai đứa tên là Tùng và Giang. Ngày ấy, khi chúng mười một tuổi, đời sống của công nhân nông trường còn nghèo lắm. Người ta đào bới đủ thứ để có cái ăn.

Bỗng nhiên một ngày có những tiếng nổ mìn phá đá. Dân quanh vùng che mắt nhìn ra núi. Những tiếng nổ ầm ào suốt hàng mấy tiếng. Xe ben chở đá rồ máy ngang qua con đường đất đỏ dẫn vào núi. Những anh lái xe tinh nghịch bấm còi inh ỏi chào lũ trẻ và những cô gái mới lớn. Bụi bay phía sau xe mù mịt. Cuộc sống của công nhân nông trường ồn ã sinh động hơn. Cuối ngày hoặc cuối tuần, khi những xe chở đá vắng bóng, cũng là lúc có đôi người rủ nhau đi mót đá. Nhắm vào những sườn đá lở lói mà cào mà bốc. Phân loại và cấm dấu xí phần. Đá dăm nhỏ bán có giá nhất nên được khai thác triệt để. Con voi nằm trở thành cứu tinh.

Buổi sáng hôm đó Tùng sang rủ Giang lên núi.

- Bác Tới quen mẹ tớ nói là có công trình làm đường nhựa họ sẽ mua các loại đá để rải đường. Đá dăm nhỏ đắt nhất, năm trăm ngàn đồng một mét khối. Đá dăm vừa thì ba trăm ngàn. Đá hộc to một nghìn rưỡi một mét khối. Ở sườn núi phía có lò gạch, họ đã đánh mìn phá đá

trơ sườn núi ra rồi. Chỉ việc đến đó nhặt đá thôi.

Giang bắn khoăn:

- Nhỡ mình lấy đá bị họ bắt thì sao?

- Ai bắt? Núi là của chung. Với cả có bắt thì bắt những người đánh mìn phá đá ấy chứ.

Hai đứa đều xỏ đôi giày ba ta to dùng của người lớn, tay đeo găng vải, cấp theo cái rổ sàng đi vào núi.

Con đường đi vào núi Tượng thật đẹp vì vẻ hoang sơ của thiên nhiên. Tuy nhiên bụi đá và đất đỏ đã bắt đầu bám lên các cành cây hai bên đường do những chiếc xe ben chở đá hàng ngày đi qua. Giang nhìn những lớp bụi bám quanh những cành cây, băng khuâng hồi Tùng:

- Thế nếu một ngày nào đó người ta lấy hết đá của núi Tượng đi thì còn gì là núi nữa?

- Lấy hết sao được. Chỉ lấy phần nào thôi chứ. Bọn mình cũng thế. Khi nào đủ tiền mua cho mẹ tờ cái tivi, cho cái Minh nhà tớ cái cặp sách mới, với cả cho tớ một cái đồng hồ thì tớ sẽ không đi khai thác đá nữa.

Giang bĩu môi:

- Lúc ấy cậu lại thích mua một cái gì đó nữa thì sao? Với cả, nếu tớ với cậu

không lấy đá bán thì ối người cũng sẽ làm như thế.

- Thế cậu tính thế nào?

- Tớ cứ đi kiếm đến khi nào phải đi học hè thì thôi. Chú Trường nói một lúc nào đó, loài người sẽ phải trả giá cho những việc làm phá hoại thiên nhiên của họ. Chú ấy nói, chính chú ấy cũng sẽ phải trả giá, chú ấy thậm chí còn phải trả giá trước mọi người nữa vì chú ấy không những làm tổn hại thiên nhiên mà còn làm tổn thương tổn hại đến cả con người là một... một cái gì nhỉ? À, một tạo vật vĩ đại nhất của thiên nhiên.

- Ông ấy mà cũng nghĩ ra lắm thứ nhỉ.

- Cậu không biết đấy thôi, chú ấy biết nhiều thứ lắm.

- Thế sao không chịu đi làm?

- Tớ không biết.

- Với cả ông ấy cứ làm sao ấy. Không bình thường như mọi người. Lắm lúc vào buổi chiều, tớ mà vô tình gặp lão ở trên mấy vạt đồi thì tớ cứ vã mồ hôi ra. Nom cứ như bóng ma hiện hình.

- Chú ấy thương trẻ con lắm. Sợ gì. Tớ mà gặp á, thế nào chú ấy cũng vơ cho tớ thêm hàng ôm củi.

- Lão ấy thích bọn con gái các cậu thì có.

- Hồng í. Lúc nào tớ cũng thấy chú ấy bản thân nhìn một tấm ảnh của một đứa con trai. Tớ hỏi thì chú ấy chỉ nói nó 'thua' tớ 5 tuổi, nó dễ thương lắm, bây giờ chú ấy không biết nó ở đâu. Nó bỏ nhà đi sau một trận ốm nặng lắm. Thế cậu không biết vợ chú ấy bỏ chú ấy đi theo người khác à?

Hai đứa đã đến bên sườn núi phía Tây. Chúng nhìn thấy cả vạt núi trơ sườn đá dưới ánh mặt trời. Cơ man là đá. Không biết những người nổ mìn phá đá từ đâu tới. Họ lấy đá xong, bỏ mặc những vạt đá hoang trơ trọi. Hai đứa nhìn nghiêng ngó, không có lấy bóng dáng một người. Ngay cả những chú chim sâu nhỏ cũng không tha thần nhặt mồi vì tất cả những cành cây còn sót lại đã bị bụi đá phủ kín. Hai đứa trẻ xắn tay áo vào việc. Những viên đá hộc to được chúng gom xếp gọn lại thành từng khối vuông. Giang lấy thước dây ra đo để xếp cho đủ khối. Sau đó chúng lọc ra hai loại đá: đá dăm và loại to hơn. Dần dần chúng theo sườn đá leo lên trên cao hơn.

Tùng ngẩn người ra nhìn Giang:

- Mất cậu nom buồn lắm.

- Thế á? Không biết có luyện được thành vui không nhỉ?

- Cậu thử luyện xem. Bố tớ từng nói, con người làm chủ số phận mình. Nhưng mẹ tớ thì lại bảo, có những điều con người không thể vượt qua được đâu. Nếu đi biển mà gặp bão thì chỉ có may mắn mới thoát chết. Dũng cảm không đủ đâu.

- Thế nhưng cũng cần dũng cảm chứ nhỉ.

- Ừ, nhưng cũng phải có may mắn nữa cơ.

- Thế lớn lên cậu thích làm gì?

- Tớ chưa biết. Tớ không thích mơ ước hão huyền như bọn con gái các cậu. Đằng nào mà chẳng thế. Làm gì cũng được. Chỉ sợ không có sức mà làm ấy chứ.

Mặt trời đã lên cao. Nắng lấp loá khắp sườn núi. Mồ hôi vã ra trên mặt hai đứa, thấm ướt vạt áo. Nhưng gió lại thổi ào ào tới làm khô rất nhanh những giọt mồ hôi. Trời đất bao la và phóng khoáng. Tùng rú:

- Tớ nghĩ ra một kế.

- Kế gì?

- Chúng mình trèo lên trên cao một tí rồi trượt xuống.

Hai đứa leo lên chỗ có nhiều đá dăm nhất rồi nhún mình trượt xuống. Đá lăn theo rào rào. Thế là được vô khối đá để xếp vào khối. Lúc leo lên thì rất vất vả, vì phải tránh không bị trượt ngay xuống.

Nhưng khi bắt đầu trượt xuống thì như cách người ta trượt tuyết trong các phim chúng được xem, nên chúng thích chí cười văng cả sườn núi.

Đến cuối buổi, có hai chiếc xe ben tới. Họ có năm người cả lái xe. Thành Tùng neho neho cặp mắt hỏi:

- Các bác có phải ở chỗ bác Tới không ạ?

- Phải rồi. Nào xem các cô cậu kiếm được bao nhiêu tiền đây?

Họ đếm rồi bốc đá học lên một xe, bốc đá dăm lên nửa thùng xe ngăn, đá thường lên nửa thùng xe còn lại. Hai đứa cầm tiền chú lái xe đưa mà không tin mình kiếm được nhiều thế trong có một buổi sáng.

Giang nhảy lên reo:

- Thế là không sợ bị hỏng giày rồi. Có tiền cho mẹ rồi!

Tùng bản thân nhìn xấp tiền đối với chúng là quá lớn:

- Tớ chưa bao giờ kiếm được nhiều tiền như thế này. Thôi chúng mình về đi.

Nhưng hai đứa bỗng dừng lại. Giữa con đường đất đỏ từ chân núi về nhà, bóng một người đàn ông đang lúi lúi đi tới. Đó là chú Trường. Chai rượu cầm trên tay lắc lư. Tùng thì thào:

- Phải cất kỹ tiền kéo lão ấy mà biết thì chết.

Giang lắc đầu:

- Chú ấy làm gì đến nỗi thế. Nhưng uống rượu thì tờ sợ lắm. Thôi tìm đường khác về đi.

Hai đứa len trong những lùm cây lúp xúp để về. Những con chuột núi thỉnh thoảng chạy qua chân làm Giang sợ toát mồ hôi mà không dám hét to. Nhưng bỗng chú Trường ngã vật xuống đường. Chú nằm im lìm trên đường như phải cảm. Giang túm tay Tùng:

- Chú Trường bị làm sao kìa!

Tùng nheo mắt nhìn ra đường, lẩm bẩm:

- Chắc say rượu quá.

- Không được để mặc chú ấy như thế. Đi, đi ra xem chú ấy như thế nào đã.

Giang chạy phắt ra khỏi lùm cây. Tùng ngần ngừ một lúc rồi cũng chạy theo Giang.

Chú Trường đang nằm trong cơn say giữa đường, mồm lẩm nhẩm những câu không đầu không cuối:

- Đứng, đứng đi. Cô mà đi thì tôi sẽ tìm cô để giết. Thằng bé có tội tình gì cơ chứ... Tội tình gì... Ha ha... Đúng là một lũ ngu ngốc...

Giang lay lay người chú.

- Chú Trường ơi, chú Trường! Chú dậy đi để về nhà.

- Đứa nào đấy? A, con bé Giang hả. Bảo chú về nhà hả? Nhà nào? Chú có cái nhà to lắm ở mãi tận Cần Thơ cơ. Lúc chú đi ra Bắc tập kết, cha chú dặn ra Bắc có cô nào yêu thì cũng cố mà tránh để về quê lấy vợ cho gần cha mẹ. Con gái Cần Thơ đẹp lắm. Nhiều cô mê chú, có cô thì mê cái cơ ngơi của gia đình chú. To lắm. Đẹp lắm... Nhưng chú lại lấy con gái Bắc kỳ. Vì cô ấy làm chú bị hớp hồn. Mà đâu phải ra Bắc có 2 năm. Đi lâu quá. Chờ mòn con mắt. Bây giờ nhà đâu mà về. Cái túp lều ấy, chui vào khi nào không được. Chúng bay đi về cả đi.

Giang đỡ tay chú kéo lên:

- Chú nằm ra đất bị cảm đấy.

- Con nhà y có khác. Cảm thế nào được mà cảm. Tao còn nằm trên núi qua đêm để tắm sương cơ con gái ạ. Ờ, nhưng mà kéo chú dậy đi. Chán nằm dưới bùn rồi.

Tùng nhếch miệng cười:

- Có bùn đâu mà chú bảo là bùn.

- Trên mặt đất này cái gì mà chả là bùn hờ thẳng nhóc? Mà là thẳng nhóc nào thế?

Hai đứa ra sức kéo chú Trường dậy.
Ba chú cháu đi liêu xiêu trong ánh nắng chói chang.

Từ sườn núi phía Tây, tiếng sáo điều của ai đó vút lên ngân nga một giọng trầm khàn:

*Sông ơi sông già hay trẻ
Sông còn nhớ thuở thác ghềnh
Một mai tóc thời vương bạc
Cô liễu thời còn dở dang...*

Hai đứa trẻ giờ tập tiền kiếm được trong ngày lên soi trong nắng chiều. Núi Tượng rũ xuống như cái xương sườn voi bị róc. Làm gì có sông mà người lớn hát nhảm. Chỉ có núi và hình bóng của nó ghi dấu mờ mịt trong những đồng bạc nhỏ nhoi.

*

Giang che mắt nhìn lên trời. Cơn mưa đang kéo đến. Nó bó vùi bó củi mới kiếm được. Xung quanh nó chỉ có núi và cánh đồng trải rộng phía dưới. Mảng sườn núi đá chỗ Giang đứng có cả một bãi cỏ lau phủ mượt. Những thân sắn dây neo vào những chỗ có đất phủ dày và ẩm. Giang lấy dao rựa cắt nhoáng nhoàng một cành sắn dây để làm dây bó. Gió ào ạt thổi xung quanh. Giang cúi húi bó được một ôm củi to.

Mưa bắt đầu trút xuống. Núi Tượng mờ mịt nước. Giang và bó củi ướt lướt

thướt. Nó đi nhanh thoăn thoắt trên con đường đất đỏ về nhà. Đường từ núi về khá xa nên chỉ một loáng cơn mưa đã tạnh mà Giang mới chỉ đi được một đoạn. Sau cơn mưa, một áng cầu vồng hiện lên trên nền trời. Giang ngả bó củ xuống, ngồi lên bó củ để nghỉ. Rồi nó lại đi tiếp.

Bó củ nặng trĩu trên đầu như kéo Giang lún sâu xuống mặt đường đầy bùn đất đỏ. Nó quay mặt lại ngắm nghía dấu chân mình in trên mặt đường lầy lội.

Bó củ được ném xuống nền sân thật oai vệ.

Mẹ chui từ bếp ra, mặt đỏ hồng:

- Rửa chân tay rồi ăn cơm thôi. Chắc con đói lắm rồi. Chà, hôm nay thành tích nhỉ. Kiếm được vô khối cái đun.

Hai mẹ con ngồi xuống bên mâm cơm. Giang tít tít khoe:

- Chúng con đến rủ cả chú Trường đi lên núi mót đá mẹ ạ.

- Chú ấy có đi không?

- Không ạ. Chú ấy còn nói rồi mọi người sẽ phải trả giá cho những việc làm phá hoại thiên nhiên của mình. Thế sao người lớn còn làm những việc đấy hả mẹ?

- Thực ra có những việc chính mẹ cũng chưa lý giải nổi để giải thích cho con. Lấy

đá núi để xây nhà, làm đường, làm cầu cống. Không biết việc để nguyên núi với việc phá núi để xây sửa những cái con người cần thì việc nào có ích cho con người hơn? Nhưng mẹ thì muốn trái núi vẫn còn nguyên lành. Cũng như cuộc sống của thiên nhiên cây cỏ được yên lành vậy. Mà không có thiên nhiên cây cỏ với núi rừng thì con người cũng không thể sống yên ổn được.

- Thế bọn con đi mót đá có sao không mẹ?

- Mẹ nghĩ là không sao cả. Vì đá đã bị vỡ tung rồi. Với cả con đi làm thêm giúp mẹ, mẹ rất vui. Lương của mẹ chỉ đủ nuôi con ăn học bình thường, trong khi có biết bao sách vở mẹ muốn con có được. Mà đá ở núi thì rất nhiều. Chỉ cần các con biết lao động, có ý thức về việc mình làm và biết suy xét những việc lớn hơn là mẹ thấy mình thật hạnh phúc vì có đứa con ngoan rồi.

Hai mẹ con im lặng ăn. Chợt Giang hỏi:

- Mẹ ơi, bố đâu?

- Sao con hỏi như vậy? Mẹ vẫn bảo với con là bố đi vắng còn lâu lắm...

- Ở lớp con, mấy đứa con gái ở trong làng Thượng bảo nhìn thấy một người trông giống con lắm.

Mẹ Giang giật thột:

- Nhìn thấy? Nhìn thấy ở đâu? Bố con đi chiến trường miền Nam rồi. Chắc có ai đó giống thôi.

- Ông ấy bị thọt một bên chân. Nhưng ông ấy là một ông tử ở chùa trên núi xuống đi chợ mẹ ạ.

Giang không biết mặt mẹ mình đang tái đi. Nó phụng phịu:

- Mẹ bảo bố đi chiến trường. Sao bạn nào cũng ghi trong lý lịch là bố ở đơn vị nào đấy. Còn con thì chỉ ghi độc một chữ là đi bộ đội.

- Bố có việc khác mọi người con ạ. Thôi khi nào con lớn mẹ sẽ nói chuyện cho con rõ. Bây giờ thì nếu có bạn nào hỏi, con cứ bảo là bố tớ đi công tác xa nhé.

- Vâng ạ!

Hai mẹ con ăn xong, cùng dọn dẹp mâm bát. Trong lòng nó cảm thấy hụt hẫng điều gì. Rửa bát xong, Giang sắp xếp mọi thứ trên bàn học rồi ngồi vào học bài. Lúc đó Tùng lấp ló ngoài cửa sổ. Giang nhồm lên ngó ra.

- Đi đâu mà tối thế?

- Ra ao câu cá không? Trăng sáng thế này, cá tha hồ đớp mồi.

- Tớ thích đi lắm. Tớ thấy mệt mệt trong đầu. Nhưng câu ở đâu?

- Câu ở ao nhỏ.

- Hôm nay bài thơ học hết rồi. Đang ôn lại thôi. Để tớ hỏi mẹ đã.

Mẹ Giang đang vá lại cái áo blu bị rách, ngoảnh lên hỏi:

- Gì thế? Ai rủ đi đâu thế?

- Mẹ ơi, cho con đi câu cá với Tùng được không?

- Bài vở đến đâu rồi?

- Con học xong từ hôm qua cơ. Cho con đi nhé.

Mẹ Giang gật.

- Đứng câu khuya quá. Khoảng 10 giờ thôi đấy. Mẹ không chờ được đâu. Mai là ngày trực của mẹ rồi.

- Vâng ạ.

Giang tốt luôn ra cửa.

- Có rủ thêm cái Hằng, cái Thu với thằng Bình không?

- Thôi, chúng nó nói chuyện âm ỉ, cá sợ chạy hết. Mà ra đó là không được nói to đâu đấy.

- Không nói to, tối thế này thì sợ lắm.

- Cậu cứ bảo sợ là thành sợ. Có gì mà sợ nào. Trăng sáng thế kia. Tớ còn mang theo cả đèn pin nữa. Ở đây có sợ lão ăn trộm thì sợ chứ còn cái gì để sợ nào.

- Cậu này. Đã gặp chú ấy rồi vẫn còn

chưa tin. Đi ăn trộm mà nói chuyện tử tế thế à.

- Chẳng hiểu sao mẹ tớ vẫn cứ bảo lão Trường là ghê lắm, sống không thật như bọn mình tưởng đâu.

Hai đứa đã ra đến bờ cái ao to. Cái ao này trạm xá vẫn dùng để giặt đồ cho bệnh nhân, cá sống ở đây rất nhiều, nhưng ít người muốn bắt vì sợ lây bệnh. Giang bỗng chùng người lại:

- Sao cậu bảo ra cái ao nhỏ?

- Ao ấy vừa ít cá lại vừa xa hơn. Câu ở đây.

Tùng đặt đồ câu xuống bãi cỏ.

- Nhưng cá ở đây thì... có mấy ai dám ăn đâu.

- Tớ câu cá là để bán. Mai phiên chợ, tớ sẽ đi bán. Tớ chia một nửa cho cậu.

- Thôi, tớ không cần đâu. Nhưng câu cá ở đây tớ sợ lắm. Nhỡ có linh hồn trẻ con trong ruột con cá thì sao?

- Cậu này. Nói đến là kinh. Sao cậu sợ nhiều thứ thế? Ai bảo với cậu là linh hồn trẻ con nằm trong ruột cá?

- Ngày nào cũng có người đẻ, rồi người phá thai ở nhà hộ sinh. Hôm nọ tớ nom thấy bác Hình bê một túm gì đi chôn ở vườn chuối sau nhà hộ sinh kia kìa. Cậu

không thấy vườn chuối xanh um lên thế kia à. Hôm sau lại thấy bác ấy cuốc đất bới giun câu. Bác ấy câu được con cá to lắm. Xong cậu biết bác ấy làm gì không? Bác ấy đặt con cá luộc lên đĩa, mang ra vườn chuối thả hương khăn vái rì rầm.

- Thế là bác ấy thả hương khăn cho những linh hồn trẻ con đấy.

- Mẹ tớ bảo những linh hồn trẻ con không được làm người thì sẽ thành những tiểu thiên thần đi phù hộ cho mọi người.

- Thế chả hoá không được làm người lại sướng hơn à?

- Thì tớ cũng không biết được. Nhưng làm tiểu thiên thần thì tớ chưa được gặp, có biết sướng khổ thế nào đâu.

Tùng bê cái ống lon sữa bò đựng khá nhiều giun câu ra giữa bãi cỏ. Dưới ánh sáng nhờ nhờ, những khúc giun bị đứt đoạn vẫn đang ngo ngoạy, quẫy quẫy. Giang nhăn mặt:

- Eo ôi!

- Để tớ mắc mồi cho. Tớ mắc mồi sát cá lắm. Mẹ tớ bảo cố mà học cho giỏi, sau này lớn lên đi làm nhà nước. Chứ học dốt thì chỉ có làm thợ săn cá mới may ra đủ tiền nuôi mẹ.

Giang khẽ cười. Hai chiếc cần câu được Tùng mắc vào những mồi giun. Hai đứa

buông cần xuống nước. Rồi Tùng giở cái túi vải ra, bốc một nắm thính tung xuống nước. Thính nổi lơ dờ trên mặt nước dưới ánh trăng, rồi chỉ một loáng đã ngấm hết xuống lòng ao. Trong nước có tiếng cá quẫy. Chiếc cần của Tùng bắt đầu động dậy. Cậu giơ tay ra hiệu im lặng. Chiếc phao hơi dúm xuống, rồi lại đứng im. Chiếc cần câu của Giang cũng có một chú cá nào đó đang lượn qua lượn lại. Phao câu chúi xuống rồi lại trôi lên. Chiếc cần của Tùng bỗng nhiên chúi sâu xuống nước rồi bị lôi đi một đoạn. Tùng lấy đà giật tung cần lên. Một chú cá quả cong mình oằn oại trong không trung. Rồi rơi phịch xuống bờ ao. Chú cá quả thật to, vàng ươm. Tùng chạy vội tới để chop con cá, rồi ném nó vào cái xô nhựa có nắp đây. Chiếc cần câu của Giang bị cá đớp mỗi liên tục, nhưng hình như con cá này rất cảnh giác, nó chỉ rĩa mỗi từng tí một. Tùng vừa mắc mỗi vào mũi câu, vừa thăm thì:

- Cứ đợi một tí, đừng sốt ruột.

Chiếc cần câu bỗng nhiên bị tụt thum xuống nước vì dây câu có lẽ bị ngắn so với đáy ao. Tùng khê lệnh:

- Giật đi! Giật dứt khoát vào!

Giang co tay giật chiếc cần câu. Suýt

nữa nó ngã ngửa ra vì trên bờ ao là một con cá chép ao to đùng, quẫy khá mạnh. Tiếng quẫy của nó có lẽ làm rung động cả vương quốc dưới ao nên tiếng cá bơi dưới nước cũng ràn rạt. Mặt ao lao xao không còn yên lặng như trước nữa. Tùng lao tới úp chụp con cá trong lòng rổ rồi thò tay tóm. Chỉ một động tác rất gọn, Tùng đã ném được con cá vào trong cái xô. Nó thích chí:

- Hai con này bán được ổi tiền rồi. Bọn mình xin thần ao thế thôi.

Hai đứa lúi húi thu dọn các thứ để về. Trên đường về, chúng lại được phen giật mình. Chú Trường đang đứng lù lù trong bóng tối của những cây chuối. Hai tay buông thõng.

- Hai đứa đi câu đêm à?

- Cháu chào chú ạ.

- Chúng cháu câu được hai con cá to lắm chú ạ.

- Cá ăn máu người mà không to mới lạ. Nhưng đừng sợ nhé. Là chú hay nói sự thật. Ăn cá này vào là hoá kiếp cho nó.

Giang co vai:

- Cháu chẳng dám ăn đâu.

- Cháu thuộc hàng những người sinh ra trên đời này để rải hoa trên mặt đất. Cháu nên như thế mới phải. Ăn hương ăn

hoa cháu ạ. Chữ đứng ăn tạp. Thằng Tùng nó là con trai. Nó với chú thuộc hàng những người phải mang vác gánh nặng đi trên mặt đất. Ta càng mang được nhiều cho những người như cháu ta càng hạnh phúc. Tùng phải nhớ cháu nhé. Mang vác thật nhiều. Rồi thì cháu sẽ được bù đắp. Nhưng mà chú nói trước rồi đấy, cháu sinh ra là để mang vác cho đời.

Chú Trường cứ nói như thế dưới trăng, ngửa cổ lên nói như nói với ông trời. Hai đứa đi nép qua phía sau chú.

- Chúng cháu xin phép chú về ạ.
- Đi về đi chứ còn đứng đây làm gì.
- Cháu chào chú ạ.
- Cháu xin phép chú cháu về ạ.
- Ngoan lắm, đi về đi.

Tùng thầm thì khi đã đi cách xa một đoạn:

- Sao lão ấy hay dạy dỗ thế nhỉ. Cứ làm như cái gì cũng biết không bằng.

Cám ơn đá dăm.

Ông Trường ngồi một mình trong căn nhà lá tiêu tuy nằm chơ vơ trên sườn đồi. (Đó chính là căn nhà mà sau này Giang thường hay tìm đến nền đất đó để nhớ lại mọi chuyện thời thơ ấu). Quanh căn nhà

là cả một vườn sản. Đến cả một chú chó nhỏ cũng không có.

Ông nốc hết chén rượu này đến chén rượu khác. Gương mặt khắc khổ hẳn lên những vết nhăn. Đường như mỗi vết nhăn lại đánh dấu nỗi đau khổ khôn nguôi của một con người, giống như căn nhà lá tiêu tụy, những cái bát mẻ, cái chum chứa nước mưa cóc cáy... Trước mặt ông ta là hai tấm ảnh đã cũ. Gương mặt một đứa con trai trong ảnh hiện lên. Rồi gương mặt của một thiếu phụ trẻ đẹp lung linh mờ ảo hiện lên, cho tới lúc trở nên méo mó trong đôi mắt đục. Gương mặt ấy hướng về phía ông, cười như điên dại:

- Chính anh! Chính anh đã làm cho thằng bé trở thành như vậy.

Ông ôm đầu, hốt hoảng:

- Không! Không phải tôi! Chính cô mới là kẻ gây ra nỗi oan nghiệt này. Nếu cô không bỏ mặc con lúc nó đang ốm nặng để đi theo cái thằng khốn ấy thì con tôi đâu đến nông nỗi ấy.

- Anh có biết vì sao tôi phải chạy theo lão ấy không? Ấy là vì tiền. Thằng bé ốm nặng cần tiền.

- Cô là một con đàn bà khốn nạn. Tại sao tôi lại cưới cô? Cô đẹp à? Phải, cô rất đẹp. Nhưng trên đời này có rất nhiều đàn

bà tốt. Tại sao tôi lại không gặp họ? Cô cần gì là tôi phải tìm bằng được cho cô. Tham ô đi tù cũng vì cô. Trở thành lão ăn trộm ở đất này cũng vì cô. Tôi không còn đường quay lại. Đã thành một thằng tù thì không còn đường quay lại. Mãi mãi mang gông cùm. Con tôi đâu rồi? Con tôi đâu? Nó bỏ đi đâu? Cả cô nữa? Nếu cô đã chết thì cũng sống dậy mà trả lời tôi đi.

Những chén rượu rót ra, chảy trên nền đất.

- Thực ra, thằng Thắng giám đốc nông trường nó cố tình hại tôi. Nó quyến rũ cô. Nó mê cô nên nó tìm mọi cách để hại tôi. Cái vụ tham ô đó, chính nó đã bẫy tôi vào. Một thanh niên miền Tây Nam Bộ như tôi, chỉ biết đi theo cách mạng kháng chiến. Tôi nào có được học hành tính toán gì cho nên thân. Chỉ một khoá học bổ túc. Ban đầu tôi tưởng lão ta trọng mình nên giao cho làm chân thủ quỹ của nông trường. Nhưng hoá ra là vì lão ta mê cô. Mà cô thì lại là giống ác hồ ly tinh. Hồ ly tinh...

Tiếng cười ghê rợn của ông ta vang khắp khu đồi hoang.

Giang lấp ló ngoài cổng. Tùng đứng bên cạnh, tay cầm cả hai đôi găng tay. Tùng định ngăn Giang:

- Hay là thôi đừng bảo cho lão ấy làm gì. Nhớ...

- Nhớ gì mà nhớ. Để cho chú ấy biết mà kiếm tiền, có khi lại bỏ tật đi lấy trộm cũng nên. Mà tớ cũng không biết chú ấy có lấy trộm lấy cắp gì không. Có khi toàn bị oan uổng thì có.

- Không có lửa làm sao có khói.

- Cậu cứ thử nói chuyện với chú ấy xem. Rồi cậu cũng nghĩ như tớ thôi.

- Lão ấy ghét mẹ tớ lắm. Hình như hồi xưa mẹ tớ làm chứng về tội tham ô của lão.

- Tớ không biết thế nào. Kệ, cứ vào gọi chú ấy nhé.

- Ừ, thì gọi.

Giang mở cánh cổng gọi:

- Chú Trường ơi!

Không có tiếng trả lời. Trong nhà là tiếng lè nhè ca vọng cổ và tiếng độc thoại của người say.

- Chú Trường ơi! Chú Trường!

- Ai thế?

- Cháu là Giang ạ.

- Vào đi.

Hai đứa trẻ kéo nhau vào. Chúng ngơ ngác nhìn căn nhà bề bộn với hũ rượu nằm lẫn lóc.

- Chúng cháu muốn báo cho chú một tin.
- Tin gì? Tìm được người mất tích à?
- Dạ, hôm qua chúng cháu gom được đá để bán đấy chú ạ. Họ mua nhiều lắm. Nhưng hôm qua lúc chú bị... chúng cháu... Hôm nay chú có đi một đá cùng chúng cháu không? Đá dăm giá một khối là...
- Chú biết rồi. Các cháu cứ đi làm ở đó đi. Nếu có ai bắt nạt thì gọi chú. Chú biết các cháu vô tội. Đằng nào thì họ cũng phá núi rồi. Bây giờ còn phá ít vì nhu cầu xây dựng chưa cao. Sau này ai cũng thích làm nhà to. Họ sẽ nổ mìn phá đá nhiều gấp bội lần.
- Nhưng đây là họ làm đường chú ạ.
- Làm đường cũng vậy thôi. Sau này sẽ có nhiều tuyến đường mới, sẽ có cả đường cao tốc. Những quả núi sẽ sập xuống, mất tích trên bản đồ nước Việt Nam, mất tích trong lòng những đứa trẻ như các cháu. Thế hệ sau rồi phải gánh nợ cho mà xem.
- Thế chú có đi cùng chúng cháu không? Đá có vô thiên lủng ngoài sườn núi chú ạ. Minh không gom thì người khác cũng gom.
- Chú có thiếu tiền đâu. Mà chú cần tiền để làm gì? Những cái ăn được để sống làm người có đầy rẫy ngoài đời. Cả

vườn sắn vườn mía của chú đó. Mấy bữa nữa mía đông lên ngọt, chú chặt cho mấy cặp mà cúng tết. Để làm cây nêu như phong tục ngoài Bắc hay theo đó.

- Nhưng mà chúng cháu thích có chú đi cùng.

- Lúc nào rảnh chú sẽ đi cùng. Cháu là thằng bé nào thế? Hôm qua đưa chú về nhà phải không?

- Cháu tên là Tùng, con... của mẹ Loan ạ.

- À ra thế. Bà Loan ngày xưa kể ra cũng không đáng trách. Con người cũng chẳng khác phận con sâu cái kiến là mấy.

Hai đứa trẻ nhìn nhau.

- Giang xuống bếp bưng nồi sắn luộc lên đây, chú cháu mình cùng nhậu nào. Thằng Tùng tập uống rượu chưa? Con bé Giang nó thiệt thòi vì vắng bố, phải giúp nó cháu nhé. Lớn lên mà lấy được một người như con bé Giang là phước may to lắm.

Giang chống chế:

- Chú này. Cháu không nghe chuyện của người lớn đâu.

Nhưng chú Trường vẫn thản nhiên bảo Giang:

- Cháu không muốn nghe, nhưng chú vẫn phải bảo trước cho biết. Mẹ mày là

thiên thần. Bà ấy không biết những sự xảo trá ở đời để dạy mày đâu. Thế nên phải để vào đầu những điều chú nói, để lớn lên cháu không bị bạc nhược sau mỗi lần vấp ngã. Con người không ai tránh khỏi vấp ngã. Có người già rồi vẫn bị vấp ngã. Cái chính là phải biết đứng dậy sau mỗi lần vấp ngã. Chú đã không đứng dậy được, nên chú phải bảo cho cháu biết...

Một tốp trẻ con chạy ào đến chân núi mang theo những cái rổ sàng và rìu bới đá. Giang và Tùng tách ra đi theo một hướng khác. Bé Hồng từ phía khu nhà phía xa đang vừa hét vừa chạy theo:

- Cho em đi với!

Tùng lầu bầu:

- Nhóc con có trèo được lên cao kia không mà đi theo?

Giang đứng lại:

- Thôi cứ chờ nó cho nó đi cùng một thể.

- Nhỡ mẹ tớ mà biết được thì nọc cả hai ra mà đánh như tử.

- Bây giờ làm thế nào nhỉ?

Tùng ngồi bệt xuống bãi cỏ, nghĩ một lúc:

- Thôi cứ cho nó đi theo vậy. Con này mà không được đi cùng, nó gào lên với bố mẹ tớ thì gay lắm.

- Sao nó biết mình lên núi nhỉ?

- Có một lần tớ bảo với nó tớ nghe được có tiếng gì trên núi hay lắm như nhạc đá ấy. Bây giờ nó nhìn thấy chúng mình đi theo lối này thì đoán ra thôi. Con ranh này, kinh thật.

Hồng đến gần, phụng phịu:

- Anh Tùng chị Giang đi lên núi không cho em đi nhớ.

- Nhóc, cứ lẳng nhăng. Có leo lên cao được không?

- Em trèo được mà.

- Về cấm được mách bố mẹ đấy.

- Có anh hay hờ ra thì có. Nhưng hôm nay không đi mót đá à?

- Đi hái phong lan rồi mót đá sau. Sợ hoa nở, người ta lấy hết.

Cả ba leo lên theo con đường mòn. Chúng leo mãi leo mãi...

Bỗng chúng như nghe thấy tiếng gì lạ lắm phát ra trên đỉnh núi Tượng. Ba đứa rủ nhau:

- Leo lên kia đi.

Giang chân chừ một lúc rồi đồng ý.

- Tớ chưa leo cao thế bao giờ.

- Thì bây giờ leo lên cho biết. Trên ấy có nhiều phong lan lắm. Có cả những ổ

chim con. Hôm nọ tớ còn bưng được cả một ổ mật ong về.

- Sao cậu ác thế? Lúc nào cũng không cho chúng nó sống yên.

- Tớ hoá kiếp cho các loài vật đấy chứ. Giống như chú Trường bảo ấy.

Ba đứa leo lên, leo lên cao mãi. Thỉnh thoảng dừng lại nhìn xuống dưới thấy chóng mặt. Rồi chúng nghe thấy một khúc nhạc dịu dặt.

Trên một mỏm đá tai mèo, có một người đàn ông quay lưng lại và đang say sưa thổi tiêu. Ba đứa bỗng nhận ra đó là chú Trường. Chúng đứng im phắc giống tai lên nghe. Bỗng nhiên chú Trường quay lại, nói như nói với đá với không trung:

- Mấy đứa trẻ này cứ như cái bóng của mình. Đã leo được lên đến đây cơ chứ.

Ba đứa vẫn không nhúc nhích vì chúng đang nhìn thấy một chú Trường khác, lãng mạn và lạ kỳ hơn chú Trường mà chúng vẫn gặp hàng ngày. Chú Trường ngừng thổi, gọi:

- Lại đây các cháu! Chú dạy cho cách thổi.

Giang và Tùng leo lên đến chỗ chú Trường đứng, bé Hồng thì chọn một góc đá êm ái, ngồi luôn trong đó để nhìn ra. Chú Trường nhắc:

- Cẩn thận đấy. Đá tai mèo trơn lắm.

Rồi chú thò tay túm tay Giang sau đó đến lượt Tùng kéo lên. Giang hỏi tò mò:

- Sao chú thổi vào cái ống mà cũng ra được tiếng nhạc thế?

- Chú tập từ lâu rồi. Nào cầm lấy cái cây tiêu này. Làm theo chú nhé. Con bé Hồng ngồi yên dưới đấy nhé.

Giang cầm tiêu thổi theo cách chú Trường hướng dẫn. Nhưng không phát ra tiếng gì ngoài tiếng phù phù... Đến lượt thằng Tùng cũng ra sức thổi, nhưng cũng không được. Hai đứa lắc đầu cười. Giang đưa cây tiêu cho chú Trường:

- Cháu chịu thôi. Chú thổi cho chúng cháu nghe đi.

Tùng nheo nheo cặp mắt như một ông cụ non:

- Sao chú lại thổi ra tiếng nhạc nhỉ?

- Đây, chú thổi đơn giản lắm. Giống như người miền Thượng ấy.

Chú Trường thổi. Một khúc nhạc lạ kỳ vang lên làm rung chuyển cả triền núi. Thổi xong điệu nhạc, chú Trường ngồi bệt xuống một phiến đá trầm ngâm. Rồi chú thủng thủng kể:

- Cái năm đó chú rủ bạn bè đi du lịch. Bọn chú cùng đến vài nơi, nhưng đến một

thị trấn nhỏ gần một trái núi giống như núi Tượng này thì chú bứt ra ở lại. Lý do đơn giản là vì ở đây chú gặp một người con gái. Theo lời người dân ở đây thì đỉnh núi đó là nơi dạo chơi của người nhà trời. Hễ khi có trận cuồng phong nổi lên, nếu leo được tới đỉnh thì sẽ nghe thấy những khúc nhạc thần kì của đá. Hơn nữa, ai có diễm phúc nghe được nhạc đá thì rồi sẽ gặp may mắn lắm. Thế mà chú đã được nghe khúc nhạc đá ấy. Thực ra đó là tiếng tiêu thổi qua khe núi cao, vang vọng như một khúc nhạc đá. Rồi chú tập thổi. Là do một người đàn bà dạy cho chú...

Hai đứa và cả bé Hồng ở phía dưới hồi hộp lắng nghe. Chú Trường như nói với không gian vời vợi trên cao:

- Người ấy là vợ chú sau này. Cô ấy đẹp lắm. Đàn ông chạy theo cô ấy vì sắc đẹp. Nhưng không ai biết cô ấy có biệt tài là thổi tiêu trên núi như chú. Khi cô ấy nâng tiêu lên, nom cô ấy như một thiên thần. Chỉ có sống với chú, cô ấy mới thực là cô ấy. Cô ấy trước đây sống trên núi với người cha. Chú đưa cô ấy xuống núi sau khi cha cô mất. Thế mà cô ấy lại bỏ chú đi theo một người. Đã bỏ đi thì đừng mang theo con...

Chú Trường trầm ngâm. Mấy đứa trẻ cũng không dám ho he. Rồi chú bật cười, tiếng cười khô lạnh. Chú lôi trong túi ra

một chai rượu nhỏ, nhấp một ngụm rượu và khà một tiếng.

Nhưng lũ trẻ vẫn còn đang mãi ngắm đất trời và trong túi chúng, những đồng xu rủng rỉnh leng keng như tiếng đá dăm cười.

Bầu trời xanh ngấn ngắt. Hoa nở trên sườn núi như muốn nháy nhót. Mùa này hoa chưa nở mấy độ. Nhưng hương thơm lan toả nhẹ nhàng lắm. Lũ trẻ nhìn người đàn ông ngồi như khối đá giữa bầu trời mênh mông.

Đá dăm sáng lóng lánh như khoe mình dưới những khóm cây xấu hổ. Mùa hè sắp hết. Những cơn mưa vẫn vũ dẫu đó.

Tiếng tiêu chú Trường thổi lại vút lên.

Sông ơi sông già hay trẻ

Sông còn nhớ thuở thác ghềnh

Một mai tóc thời vương bạc

Cô liễu thời còn dở dang...

Núi Tượng chao đảo và đơn độc dưới mặt trời.

Đá dăm ơi, cảm ơn đá dăm.

Lập trình

Nhiều năm sau...

1. Giang và Yên bước vào phòng thí

nhịệm của Trường Y. Các bạn đã đứng quanh thầy Quang nghe giảng. Trên tay thầy là một lọ cồn có chứa một bào thai. Giang lên tiếng:

- Thưa thầy chúng em xin phép vào ạ.

Thầy bảo:

- Hai em vào đi. Thầy phải đi công tác ở thành phố Hồ Chí Minh chiều nay. Thầy bàn giao trước một số việc để khi thầy ra sẽ đưa các em xuống bệnh viện chuẩn bị làm đề án tốt nghiệp.

Phòng thí nghiệm lấp loá những ống cồn và chai lọ. Những chiếc blu trắng xúm quanh thầy Quang chăm chú nghe giảng tiếp.

- Đây nhé, các em nhìn xem...

Long đến đứng cạnh cửa sổ, vẫy Giang lại gần thì thầm:

- Tối nay, 8 giờ nhé.

Đó là một chàng trai có mái đầu cắt cua, thông minh và rất thực tế. Giang quay mặt đi nhưng khẽ gật đầu. Yên hích vào sườn:

- Cẩn thận nhé. Tao không dự đám cưới sớm đâu đấy.

Tối đó, trong một quán cà phê trên phố Điện Biên Phủ, Giang và Long ngồi bên

một chiếc bàn tranh tối tranh sáng. Long đang thăm thì với Giang những dự định của mình:

- Bố anh bảo bác Hùng rồi. Bây giờ anh muốn đến làm luôn cũng được. Nhưng sợ mọi người ganh tị. Với cả, tội gì mà lao vào công việc cho nó mệt. Lấy bằng cao học đã. Mà có khi anh không về chỗ ông Hùng đâu. Ở đấy cứ phải nhìn lũ lượt bệnh nhân ung bướu đến là ghê. Tiền thì ít. Thời gian còn phải đi thăm thú, phải hưởng mọi thứ đã em ạ.

- Thế sao ngày trước anh lại chọn cái ngành này? Lẽ ra anh phải chọn ngành du lịch mới phải.

Giang khẽ cười khúc khích Long cầm tay Giang nồng nàn:

- Em gốc thế. Nếu không chọn ngành Y thì bố anh đâu có để cho anh yên. Ước mơ của ông ấy là phải có một đứa con theo ngành Y làm thuốc như ông nội anh mà. Đi học Y, bố anh nể anh hẳn, muốn xin gì cũng cho. Với cả, nếu không học Y làm sao gặp được cô bé này cơ chứ.

- Anh cũng lãng mạn ghê nhỉ. Nếu không học Y, có khi em và anh vẫn gặp nhau, chẳng hạn bị va phải nhau trên đường. Xe máy của em bị vỡ yếm. Còn anh thì văng mất cái cầm tay. Trong máy

vẫn đang oang oang tiếng người gọi phía bên kia. Là tiếng con gái đang nũng nịu: anh yêu, anh đang ở đâu thế.

Long bật cười:

- Anh đang vướng phải bẫy của một cô bé thật lạ lùng. Cô ấy làm anh bị thương phải đi cấp cứu. Cô ấy đang nuốt anh. Hồn anh đang bị nuốt dần từng khúc từng khúc.

Cả hai khúc khích cười. Giang bỗng nghiêm mặt lại:

- Nhưng em không định làm ở Hà Nội đâu.

- Em bảo sao?

- Thôi nói chuyện khác đi. Khi nào sắp ra trường hẵng hay. Em cũng có nhiều dự định lắm. Nhưng cũng chưa đâu vào đâu.

- Sao anh thấy nhà em cứ vắng vẻ thế nào ấy nhỉ. Sao hết chiến tranh từ lâu rồi mà bố vẫn chưa về?

- Em không biết. Mẹ em bảo, bố em phải đi làm một việc gì đấy không về được. Mà có sao không anh?

- Không, có gì đâu. Là anh muốn được chăm sóc em vì em thật thiệt thòi khi không có bố bên cạnh.

- Không phải vì thế mà em thiệt thòi đâu.

- Anh biết! Mà anh nghĩ, ra trường em cũng chỉ cần xin về một phòng khám hay

một phòng y tế nào đó của một cơ quan cho nhân thân. Sau này lo gì, đã có anh.

- Thôi, em mà ỷ vào ai đó là hư ngay.

- Em cũng nên hư hư một tí cho sinh động. Nhu mì ngoan ngoãn quá, khó gần lắm.

- Ngồi thế này mà còn khó gần à?

- Anh còn muốn gần hơn nữa.

Long kéo Giang sát vào mình thì thầm:

- Lên sàn đi. Em cứ thử đi với anh một lần cho biết. Để còn hình dung ra viễn cảnh vui vẻ của anh sau này. Có thể em mới không có cái kiểu nghi ngờ thắc mắc.

- Sao lại thế?

- Thì chính em cũng đã biết mọi nơi mọi chốn. Khi ấy chẳng có gì là ghê gớm quá. Em hiểu không?

Giang gật. Hai người đứng lên. Long trả tiền ở quầy bar, rồi nắm tay Giang thân thiết lắm.

Ngồi ngả người trên chiếc xe ga bằng giá cả nửa căn nhà tập thể như kiểu nhà khu tập thể Kim Liên, Giang nhắm mắt lại như muốn ghi hết vào trí não cái thời khắc của mối tình đầu mơ màng và lỏng lẻo.

Long cho xe dừng lại bên đường Nguyễn Du, trước cửa Hanel Club. Giang

kéo tay áo người yêu như muốn hỏi. Long khẽ cười: vào cho biết, hôm nay anh đưa em vào đây là có ý của anh cả đấy cô bé ạ. Long nắm tay Giang kéo vào cửa. Cô không kịp phản ứng. Họ đi qua những hàng vũ nữ và gái gọi đứng nhan nhản hai bên lối vào. Những gương mặt ăn chơi bốc lửa. Những mái tóc vàng hoe, đỏ sậm. Những cái móng tay dài và những thân hình đàn ông uốn éo.

Đám thanh niên nhảy những điệu nhạc trẻ sôi động. Tiếp viên mang nước ra. Long ghé vào tai Giang:

- Em nhảy không?

- Em không biết nhảy kiểu như thế này. Với cả em cũng muốn ngồi nhìn mọi người thôi. Anh thích lên sàn thì cứ tự nhiên đi.

- Ôi cô bé. Vậy thì em ngồi đây một lúc nhé. Anh nhìn thấy sàn mà không nhảy thì sẽ ốm.

Long cười, phất cái đã có mặt trên sàn. Một vũ nữ khẽ nhích người sang Long. Họ vừa nhảy vừa trò chuyện:

- Chào anh! Hôm nay có ai đi cùng thế?

- Một thiên thần!

- Sao cô ấy không lên sàn cùng anh?

Long ghé sát thân người vào cô vũ nữ:

- Cô ấy làm mẹ cho các con anh tốt hơn làm một người tình. Nhất là làm một người tình bốc lửa như em. Nhưng anh cần một người mẹ hiền, cũng như không thể thiếu thân hình bốc lửa này. Hôm nay thì thôi nhé, anh không đến với em được, cho anh sống tử tế một tí.

Họ nhảy cùng nhau. Còn Giang lặng lẽ quan sát Long khi anh đang nhún trên sàn. Giang không biết gì về cuộc đời thoải trên. Cũng không biết cuộc sống khác của Long. Cô đang cố thử hình dung một cuộc sống vợ chồng thoải mái và cởi mở, khi mình ở nhà trông con vào buổi tối, còn chồng đi lên sàn như thế này.

2. Trong khu nhà tập thể trên tầng ba là căn phòng hai mươi tư mét vuông của hai mẹ con Giang. Đã nhiều năm rồi họ không còn biết đến số phận núi Tượng ra sao. Hai mẹ con đã có một cuộc sống thị thành như bao người khác trên đất Hà Nội. Nếu có chút gì còn sót lại của những tháng ngày sống bên dãy núi đá vôi, mà thực ra chỉ có hai mẹ con biết, đó là một dây cây và đá cảnh nằm dọc bên hành lang phía cửa sổ duy nhất của căn nhà.

Mẹ Giang lúi húi tưới cây ngoài ban công, còn Giang thì làm cơm cho bữa ăn

cải thiện ngày chủ nhật. Có tiếng gọi dưới đường:

- Giang ơi!

Giang nhồm người qua cửa sổ. Long đang đứng ngửa cổ nhìn lên gọi.

- Tối nay bạn không?

- Việc gì đấy?

- Lên sàn!

Giang im lặng một khoảnh khắc. Long sốt ruột:

- Anh chờ lúc bảy rưỡi nhé.

- Nhưng... em bận rồi. Thì lên đây đã nào.

- Anh cũng bận đi có việc. Nghĩ kỹ nửa tiếng rồi phon!

Long ra lệnh cho Giang những câu ngắn gọn rồi quay xe rồ ga phóng vụt đi.

Mẹ Giang dừng tưới nhìn cô qua ô cửa sổ:

- Nó với con thế nào rồi?

- Bình thường thôi mà mẹ.

- Bọn con trai thời buổi này cứ phải cẩn thận. Chẳng biết đứa nào sẽ là người chồng tốt.

- Tốt hay không lúc ấy hẵng hay mẹ ạ. Miễn là yêu nhau. Tội lỗi xoá tất.

- Khó lắm con ạ. Xoá lúc đầu khi đang

yêu thôi. Rồi thì mọi cái nó sẽ gặm nhấm dần tình yêu của mình. Khi đó con người ta sẽ không quên được điều gì hết.

- Nhưng con cũng chưa biết có phải là có tình cảm với anh ấy không. Cứ làm bạn với nhau đã mẹ ạ.

- Lâu rồi không thấy thằng Tùng gửi thư về nhỉ?

- Vâng, có lẽ Tùng bận quá. Con cũng không viết thư thăm.

Mẹ Giang lặng lẽ vào nhà, nói mà như đang nói với ai ngoài bầu trời xa xăm.

- Mà cái thằng Long, nó với con chưa là gì, sao có cái giọng trịch thượng gia trưởng thế?

Giang cười cười trêu mẹ:

- Đây là cái giọng văn minh trước khi loài người đứng trước nạn hồng thủy đấy mẹ ạ. Có thể mới chứng tỏ được khí chất anh hùng thời đại. Mẹ lo cái gì. Con còn chưa biết ra trường nên về đâu...

- Con nói gì? Mẹ đã nhờ người xin cho con một chỗ làm tốt trong một bệnh viện nội thành rồi mà.

- Là con nói... Con muốn xin về Mai Xuân làm việc mẹ ạ.

Người mẹ ngồi xuống ghế, như vừa nghe một tin hệ trọng.

- Con nói sao? Về Mai Xuân? Thế còn bệnh viện Bạch Mai? Bác Thành đã hứa với mẹ sẽ xin cho con làm thử việc. Cũng chỉ cố gắng trong một năm thôi là bác ấy sẽ lo cho con cái chân hợp đồng ở khoa của bác ấy.

- Nhưng con muốn về Mai Xuân mẹ ạ. Nếu không sẽ chẳng có ai ở lớp con chịu đi xa đâu. Con là bí thư chi đoàn mà.

- Con phải nghĩ cho kỹ. Nhà chỉ có hai mẹ con. Mà mẹ thì cũng không còn khỏe.

Người mẹ phản đối. Nhưng nhìn con với đôi mắt ấm áp. Giang bỗng lay vai mẹ:

- Mẹ... Con đã lớn rồi. Sao mẹ không nói gì với con về bố thế?

- Rồi mẹ sẽ nói. Khi con nhận bằng tốt nghiệp.

Mẹ Giang nói một cách cương quyết. Đôi mắt bà ánh lên nét u buồn.

Giang cầm máy điện thoại định bấm số nhưng lại thôi. Cô giở một cuốn sổ đã cũ, tần ngần nhìn một tấm ảnh đã sờn mép. Đó là Tùng trong bộ quân phục mới. Cô lật ra phía sau tấm ảnh. Những dòng chữ nhảy nhót: *"Tấm ảnh này Tùng chụp ở cánh rừng phía đông khi nhớ Giang"*. Rồi Giang cất tấm ảnh đó vào. Cô giở một tấm ảnh khác ra xem. Cũng lại một tấm ảnh của một người đàn ông.

Rồi cô cứ ngồi mãi một mình trong buồng, tần ngần trước tấm ảnh của người cha đã bị mờ qua thời gian.

3. Giang ngồi cùng Long trong một quán cà phê sinh viên. Người con trai thăm thì những lời mà cô chưa chờ đợi:

- Anh đã trót đặt em vào vị trí tốt trong cuộc đời anh.

- Em cảm ơn anh. Có thể anh đã nhầm vì em chưa xứng đáng. Với cả cũng còn thời gian để chúng mình kiểm nghiệm lại.

- Có phải đây là một cái cớ để làm nũng không đấy?

- Em không làm nũng, anh biết tính em mà. Nhưng em không thể không chuẩn bị tương lai cho mình.

- Vùng đất đó mà là tương lai của em à?

- Em cảm thấy bị hối thúc. Khi em nhìn thấy những người bệnh thiếu thuốc men, thiếu cả người chăm sóc. Khi em nhìn thấy những y bác sĩ nhồi người vì người bệnh...

- Chà, em quá mơ mộng. Em nghĩ kỹ chưa Giang? Lên vùng đó chúng mình sẽ xa nhau.

Im lặng kéo dài. Phải mất một lúc lâu sau Giang mới khẽ nói:

- Nếu như đó là điều anh muốn.

- Anh không muốn. Nhưng chính em đã quyết định nếu không nghe theo anh mà cứ đi đến cái xứ khỉ ho cò gáy nào đó. Ở đây em vẫn là bà hoàng của anh. Nhưng về đó em chỉ là một con nhà quê không hơn.

- Anh nói gì vậy?

Long vẫn mắt, đổi giọng:

- Tôi nói là cô đừng có làm trò. Thực ra tôi chỉ cần...

Giang đứng lên:

- Tôi biết anh chỉ cần tôi trên sàn nhảy, dưới ánh đèn màu, trong đám bạn hỗn loạn vô trách nhiệm của anh. Thực ra tôi không phải là người phù hợp với sở thích của anh.

Long vẫn ngả người trên ghế, nhún vai:

- Tốt thôi!

Giang đi ra cửa, lên xe máy phóng vù đi.

Long nhún vai rồi đứng lên bước ra sàn. Diên cuồng trong một vũ điệu, anh ta ghì chặt cô vũ nữ. Cô gái thì thầm:

- Cô ta đâu rồi?

- Ai cơ?

- Anh có nhiều cô để không biết là em hỏi ai hả? Cái cô làm mẹ thì tuyệt vời ấy?

- Biến rồi!

- Chúc mừng anh!

- Em cảm đi thì có.

- Tiếc hả?

- Thế giới này như sa mạc. Không dễ tìm được một cô gái ngu ngốc như cô ấy.

- Em còn ngu hơn. Lẽ ra em phải là mẹ của các con anh.

- Đừng có nằm mơ.

Cô gái giằng tay ra:

- Vậy thì biến đây.

Long làm lành, kéo tay cô gái sát gần hơn:

- Đùa tí thôi. Hoá ra em cũng thích anh thật à? Tưởng chỉ vui vẻ thôi chứ.

Cô gái cũng cười cợt áp sát người vào Long trong nhịp nháy điên cuồng. Sàn nhảy rung lên từng đợt. Đèn màu chợt sáng chợt tối như cõi hồng hoang.

Giang và Yên ngồi im lặng nhấp từng ngụm cà phê đắng chát. Gió thổi lên từ mặt hồ. Đường phố người qua lại đông đúc. Mãi một lúc sau, Yên mới lên tiếng:

- Câu chuyện về chú Trường của cậu vẫn chưa kết thúc. Nhưng tớ mong cậu là một bác sĩ giỏi. Không mong cậu lại trở thành một nhà văn đâu.

- Tớ đâu được trời ban cho cái thiên phú đó. Tớ chỉ mong trở thành một bác sĩ làm được thật nhiều việc có ích, cứu chữa được nhiều người bệnh. Còn cậu, tớ mong cậu tìm được đúng vị trí của mình.

Yên có vẻ gì đó ngập ngừng, nhưng Giang không để ý nên không nhận ra.

- Giang, tớ hỏi thật nhé. Giả sử sau này cậu phát hiện ra tớ có gì đấy không như ý cậu, liệu cậu có còn làm bạn của tớ không?

Giang ngạc nhiên:

- Sao cậu lại hỏi tớ thế? Chúng mình xưa nay có giấu nhau điều gì đâu?

- Đúng vậy! Nhưng không phải cái gì chúng mình cũng biết hết về nhau. Tớ rất thương cậu. Nhưng còn cuộc sống của tớ...

- Thì cậu cứ sống như ý cậu mong muốn.

- Nhưng nếu cuộc sống đó có gì làm phiền lòng cậu?

- Tớ sẵn sàng bỏ qua tất cả. Miễn sao tớ luôn có cậu bên cạnh. Miễn sao cậu đừng trở thành một người khác, hay một bác sĩ tồi.

Yên gơ tay ra:

- Cậu thề đi!

- Phải thề cơ à? Cậu dạo này có điều gì ấy nhỉ? Ừ, tớ thề bằng tất cả tình cảm của tớ và cậu!

Hai cô gái đưa tay ra nắm chặt tay nhau. Yên ngập ngừng:

- Đạo này Long còn tìm cậu không?

- Một vài lần. Nhưng kể từ bây giờ bọn tớ hầu như không còn chuyện gì để nói với nhau nữa.

- Có phải cậu chờ Tùng?

- Tớ không có ý định chờ đợi, vì Tùng vẫn luôn bên cạnh tớ. Nhưng chuyện tình cảm thì... Biết nói thế nào nhỉ? Cậu quá biết tớ rồi mà. Tớ hình như chưa đến lúc yêu thì phải. Tớ phải đi tìm cái câu hỏi suốt cả tuổi thơ cứ treo lơ lửng trong đầu tớ. Phải tìm bằng được.

Yên nhìn đồng hồ:

- Thôi, tớ có việc phải đi đây.

- Chà, đạo này cậu có hẹn liên tục nhỉ. Chả bù cho những ngày còn học căng, chẳng thấy đi đâu. Sao cậu cứ giấu tớ thế? Chàng nào vậy? Có phải cái anh chàng đang lo cho cậu vụ việc ở bệnh viện Bạch Mai không?

Yên hơi lúng túng:

- Cậu đừng lo. Xong việc là tớ bai chàng ngay. Ông mất con gà, bà chìa chai rượu mà.

- Cái chai rượu của cậu... Tớ thấy có vẻ gì không ổn. Yên ơi, cậu vẫn là cô bé Yên đấy chứ?

- Năm nay tớ là một cô gái xinh xắn 23 tuổi, là một bác sĩ trẻ đầy triển vọng. Lòng tớ đầy ham muốn được chữa bệnh cho mọi người, cả nghĩa đen lẫn nghĩa bóng. Loài người đang mắc phải quá nhiều căn bệnh.

- Chúng mình chia tay nhau nhé, ít nhất là trong quyết định của chúng mình từ giờ phút này! Chúc cậu ở lại với những hoài bão và những hiện thực đẹp!

Giang chìa tay cho Yên.

4. Lễ trao bằng tốt nghiệp.

Giang nhìn xuống dưới thấy mẹ đang ôm một bó hoa. Cô mỉm cười với bà. Giang nắm tay Yên:

- Hôm nay nom cậu thật đẹp.
- Y đức của cậu thật rực rỡ.
- Rất cảm ơn bác sĩ! Cậu sẽ là một bác sĩ tốt.
- Nhưng cậu sẽ là chiến sĩ vì hoà bình đấy.
- Chúng ta chẳng còn thời gian để khen nhau nữa đâu. Thầy hiệu trưởng bước ra rồi kìa.

Những tấm bằng được phát cho sinh viên. Những tràng vỗ tay và những bó hoa. Mẹ Giang ôm chặt cô vào lòng. Nụ cười của người mẹ ngời sáng.

Sau lễ trao bằng, Giang muốn kéo mẹ chạy ngay về nhà. Cô không muốn nán lại tham gia bất cứ hoạt động nào của bạn bè trong thời khắc này.

Vừa về đến nhà, Giang nhận được một gói quà. Anh nhân viên bưu điện cười tươi, đây là quà của anh tặng em đấy. Mở ra, đó là hai chiếc áo blu trắng tinh và một tấm ảnh của cô hồi còn bé xíu. Người mẹ bàng hoàng nhìn tấm ảnh. Giang ngạc nhiên với món quà:

- Mẹ, ai gửi cho con thế này?

Người mẹ cầm tấm giấy gói quà, thần thờ. Giang nói như dối:

- Mẹ hãy nói đi. Mẹ đã hứa với con khi con ra trường...

Người mẹ lặng lẽ đứng lên vào buồng. Bà mang ra một gói nhỏ đựng những kỷ niệm mỏng manh của cả cuộc đời bà.

"Năm 19 tuổi mẹ đã yêu một người. Một người không bình thường. Ông ấy có những tư tưởng rất khác lạ. Ông ấy là y sĩ đồng nghiệp của mẹ. Khi ấy mẹ mới là một hộ lý..."

Giang mở to mắt nhìn mẹ:

- Sao mẹ lại nói với con là bố đi chiến trường, rồi phải làm một công việc đặc biệt?

- Thì đúng là ông ấy đi chiến trường.

Rồi ông ấy quyết định nhận lãnh một công việc đặc biệt mà. Mẹ không thể nói cho con biết bố con sống ở chùa. Khi có thai con, ông ấy còn là một người bình thường. Mẹ không làm sao níu giữ được ông ấy cho con.

- Mẹ ơi, sao đời mẹ lại bất hạnh như vậy? Tại sao mẹ không lấy ai nữa?

“Mẹ không muốn con khổ. Với cả, mẹ không thấy ai đức độ như ông ấy, dù ông ấy đã bỏ mẹ con mình. Con nhớ lấy điều này: làm người bác sĩ cũng là làm cái nghiệp mang phúc cho người, như là ta đi theo con đường đạo vậy. Con hãy vì muôn người, nhưng cũng đừng quên bản thân mình. Cha con rất đức độ. Nhưng nhiều khi mẹ tự hỏi: tại sao ông ấy lại có thể để quên mình đi như vậy? Quên mình đi, tức là quên cả người thân. Nhưng người thân thì đâu phải là chính mình. Phải sống đến một độ nào đó mẹ mới tạm chấp nhận đặt mình vào địa vị của ông ấy để tự nhận mẹ con ta chính là máu thịt của ông ấy, là những tế bào tạo nên cơ thể sống của ông ấy, là đức độ của ông ấy. Đôi khi giận quá, mẹ lại nghĩ: ông ta tự đặt mình lên cao quá chăng? Nhưng thôi, con hãy tha thứ cho mẹ. Những năm

qua mẹ giấu con về cha con là để cho con có được một cuộc sống học hành như bao bạn bè cùng trang lứa. Mẹ lại là một đảng viên. Chuyện mẹ sinh con ra, đã là câu chuyện cách đây 23 năm. Bây giờ con đã là một bác sĩ. Người bệnh đầu tiên của con chính là mẹ. Căn bệnh của mẹ chính là nỗi đau che giấu người cha của con suốt ngần ấy năm. Con hãy tha thứ cho mẹ. Đó là liều thuốc cần cho mẹ...”.

Mẹ Giang khóc và gục vào vai con gái. Giang ôm mẹ, nước mắt lặng lẽ chảy trên gò má. Giang nói với mẹ:

- Mẹ cho con ngồi một mình một lát.

Bà gật đầu, đi ra:

- Mẹ đi chợ đây. Con thích ăn canh cua không?

- Có mẹ ạ. Cua nấu riêu mẹ nhé.

Giang ngồi một mình với tấm ảnh người cha đã cũ. Cô nắm tấm áo blu trong tay, nhìn sững nó như nhìn một vật gì thân quen. Rồi lại cầm tấm ảnh hồi nhỏ của mình lên. Tiếng mẹ cô còn văng vẳng:

“Bây giờ con đã là một bác sĩ. Người bệnh đầu tiên của con chính là mẹ. Căn bệnh của mẹ chính là nỗi đau che giấu người cha của con suốt ngần ấy năm. Con

hãy tha thứ cho mẹ. Đó là liều thuốc cần cho mẹ".

Giang nâng tấm áo blu lên gục đầu vào như tìm hơi ấm của người cha.

Rồi cũng đến lúc mẹ Giang chuẩn bị cho cô đi nhận công tác.

Bà dừng tay xếp quần áo, hỏi:

- Mẹ không thấy con Yên đến? Còn cậu Long đâu?

- Con hẹn với Yên không tiễn. Chúng con chia tay nhau từ trước khi nhận bằng rồi. Còn Long, đó chỉ là ảo ảnh của con thôi mẹ ạ. Hôm nọ thư Tùng gửi trong đơn vị ra cho con có hẹn hò chờ đợi mẹ quên rồi à? Con phải chờ nó về xem có đáng yêu không chứ? Hồi xưa nó bảo con giống Trà Giang, con không chịu. Nhưng con sẽ không sống lãng mạn như mẹ đâu.

- Mẹ mong như vậy. Con phải giữ sức khỏe. Đến đó ổn định rồi thì báo về cho mẹ. Nếu con thấy có thể ở lâu dài thì mẹ sẽ thu xếp lên đó với con. Căn nhà này cũng phải giữ lại cho sau này.

- Cô Hạnh Giám đốc bệnh viện Mai Xuân nói sớm muộn rồi mẹ cũng lên với con thôi mà.

- Miễn là con thấy gắn bó với vùng đất

đó. Cô Hạnh chuyên môn giỏi mà tốt lắm, có làm lên đến chức này nọ thì cũng vẫn là cô ấy. Con may mắn được học việc cô ấy đấy.

- Mẹ, con còn mắc nợ với núi Tượng. Mà mỗi khi nghĩ đến núi Tượng con lại nhớ đến chú Trường... Còn cậu bé ấy... con trai của chú Trường. Mà không phải là cậu bé nữa, năm nay cậu ấy đã 18 tuổi rồi. Đã là một thanh niên khỏe mạnh, có ích? Hay là một gã lang thang, chơi bời, vô tích sự? Và rồi có thể sẽ bị còng tay như chú Trường? Không hiểu bây giờ chú ấy còn sống không? Có về quê để sống những ngày hạnh phúc cuối đời không? Họ có tìm được nhau không?

- Mẹ hiểu, chú ấy đã thay thế hình ảnh người cha bị thiếu trong con. Không có ai dạy con những lời như chú ấy. Con cảm thấy mắc nợ. Và mẹ đã có lỗi trong tất cả những gì làm tuổi thơ con mắc nợ.

- Con không mắc nợ đâu mẹ ạ. Mà chính chú ấy đã mắc nợ nhiều người. Tại sao chú ấy không tự đi tìm vợ con chú ấy? Tại sao chú ấy nói rất nhiều rất nhiều mà rồi vẫn cứ là một lão ăn trộm? Chú ấy chỉ là kẻ đứng chắn giữa cuộc đời giống như đã đứng giữa con đường đất từ núi Tượng đi mọi ngả để đọc đúng tên sự việc, vạn vật, nhưng không làm được gì cả. Có điều

con phải thừa nhận chú ấy là người tốt đối với con. Mẹ ơi, còn một điều này nữa: con sẽ đi tìm bố con!

Mẹ Giang giật mình nhìn cô:

- Đi tìm? Ông ấy không muốn như vậy đâu. Ông ấy muốn mẹ con mình quên ông ấy lâu rồi. Với cả, con đã lớn rồi. Hãy hiểu cho ông ấy. Hãy tha thứ cho ông ấy.

- Con đi tìm bố để tha thứ mẹ ạ. Nếu không con sẽ không bao giờ thôi hận bố đã bỏ mặc mẹ sống một cuộc đời cô đơn thế này.

- Tại mẹ. Vả lại mẹ đâu có cô đơn. Mẹ có con, có bạn bè đồng nghiệp, có những người được mẹ cứu chữa trước đây...

- Mẹ ơi, thế hệ chúng con không nghĩ như mẹ đâu. Mẹ phải biết thương lấy thân mình. Mẹ đừng che giấu sự thật trong lòng. Con nghe mẹ nói vậy càng trách bố nhiều hơn. Con sẽ gặp bố bằng mọi giá. Con sẽ nói cho bố hiểu bố đã quá ích kỷ.

- Giang! Đó là lẽ sống của những người đặc biệt như bố con. Đó là con đường đi của họ. Chúng ta là những người thân suốt đời trong họ. Con còn mong điều gì nào? Muốn có ông ấy hàng ngày bên cạnh, dắt cho mẹ cái xe, trông nồi cơm cho mẹ, nhắc con chuyện này chuyện nọ sao? Không, ông ấy còn phải chăm lo cho

rất nhiều người, chăm lo về phần tinh thần. Mẹ thấy mẹ rất hạnh phúc con ạ. Giang ơi, con sẽ là một bác sĩ giỏi. Nhưng đừng suy tư nhiều quá. Mẹ chỉ mong con sống một đời hạnh phúc.

- Mẹ, con đã là một bác sĩ!

- Nhưng với mẹ con vẫn là đứa con bé bỏng.

- Không bé lắm đâu. Mẹ thử để con cống xem nào. Nào!

Giang cống mẹ trên lưng chạy quanh nhà.

Hai mẹ con họ cười vui vẻ.

Như thể đàn ông chưa bao giờ vắng bóng trong căn nhà, cũng như thể chưa điều gì trên đời làm họ khổ đau...

Thái Hà, 5/2000

Cầu Giấy, 9/2006

Tiếng tiêu trên đỉnh núi Tượng

Tiếng mìn nổ ầm ỉ vọng tới từ phía núi Tượng.

Mỗi lần có tiếng mìn nổ phá đá, Phương lại nhìn ra phía núi, đôi mắt buồn buồn. Phương là một thanh niên khá đẹp trai, nhưng trông hơi mơ màng sương khói, như người của cõi khác. Máy cô gái trong phân xưởng thì thoảng lại liếc trộm Phương nhưng anh hầu như không để ý đến.

Bên ngoài, những chiếc xe ben chạy lui chạy tới chở đá. Phương lăm nhăm với người bạn tên Hưng:

- Tớ nói thực nhé, không biết chúng ta là người xây dựng hay là kẻ phá hoại?

Phương phác một cử chỉ vô vọng. Hưng im lặng. Phương hồn nhiên nói tiếp:

- Rồi thành phố sẽ mọc lên. Nhưng núi Tượng sẽ không còn nữa. Trên ấy có rất nhiều phong lan. Bây giờ phong lan cũng bị bụi đá phủ kín rồi.

- Không khéo trong phổi của bọn mình cũng trắng bụi đá rồi ấy chứ.

- Bệnh viện sắp được đầu tư thêm máy móc cho khoa hô hấp đấy. Bố tớ bảo thế. Vùng này người bị lao phổi nhiều quá mà. Lại có thêm một bác sĩ về nữa. Trẻ lắm. Tên là Giang.

- Tin này thì tớ còn sẵn được trước cả cậu cơ.

Phương lặng thinh. Trộn lẫn tiếng máy là tiếng của Hưng:

- Cũng lạ thật đấy. Bọn tớ đi mót đá từ khi còn nhỏ. Thế mà bây giờ nhiều người vẫn cứ còn đi mót đá. Nhưng bây giờ công cuộc mót đá hiện đại hơn nhiều. Núi Tượng vẫn còn một nửa. Con voi nằm đang bị khoét đến dạ dày. Dù sao công nghệ trộn bê tông cũng làm cho tớ phấn chấn, dù rất tiếc núi Tượng.

*

Giang đứng bên cửa sổ nhìn ra.

Cạnh cửa sổ phòng cô có một cây hoa mận trắng đang hé nụ, mùi hương lan toả trong đêm. Cô vươn người qua ô cửa hà hít không khí trong trẻo. Dưới sân, lũ trẻ đang chơi trò đuổi bắt. Tiếng la hét âm ỉ vang động cả khu.

Cô bước ra ngoài bóng tối nhìn vào từng căn nhà trong khu tập thể. Cô không vào nhà ai mà đi ra sau bệnh viện, nơi có một vườn chuối và sau đó là cái ao mà ngày nhỏ Giang đã từng câu cá với Tùng. Cô đến một gốc chuối, khéo léo tách một mảnh tàu chuối làm đĩa lót, đặt gói kẹo nhỏ lên mảnh lá chuối. Cô đặt đĩa lá dựng gói kẹo trên một mô đất khô ráo dưới gốc một cây chuối giữa vườn. Rồi lấy hương và bật lửa ra. Đường như đầu dây vẫn còn văng tới tiếng lũ trẻ nô đùa ngày xưa. Ý nghĩ của Giang trôi đi đến tận vùng đất xa xôi, nơi mà người bạn thừa ấu thơ của cô đang đóng quân. Tùng ơi, bây giờ Giang đang ở ngoài vườn chuối. Chỗ này ngày xưa bác Hình vẫn ra chôn những cái thai nhi bị bỏ. Tùng vẫn hay đào giun câu ở đây. Bây giờ mọi thứ vẫn như thế. Chỉ có núi Tượng là đã bị khoét hơn nửa. Chẳng còn ra hình thù con voi nằm nữa.

Giang ngồi xuống một bãi cỏ rộng dưới gốc những cây chuối, chờ hương tàn.

Nhưng có tiếng động gì đó khiến cô ngồi lui sâu hơn vào sau những gốc chuối to xù lâu năm. Trong bóng đêm, cô nhìn thấy một người đàn ông đi khắp khểnh ra vườn chuối. Tay trái ông ta bê một bọc gì đó. Ông ta đào đất bằng cái cuốc bé xiu. Vừa đào vừa lăm bằm điều gì đó không ra tiếng. Có lẽ hay có người ra đây thấp hương nên ông ta không mấy chú ý đến nén hương mà Giang thấp đang lập loè cháy phía xa.

Cái hố đã vừa rộng. Ông thành kính lấy hai tay bê cái bọc đặt xuống lòng đất rồi thành kính lấp đất. Ông san bằng mô đất vừa lấp. Dùng cuốc đánh dấu mấy vệt gì đó lên đất. Ông chùi tay, lấy hương lấy diêm từ trong ngực áo ra, thấp cắm lên trên nắm đất mới khoả lấp.

Giang đoán có lẽ đó là một cái thai nhi chưa thành hình bị bỏ hoặc bị sảy.

Một người nữa đi đến. Muỗi bắt đầu xúm quanh Giang. Cô nhấp nhóm nhưng không tiện đứng lên. Giang nghe thấy hai người nói chuyện với nhau.

- Cái thai thứ 32 bị bỏ trong năm nay rồi phải không bố?

- Ờ!

- Bị bỏ hay bị hỏng hờ bố?

- Bị bỏ!

- Bố ơi, bố làm cái việc này bao nhiêu năm rồi?

- Tao không nhớ. Từ ngày còn trẻ lắm.

- Hồi đầu bố có thấy sợ không?

- Bây giờ tao vẫn còn thấy sợ. Tao sợ lũ trẻ không được yên ổn trên đó lại về trách móc tao.

- Để con bứng một cây chuối con ra trồng. Con trồng 31 cây rồi mà vẫn chưa đầy vườn chuối. Ăn chuối ngon thật đấy, nhưng cứ sợ sợ thế nào. Mà lúc con mang ra chợ, cũng cứ lo họ nhìn thấy quả chuối to hơn bình thường, họ ngại không mua.

- Tao thì lại vênh mặt lên ấy chứ. Quả chuối cứ vàng ươm, nắn nắn, ai chả muốn ăn. Bán đi còn có tiền tích góp để dành mai sau cho con lấy vợ, Phương ạ.

- Bố lo sớm quá.

- Lo dần đi là vừa. Tao già rồi. Nhỡ có chuyện gì...

- Bố nói chuyện ấy con thấy sợ.

- Còn nhiều cái đáng sợ hơn ấy chứ. Như cái ngữ này, chẳng nhớ cha mẹ là ai. Thôi thì con cứ làm ở cái nhà máy bê tông đó. Bao giờ tao già không kham nổi việc, mày phải thế bố làm cái chuyện này chứ còn ai nữa. Ai dám làm việc này?

- Bố ơi, con hay nghe người ta nhắc đến

một lão ăn trộm ở vùng này. Rồi sau ông ấy đi đâu rồi hờ bố?

- Chuyện ấy con hỏi làm gì? Bố cũng không biết rõ. Giải phóng miền Nam, bao nhiêu người quê trong đó bỏ nông trường về Nam hết. Rồi nhà máy bê tông được xây dựng. Ai còn ai mất không biết đâu mà quan tâm. Mà lại đi lên núi đấy à? Liệu mà về kéo sương khuya hại người con ạ.

Lúc đó Giang mới chợt nhớ ra đó là bác Hình dạo trước làm bảo vệ cho bệnh viện.

Gió lạnh lao xao khắp vườn chuối. Giang khẽ rùng mình.

Lát sau, trong đêm yên tĩnh, Giang bỗng như nghe thấy một khúc nhạc lạ kỳ vang lên. Ai đó đang thổi tiêu. Cô ngẩn người. Khúc nhạc tiêu buồn bã của bài hát quen thuộc vang lên trong không gian tĩnh mịch:

*"Lòng người đen bạc. Mỹ nhân già đi.
Lời ai than thở. Cuốn trong gió chiều..."*

Nhưng điều quan trọng là khúc nhạc như được cất lên từ những mạch đá. Nghe trầm đục và vang âm vọng đến từ phía đỉnh núi.

Giang mở cửa, chạy ra phía núi Tượng.

Nhưng rồi bỗng khựng lại vì nhớ ra đã quá khuya. Cô đứng một lúc giữa con đường. Ngơ ngác ngỡ mình bị ám ảnh bởi khúc nhạc. Rồi cô lặng lẽ quay trở về.

*

Căn nhà tồi tàn của cha con ông Hình nằm ngay sau khu điều trị, gần vườn chuối mà ở đó có rất nhiều cái mả nhỏ xíu của những thai nhi bị bỏ. Nhà lợp bằng lá giang. Tường được làm bằng đất bùn quện với rơm. Trong nhà chỉ có hai cái giường cá nhân. Một cái bàn mộc với bộ ấm chén mè. Một bên bức tường phía trên giường của Phương dán đầy hình ảnh diễn viên. Một bên, phía dưới bàn thờ, là những tấm giấy ghi nguệch ngoạc số, ngày tháng, vị trí của những đứa trẻ đã bị bỏ. Ông Hình đã dán lên tường để ghi nhớ và hương khói.

Phương bật dậy trong ánh sáng mờ mờ chuẩn bị một buổi bình minh mới. Cậu mở cửa nhìn ra đường. Buổi sáng sớm chưa có bụi đá, chỉ có mùi hương hoa mạn ngan ngát. Và một màn khói hương bay lên quện với sương sớm làm thành những vầng không gian mờ ảo.

Phương chạy thẳng một mạch đến tận chân núi. Rồi tìm một phiến đá tương

đồi cao, ngói đỏ có thể nhìn ra xa khắp vùng. Cậu dùng dao khắc lên phiến đá những ký hiệu mà chỉ có cậu mới hiểu được. Đó là những giấc mơ gặp được cha hay mẹ đêm hôm trước. Những gương mặt méo mó chạy vòng quanh cuộc sống của Phương.

Chỗ khúc ngoặt của con đường lên núi hôm đó, Phương giáp mặt với Giang. Họ hơi chững lại nhìn nhau trong khoảnh khắc, rồi lướt qua nhau như hai ngọn gió.

Phương khẽ gọi:

- Chị Giang...!

Giang đã chạy qua rồi. Cô chỉ nghe tiếng gọi lướt trong gió. Gió chạy từ trên đỉnh núi xuống, chạy khắp vùng như lũ trẻ con nghịch ngợm.

*

Có một vị khách rất lịch sự bước từ chiếc xe Ford màu đen xuống sân nhà máy bê tông. Ông ta lấy tay che ánh nắng chói chang nơi vùng núi đá, nhìn bao quát khắp vùng. Ông ta nhìn rất lâu phía có căn nhà hoang. Lái xe lễ phép:

- Thưa anh, mọi việc đã được bàn bạc kỹ với đối tác.

- Được.

- Như vậy, chúng ta chỉ còn chờ xem phương án của họ khả thi ra sao.

Người đàn ông đeo kính nhếch mép:

- Tôi không có ý định chờ. Tôi chỉ muốn đánh động họ. Bằng mọi giá giữ lại phần núi còn sót lại.

- Vâng thưa anh. Nhưng em vẫn không hiểu, anh tốn kém như vậy để làm gì?

- Để trả nợ quá khứ!

Giám đốc và phó giám đốc hồ hởi đến cuồng quýt ra đón khách.

- Rất hân hạnh được đón tiếp anh!

- Chúng tôi rất cảm động được tin anh cũng về cùng lô hàng tài trợ!

- Không có gì. Đây là ước nguyện của ông chủ tôi. Ông ấy có duyên nợ với vùng đất này từ nhiều năm trước. Sau lô hàng tài trợ này, chúng tôi sẽ chuyển tiếp cho nhà máy những lô hàng giảm giá năm mươi phần trăm theo như hợp đồng đã ký kết. Đến bao giờ thì thành phố này đủ vật liệu xây dựng? Nếu hết đá ở núi Tượng thì nhà máy sẽ hoạt động ra sao? Đó là câu hỏi mà ông chủ tôi nhấn tới các ông.

Giám đốc lấy can đảm đáp lời:

- Chúng tôi có tương lai ở dãy núi Hon. Khi đó chắc nhà máy đã lớn mạnh để có

thể đủ kinh phí tổ chức khai thác đá ở xa. Nhưng bây giờ thì... quả là nếu không có sự giúp đỡ của các anh...

- Tôi biết! Và bây giờ ông chủ tôi muốn đầu tư toàn bộ kinh phí để các anh tổ chức khai thác đá trong dãy núi Hon. Ông chủ tôi muốn các anh dừng khai thác núi Tượng. Để cho con voi còn lại một chút dáng hình. Nếu không, các anh sẽ chẳng bao giờ xây dựng được cái gì trên đất này đâu.

-Ồ, việc này... việc này là cả một vấn đề lớn. Ngoài sức của chúng tôi. Chẳng hạn, muốn dừng khai thác đá ở đây, chúng tôi phải trình lên trên xét. Rồi trình tiếp một phương án tổ chức khai thác đá ở nơi khác. Trong quá trình chờ xét duyệt còn phải qua rất nhiều khâu. Phải chạy đi chạy lại... Nói tóm lại...

- Hết tất cả bao nhiêu tiền?

- Tôi chưa có phương án cụ thể. Việc này quá đột xuất với chúng tôi.

- Tôi hy vọng ông sớm có phương án gửi cho ông chủ tôi. Không sợ tốn kém. Chỉ sợ không thực hiện được. Các ông có đủ trí thông minh để giải bài toán này.

- Vâng! Chúng tôi sẽ có phương án trong thời gian sớm nhất. Nhưng đầu tiên cũng rất cần kinh phí để lập phương án.

- Bao nhiêu?

Phó giám đốc nhà máy bê tông chĩa những ngón tay chuối mẩn ra nhăm nhăm những con số nào đó.

Người đàn ông đeo kính chấp tay ra sau, đi thị sát khắp phân xưởng để chuẩn bị cho những cỗ máy mới sắp được lắp đặt. Ông ta đi ngang qua Phương, dừng lại hỏi:

- Cháu làm ở đây đã lâu chưa?

- Đủ để đá ở núi Tượng xây được một góc thành phố mới bác ạ.

Ông ta đứng sững nhìn Phương, nhúm mày.

Trong khi đó, giám đốc nhà máy và phó của ông ta đang suy ngẫm về tình huống vừa xảy ra. Phó giám đốc hỉ hả:

- Chà, ở đâu ra cái ông cóc vàng ấy nhỉ?

- Cái quan trọng là phải tìm được nguồn nguyên liệu để khai thác. Hiện nay nguồn khai thác đá của chúng ta đã cạn kiệt... Cậu phải làm một bản tường trình thật hùng hồn để cho cấp trên thấy phải dừng ngay việc khai thác một trái núi độc đáo nằm ngay trên cánh đồng lúa vàng ươm hoặc xanh rờn. Sẽ là một điểm thu

hút du lịch khá độc đáo nay mai, khi thành phố mới mọc lên. Đúng hơn, tôi không thể làm ngơ trước lời đề nghị hấp dẫn của ông ta. Ông ta bỏ tiền cứu núi Tượng để làm gì nhỉ? Trả một số tiền khổng lồ để dừng khai thác đá ở núi Tượng ư? Quả là điên rồ! Thật điên rồ! Ông ta kiếm đâu ra lắm tiền thế nhỉ? Chà thiên hạ nhân thiên hạ tài...!

Trong phòng giám đốc bệnh viện, bà Hạnh từ tốn nói với hai người khách:

- Rất cảm ơn sự giúp đỡ của các anh. Nhưng... tôi cũng phải báo cáo với cấp trên về những việc làm hữu ích này. Hơn nữa, về phía bệnh viện chúng tôi cần đáp ứng công ty của anh những điều kiện gì? Chắc anh đã biết rõ, với một bệnh viện địa phương thì...

- Tôi muốn nhờ các ông bà tìm hộ tung tích đứa con trai của ông chủ tôi...

Khi đi qua chiếc xe đỗ ngoài cổng viện, Giang vô tình nhìn thấy gương mặt đeo kính đen của người đàn ông thấp thoáng qua cửa xe. Giang nhìn như hút mắt vào cánh cửa xe đã lại khép chặt. Hình như cô đã nhìn thấy một người rất

giống ai đó. Dù chỉ trong một khoảnh khắc mà Giang vẫn thấy tim mình cứ đập rộn lên. Người ngồi trong xe có cái gì đó vô cùng quen thuộc, hay là cô đã gặp người này ở đâu?

Một nữ y tá nói nhỏ với Giang:

- Họ đang làm việc với lãnh đạo bệnh viện. Một ông chủ nào đó làm từ thiện. Nhưng lần này số tiền chắc không nhỏ đâu. Nghe nói chính ông ta đã chi một số tiền khá lớn cho nhà máy bê tông ngừng khai thác đá ở núi Tượng.

- Thật thế sao?

Giang đi vô định ra phía căn nhà hoang. Khi đến gần, cô nhận ra chiếc xe ô tô đỗ gần đó, chiếc xe vẫn đang nổ máy. Người đàn ông đeo kính đen đang đứng như một pho tượng ngay trên nền nhà cũ. Giang nép vào một gốc cây, đứng sững, nhìn chăm chăm vào ông khách. Ông ta bỏ kính ra, lau cặp mắt dường như hoe đỏ.

Cô không tin vào mắt mình. Nhưng ông ta đã vội vã lên chiếc xe Ford đang nổ máy chờ sẵn ngoài đường.

Giang chạy ra đường, chạy ra phía chân núi:

- Chú Trường ơi, lẽ nào đó chính là chú?...!

Phương ngồi trên một phiến đá ở lưng núi.

Núi Tượng buổi chiều tà gió thổi ào ạt. Hoàng hôn hắt ánh sáng lên những mỏm tai mèo ánh lung linh huyền bí.

Mùa xuân đang về tràn ngập. Những bông hoa đào hoa mận nở bung trên sườn núi. Phương rút trong túi áo ra một chiếc tiêu, đưa lên miệng thổi.

Tiếng tiêu vang lên trong ánh hoàng hôn.

Giang đi trên con đường đất đỏ, hướng về phía có tiếng tiêu. Rồi cô leo lên sườn núi đá. Lên cao, nơi ngày xưa cô và Tùng đã từng nghe chú Trường thổi tiêu.

Ngay sát một dây đá tai mèo lưng chừng núi, cô đã nhìn thấy người thổi tiêu. Giang nhận ra Phương. Cô đứng sững nhìn, không dám lên tiếng.

Anh ngồi thổi tiêu dưới ánh hoàng hôn màu tím. Khúc nhạc quen thuộc vang lên gõ vào ký ức Giang:

*"Lòng người đen bạc. Mỹ nhân già đi.
Lời ai than thở. Cuốn trong gió chiều..."*

Thốt nhiên Giang buột miệng:

- Con của chú Trường!

Phương bật ngồi dậy khi nghe có tiếng người. Anh ngạc nhiên khi nhìn thấy Giang trên núi vào lúc này:

- Chị Giang! Sao chị lại...
- Phương! Thực ra Phương đâu có quên...
- Chị nói sao?

Giang đi đến gần, nhìn vào mắt Phương. Cô nhìn thật sâu. Thật gần. Gần đến nỗi như hơi thở của hai người đang sắp hoà quyện. Có thể đây chỉ là một bác sĩ và một bệnh nhân. Nhưng cái khoảnh khắc giữa ngày và đêm, giữa thời gian hiện thực được đo bằng năm cũ và năm mới đang hoà trộn với ký ức của chính hai người. Và Giang không còn đơn thuần là một người bác sĩ. Cô như là một người mẹ đang xóc nách đứa con trai thất lạc đứng dậy. Lại cũng như một người cha ân cần, xót thương giọt máu của chính mình. Nhưng trên hết, trái tim tươi trẻ của cô đang vấn vít với sắc diện thiên thần của ký ức được hiện diện bằng hình dáng của một chàng trai hoàn toàn khoẻ mạnh và cương trường.

Phương cũng ngậy người nhìn Giang. Anh không nhìn thấy chị Giang bác sĩ hàng ngày mà anh mới gặp mới quen. Anh chỉ nhìn thấy một gương mặt rất thân thương, rất thánh thiện. Như mẹ. Như cha. Như chị. Như em. Như là tất cả những gì mà bấy lâu anh đã bị thất lạc. Những gương mặt thân thương từ trong

ký ức thốt nhiên hiện ra quanh Phương. Những gương mặt đó khi tròn khi méo, nhưng đều giờ tay ra nín giữ anh.

Tiếng Giang thì thầm nhưng lại như một mệnh lệnh:

- Cố nhớ lại đi. Hoàng hôn. Tiếng tiêu thổi. Người đàn bà tuyệt đẹp thổi tiêu trên đỉnh núi.

Phương ngồi xuống phiến đá.

"Chị Giang, có thể là Phương đã biết cha mình là ai rồi. Khi ông ấy đi qua trước mặt Phương, hỏi Phương những câu vô nghĩa. Vì ông ấy luôn hiện lên trong những giấc mơ của Phương. Đúng là ông ấy..."

"Chị Giang, bất luận ông ấy là ai, Phương cũng không trách họ".

"Chị Giang ơi, để Phương nói câu này đã. Dù ba mẹ Phương ở đâu, Phương cũng không cho chị rời xa Phương nữa. Chính là Phương đã tìm lại được chị. Trong những giấc mơ, Phương đã chờ đợi rất lâu để gặp được chị đấy, Giang ạ".

Giang hơi cúi đầu, thì thầm:

- Phương thổi đi, bản nhạc quen thuộc ấy...

Phương nhìn Giang một khắc ngỡ ngàng. Rồi anh đưa tiêu lên miệng thổi.

"Đi đi non cao. Bản khoả làm gì. Em thì

*nông nổi. Anh thì mãi mê. Anh đi tìm gì...
Lòng người đen bạc. Mỹ nhân già đi..."*

Tiếng tiêu hoà lẫn tiếng gió lượn qua
những eo đá núi mênh mang.

Hoàng hôn dát ánh vàng lên vạn vật.

-25/12/2006-

Đường về

Cả sườn núi cũng phải nín thở, lặng phất khi chiếc xe bò chở hai mẹ con người thiếu phụ lặn qua khu vực có những chiếc rãnh xẻ dọc và sâu quanh vách đá.

Dĩ nhiên kéo xe là một chú bò đực ực rộng và có bốn vó như vó ngựa. Buổi chiều chị đã cho nó ăn một bó cỏ mật để dành từ mùa đông năm ngoái (khi ấy chưa có chuyện gì xảy ra). Nó nhai chậm rãi. Nếu không hiểu tính nết nó, sẽ có thể hiểu nhầm nó kiếm cỏ nấn ná để chiều tối không phải đi qua cái vùng rãnh đáng sợ trên vách núi cao. Chị đã nhẫn nại ngồi chờ nó trên bãi cỏ, ngắm mặt trời từ từ trôi về hướng hoàng hôn. Phía sau, cậu con trai mười tuổi nhai ngấu nghiến cái bánh mì kẹp ruốc, tranh thủ lúc con Rộng đang nhai cỏ.

Cả hai, con bò và đứa con trai là sinh mệnh của chị. Cũng có thể nói đó là tài sản duy nhất mà chị có được sau mười một năm. Bây giờ, chị, con trai và chú bò tên Rộng cùng kéo nhau trở về căn nhà nơi đã sinh ra chị. Nơi ấy giờ đây chỉ còn người mẹ già và một căn nhà cạnh một lạch suối. Chị không có cách nào nhấn tin được về cho bà cụ. Vả lại, nhấn cũng chẳng để làm gì, khi mẹ giờ đây chắc chỉ cần được sờ nắn đôi tay, bàn chân hay cái mũi hếch ngược của thằng cháu ngoại. Mà thực ra chị đã đi lấy chồng rồi. Mẹ sẽ chẳng vui khi thấy mẹ con chị quay trở về.

Bây giờ chiếc xe đang nghiêng hẳn một bên phía có vực sâu khi cái bánh xe bên trái bắt đầu mớm vào một miệng rãnh. Thiếu phụ đẩy bộ phía sau xe. Đôi dép lê bám chặt vào mặt đường lổm chổm đá. Đồ đạc trên xe xô phía này rồi lại xô sang phía khác. Thằng bé tỏ ra thật can trường khi làm thẳng bằng trên xe, như cách những diễn viên xiếc hay làm.

Đang lúc cẩn im lặng nhất, như trong rạp xiếc người ta vẫn nín thở khi đến hồi gay cấn thì thằng bé lại nói toáng lên:

- Nếu xe lăn xuống vực, con cũng không chết đâu. Biết đâu lại gặp được một lão cao thủ dạy con múa kiếm.

Không thấy mẹ nói gì. Bánh xe vẫn

đang nghiêng sâu vào ổ rãnh, có cơ trượt ngang. Nó lại tiếp tục cao trào:

- Nếu con đi lâu quá thì ở nhà mẹ cứ việc lấy chồng. Đừng chờ con để hỏi ý kiến làm gì.

Thiếu phụ bắt đầu cúi:

- Mày làm nhảm cái gì thế?

Thằng bé ôn tồn:

- Con xem phim kiếm hiệp, người ta còn cao thượng với cả kẻ thù cơ, huống chi là mẹ mình. Con quyết rồi đấy. Mẹ không nên ở một mình.

Thiếu phụ quát:

- Có im đi không? Để sức mà học chữ. Còn ối việc phải làm đấy. Ngồi sang bên phải xe đi. Bay xuống vực ráo cả bây giờ.

Thằng bé nhớ ra:

- Mẹ bảo học chữ á? Chỗ nhà bà có chữ cho con học không? Có lớp học với cô giáo thầy giáo không?

- Đâu mà chẳng có. Chỉ sợ không đủ sức học.

Thằng bé nhìn quanh. Mênh mông là núi. Chỉ thấy cây rừng và vách đá. Lớp học sẽ ở đâu trong trùng trùng điệp điệp lá xanh kia nhỉ?

Bánh xe ì ạch như chẳng chịu đi qua hết cái rãnh sâu này đến cái rãnh sâu

khác. Cứ như thần núi đã vạch sẵn những chương ngại để cách biệt sự âm u của núi rừng với cuộc sống văn minh bên dưới kia. Chị gắng gỏi dồn sức vào đôi tay và đôi chân. Cả trái tim hao mòn của chị cũng gắng gỏi. Chị muốn bảo vệ đứa con trai thoát khỏi những đam mê đang bủa vây bên dưới kia, những đam mê đã giết chết người đàn ông của chị, giết chết cuộc sống yên bình của hai mẹ con. Giờ đây chị chỉ còn cách vượt qua khu vực có những cái rãnh hiểm nghèo để trở về với núi rừng, nơi những chuyến hàng buôn, những âm mưu, những đam mê chưa dám vượt qua.

Bỗng chiếc xe nhẹ hẫng, như có ai đang nhấc bổng lên mà cho nó chạy băng băng trên con đường thiên lý.

Hai mẹ con thiếu phụ hoảng hồn khi thoáng nhìn thấy hai cánh tay đàn ông lông lá, đen như một con khỉ già bám chặt vào mép thùng xe, đang cố sức gồng lên cùng đẩy với chị, rồi nhìn thấy hai bắp vế đàn ông thập thồm trên những vết rãnh. Thiếu phụ đang lo chỉnh lái đuôi xe cho ăn khớp với con Rộng không dám nhìn ngang nhìn ngửa đã đành, cả thằng bé cũng không dám ngoái đầu lại, sợ xe mất

thắng bằng. Thành thử cả hai mẹ con chỉ nhìn thấy thấp thoáng những gì có thể thấy được. Nhưng chị nghĩ rất rõ thứ mùi đàn ông nặng trĩu.

Thiếu phụ không ra cảm ơn không ra cần nhắc:

- Không có ông chúng tôi cũng có thể qua được chỗ này mà. Thật phiền ông quá.

Mùi mồ hôi rừng già bốc lên đánh lộn với sương mù băng lạnh quanh sườn núi.

Thằng bé góp phần:

- Ông có thể không phải nhọc sức cho mẹ con cháu đâu. Mẹ cháu khắc làm được hết. Mẹ cháu cái gì cũng làm được.

Thiếu phụ mắng con:

- Im đi. Người ta cười cho.

Nó vẫn như một ông cụ non:

- Năm ngoái con Rộng chạy lồng lên định tháo chạy lên đồi với đám bò hoang, mẹ cháu đuổi theo nhanh như tia chớp. Rồi chộp lấy đuôi nó. Quạt cho nó một trận tơi bời. Bây giờ nó không dám làm bậy nữa đâu. Ông có thấy nó ra dáng một chàng bò phi thường không? Đi qua những cái rãnh gớm ghiếc này vào lúc chạng vạng mà không hề run chân nhé.

Người đàn ông khẽ hừm hừm trong cổ họng.

Thằng bé lại tiếp tục câu chuyện năm ngoái năm kia của mình.

- Khi bố cháu bị ốm nặng, mẹ cháu công bố cháu chạy bộ mấy cây số đến bệnh viện. Cái gì mẹ cháu cũng làm được hết. Mỗi tội, không cứu được bố cháu... nếu cứu được thì chẳng đến nỗi bây giờ phải kéo nhau về bà ngoại.

Không gì có thể ngăn được miệng một đứa trẻ. Không thấy tiếng trả lời, nó lại nói tiếp:

- Ông không hiểu vì sao à? Vì bố cháu mắc căn bệnh gì mà kỳ lạ lắm. Bình thường bố cháu rất tốt. Nhưng khi theo đám đàn ông hút cái thứ bột gì cứ sì sụp với nhau thì... Thế là mang bệnh vào người. Người làng bảo nếu mẹ con cháu mà còn ở lại làng thì họ sẽ rào nhà lại, không cho bước ra khỏi nhà, vì sợ mẹ con cháu mang bệnh cho cả làng.

Nó vô tư không hề giấu diếm. Chuyện đã cả làng cả vùng biết thì sợ gì một người không quen biết. Còn mẹ nó thì đang lo cái bánh xe nếu chẳng may bị trượt, trượt mãi...

Nếu những chú chim liều diều bay qua bay lại trên bầu trời trùng trùng điệp điệp núi non này, sẽ thấy trên cái con đường mòn vắt qua núi có một hoạt cảnh kịch

cầm thật vui mắt, mà khúc nhạc nền của nó là tiếng thì thõm đầy hào hứng của một cậu bé.

Thiếu phụ cảm thấy vui khi cái bánh xe đã gần thoát được ra khỏi vệt rãnh đáng sợ nhất.

Chị đánh mắt nhìn sang ngang.

Suýt nữa tay chị buông lơ cái mép xe. Nếu như thế, khúc nhạc kịch sẽ tắt vĩnh viễn. Chị cố lấy lại tinh lực, tập trung vào cái xe.

Con Rộng đang oằn người choãi chân để nhích từng bước thận trọng. Mồ hôi của chị rơi trên mặt đường. Còn mồ hôi của con Rộng thấm vào từng mao mạch li ti chảy trong huyết quản. Những giọt mồ hôi tưới cho máu tưới đỏ hơn, chảy gấp gấp và tràn đầy.

Tuy thế, chiếc xe trên thực tế vẫn đang lăn khá nhanh, nhờ sức lực siêu phàm của người đàn ông. Mà cũng không hiểu đó có phải là một người đàn ông không nữa.

Bởi từ cái thế oằn người bên này xe, chị chỉ nhìn thấy một bộ râu dày phủ kín mép xe.

Thằng bé đã chán nói. Khúc nhạc kịch chuyển sang gam lặng.

Non xanh đang chuyển mình. Những chiếc lá khiêm nhường suốt mùa đông hé

mở dần dưới bầu trời. Một cây chuối rừng mọc nghiêng trên vách đá đã vội nở hoa, chẳng cần chờ mùa mới đến. Những bông hoa đỏ lập loè như những bó đuốc trong hơi sương mờ bao phủ khắp núi non.

Thằng bé nghĩ rằng chính bố nó đang dang tay đỡ cho hai mẹ con vượt qua cái vách núi hiểm trở. Chính bố đã bay đến. Linh hồn bố luôn vạm vỡ, dù khi mất bố chỉ còn là một thân xác ốm o, khi nhìn bố qua lỗ huyệt đạo thì chỉ còn là một khái niệm được bao kín bằng những tấm vải liệm trắng. Chắc hẳn bố đang rất ăn năn vì đã để sẩy mất hai mẹ con nó.

Chiếc xe đã hoàn thành sứ mệnh của mình. Nói đúng hơn là tất cả đã thoát hiểm: con Rộng, thiếu phụ, đứa con trai mười tuổi, người lạ mặt. Chiếc rãnh đáng sợ cuối cùng đã ở phía sau.

Con Rộng kêu ò ò, dừng lại thở và ngó nghiêng tìm những búi cỏ.

Những cái rãnh đáng sợ đã không còn là nỗi đe dọa hai mẹ con chị và con Rộng. Có lẽ chị sẽ không phải đi qua con đường có những cái rãnh thần bí này lần nào nữa. Chị đã về lại nhà mình. Chị sẽ nằm lại mãi trên non cao có những triền núi thoải thoải, những bông hoa rừng hồng hậu, những nếp nhà thưa thớt và lặng lẽ.

Chị sẽ ở lại nhà mình mãi mãi cùng với nỗi cô đơn yên bình. Thay chị, thằng bé sẽ xuống núi, khi nó đã thành một chàng trai mạnh mẽ. Nó sẽ lại vượt ngược những cái rãnh này để đi đến những chân trời cao rộng.

Bây giờ trước mặt chị là một người mà mẹ con chị đang phải mang ơn.

Họ nhìn nhau.

Chị chỉ đủ sức để nhận ra một dáng dấp đàn ông. Nhưng bộ râu dài quá nửa ngực đã che mất thời gian trên gương mặt ông ta. Hai cánh tay lông lá bỗng trở nên thừa thãi. Hai ống chân được che đậy bằng những tấm vải dù cũ và rách nát. Một bên mắt bị riu lại, giống như người ta cầm kim khâu một cách vội vã một đường to thô kệch ngay dưới mi mắt phải.

Thằng bé cứ đứng nhìn trân người đàn ông.

Thiếu phụ cắn cắn mảnh khăn che mặt, lúng búng:

- Thực ra... ban nãy tôi không cố ý. Chúng tôi... may mà gặp được ông.

Người đàn ông xua xua cánh tay vụng về. Hình như miệng ông ta còn mỉm cười.

Mà cũng cùng lúc khi chưa kịp nhìn

thấy nụ cười của ông ta thì hai mẹ con thiếu phụ đã đứng ngây ra tưởng mình ngủ mơ, vì người đàn ông đã lủi đi nhanh một cách đáng ngờ, như là một con sóc, một con chồn, con cáo, hoặc giống như một luồng gió vậy.

Ông ta đã biến mất sau vạt cây rậm rạp ngang sườn núi. Không để lại chút tiếng động hay vang âm gì.

*

Sườn núi phía có ngôi nhà của chị rộng mênh mông. Phía dưới là suối trong veo. Phía trên là rừng già và những dãy núi đá lởm chởm. Cả xóm hơn hai chục nóc nhà sống rải rác cách nhau hàng vài quãng dao. Có chuyện gì, người đứng bên này hú gọi, người đứng bên kia hú đáp trả. Đàn ông có người lấy hai vợ. Đàn bà có người không biết thế nào là lấy chồng.

Bà ngoại thân nhiên đứng nhìn hai mẹ con mở cánh liếp bước vào nhà. Phía sau là sợi dây kéo con bò đực khoẻ mạnh có bộ lông vàng ươm. Thằng bé nhảy những bước dài lao về phía bà. Nó rối rít khoe những thằng người máy mà ở đây có lẽ chưa ai nhìn thấy. Nó chia cho bà một thằng người máy nom mặt mũi hiền nhất. Bà run run soi thằng người máy trước ánh

lửa. Rồi quàng lên người tấm khăn lụa tơ tằm của con gái tặng, có lẽ là món quà đẹp nhất trong suốt cuộc đời bà. Bên ngoài sân, con Rộng lạ đất kêu ò ò khó chịu. Nụ cười nở nhăn nheo trên gương mặt mốc thối vì thời gian.

Đêm đó gian bếp của nhà họ lửa sáng rực. Những bó đuốc chập chờn đi từ mọi ngả đổ về căn nhà nhỏ. Xóm núi đón chị trở về dè dặt nhưng thân tình.

Chị nhìn thấy những đứa bé trai mới mười sáu mười bảy tuổi đã có con nhỏ vắt trên vai.

- Ôi, chúng nó còi quá.

Mọi người cười:

- Thì thế. Bọn trẻ bây giờ còi quá.

- Dưới kia họ không cho con trai lấy vợ sớm. Sẽ còi cọc bị tật giống mất thôi.

Mọi người ồ à. Rồi có người hỏi chị:

- Nhưng ở dưới đó hay hút cái thứ thuốc bột, con trai có to lớn đến mấy cũng bị vật chết thôi.

Chị buồn sững người. Như là người ta đang giễu cợt chính chị.

- Sao không ai chặn được nhỉ?

Chị lắc đầu:

- Người ta làm mãi rồi đấy. Nhưng bọn

đàn ông hay theo nhau làm cái xấu. Chồng tôi cũng bị như thế đấy.

Không khí lặng đi. Rồi mọi người lại ồ à nhìn ngắm những chú người máy, cái tấm khăn lụa tơ tằm, nhìn thằng bé, nhìn thiếu phụ trong cái dáng dấp ngày xưa mà họ còn lưu giữ lại.

Mọi người lại bảo:

- Về nhà rồi thì lại như con gái thôi. Lại đồng ý đi làm vợ người ta cho phải cái lối đạo.

Chị cúi mặt xuống bếp lửa.

Lửa nòng ấm nhảy nhót như những đôi bàn tay ấm áp vỗ về. Thằng bé nhìn mẹ nó qua ánh lửa, mắt hấp háy trên chọc. Cả bà ngoại cũng nhìn con gái đã nhiều nếp nhăn của mình qua ánh lửa.

Chị ngồi im lặng chẳng nói gì nữa cho đến khi mọi người chào nhau để về ngủ.

Đêm đến, người mẹ già và chị vẫn ngồi mãi bên bếp lửa. Chờ thằng bé ngủ say, bà ngoại quay qua bảo:

- Con ạ, làm thân đàn ông công núi công non, làm thân đàn bà phải công sông công suối. Sông không công nổi, về đây rồi thì phải công suối. Con còn trẻ, không có người đàn ông trong nhà, núi rừng sẽ phạt.

Chị nhìn mẹ.

- Mẹ à. Ngày xưa khi cha con mất...

- Khi ấy ta già rồi. Không còn trẻ như mẹ nó bây giờ. Nhưng con à, ta cũng đã nhắm cho con một người...

Chị thắng thốt:

- Tại sao mẹ lại...

Bà ngoại thần nhiên:

- Con à, ta biết chuyện của con đấy. Ta biết trước mọi sự rồi sẽ ra thế này mà. Con sống với chồng mà như là sống cạnh cửa mả. Chồng con bị bệnh đã nhiều năm. Hắn cũng không còn là một thằng đàn ông cống núi cống non nhiều năm. Nay hắn đã đi, để cho hắn đi mà làm lại cái kiếp sau. Ta đã nhắm một người cho con. Cả cái vùng rừng này chỉ còn lại một người đàn ông cho con thôi.

Chị yên lặng nhìn ra rừng đêm. Nhớ những ngày xa xưa, chị cũng đã yên lặng nhìn ra thế này khi mẹ bảo có người dưới xuôi lên trồng rừng nhìn mặt chị mà ưng mắt, muốn cưới chị về làm người giữ lửa trong bếp nhà.

Tiếng mẹ chị xa xót:

- Nhưng con à, cái người mà ta nhắm cho con, nó không có cái làm thằng đàn ông nữa. Nó đi cứu gỗ, bị bọn người xấu

làm hại. Nó buồn bỏ vào rừng sống như người ma trong đó. Nhưng bụng nó tốt. Nó thương người tốt. Con có nghe thấy lời ta nói không? Con đã có con trai rồi. Cả vùng này không còn thằng đàn ông nào cho con nữa đâu. Nếu không, con phải đi làm thứ vợ thiếp cho người ta. Mà làm vợ sau thì cũng coi như nhà ta ít phúc. Con à...

Thằng bé ngủ say, nói mơ. Nó gọi cha, chân quảy như lũ người máy.

Dưới xa kia, chị đã để lại một nắm đất. Chị nhớ hình thù cái nắm đất nhỏ ấy. Trong lòng cứ cuộn lên những nỗi buồn.

Bà ngoại vẫn thủ thỉ:

- Con à...

Chị không còn nghe rõ lời mẹ nói. Đang cố quên đi cái nắm mộ đáng thương.

Lại cứ thấy trước mắt mình cái hình người đàn ông râu ria chồm xuống ngực. Nhưng sức vóc lại như một chàng trai trẻ...

-Lê Ngọc Hân, 28/12/04-

Quê nhà không có bệnh phấn hoa

- Tặng cậu tôi-

Tập truyện thứ x bộ truyện *Những trang viết lạ* vừa phát hành, nhiều người đã gọi điện đến hỏi, cái truyện ngắn “Chuốc mấy nậm trường” moi ở đâu ra vậy? Tác giả Trần Sao Nam là ai vậy? Nghe chừng có vẻ là tay viết trẻ mới xuất hiện? Hay thằng cha nhà văn nào chán đời núp bóng tên con để xả sù?

Tôi bảo, một gã viết chính hiệu đang sống bên Mỹ gửi truyện về qua đường email. Chưa biết mặt. Tinh thần tuyển chọn tập truyện là cứ thấy truyện viết hay, đúng tiêu chí “lạ” thì đưa vào. Có ký

bản quyền hẳn hoi nhé. Mỹ Califoocnia. Dân HO hay vượt biên hay du học cũ cũng không rõ. Không chính trị chính em gì. Chỉ rượu và viết.

Bạn vỗ tay, hay, hay lắm. Quan điểm rõ ràng, có đổi mới, hội nhập. Ta còn đón Nguyên Phó Tổng thống Nguy quyền Sài Gòn xưa Nguyễn Cao Kỳ có đưa tin lên cả te-le-vi-zũn khi đón bố thì đồng thời đĩa có bản hợp xướng *Bên em luôn có ta* của một dàn đồng ca có cô con gái Nguyễn Cao Kỳ Duyên xinh như nàng Kiều giữa xứ người đứng hát đĩa phát hành thêm hàng vạn bản lậu ngoài chợ đĩa lậu chợ này mọc lên ngay giữa trung tâm thủ đô một bên là mấy trường phổ thông và cơ quan công sở có tiếng một bên là những gallery mỹ thuật rạp chiếu bóng đi lên tẹo nữa là rẽ đến đường có Ủy ban nhân dân thành phố uy nghiêm quên mất phía tay trái là hồ Gươm Rùa thiêng chợ đĩa lậu nằm chênh ềnh ngay trên vỉa hè nằm bên trong những nhà tối om ngoắt ngoéo các ngón nghề truyền đời con cháu tư bản xưa của đất Hà thành nay con cháu bán đĩa lậu dẻo hơn bán kẹo quéo khi bật đĩa lên nhìn nàng Kỳ Duyên hát mà tâm hồn khách chúng ta rướm lệ tình bác ái...

Tôi toát mồ hôi hột. Quyết không nói cho bạn hay Trần Sao Nam là cậu ruột

tôi. Nguyên sĩ quan Đà Lạt. Đi Mỹ theo diện HO.

Mẹ tôi mừng khi cầm cuốn sách trên tay. Mẹ lật đi lật lại những trang thấm đẫm tên Trần Sao Nam. Hỏi đi hỏi lại, cậu cũng được lĩnh nhuận bút? Tôi khẳng định với mẹ bằng bản nhuận bút tôi đã ký nhận với Nhà xuất bản. Những hai trăm hả con? Hai trăm bây giờ là các nhà văn mới phần đầu được bằng một nửa các nhà báo đấy mẹ ạ. Một bài báo ngang bằng số trang như thế này, các nhà báo được nhuận bút gấp đôi gấp ba cơ. Đất nước mình xưa thắng trận nhờ tinh thần thơ văn, nay chiến nhau trên thương trường nhờ báo chí. Thắng nào làm ăn không cẩn thận biết điều, tự cho mình hay mình giỏi, coi khinh nhà báo, chỉ một bài bôi đen là đi tong sự nghiệp kinh doanh. Trời, mẹ đâu có hiểu mấy chuyện đó. Thấy cậu được in truyện ở chế độ mình lại được nhuận bút như thế này là mẹ mừng lắm rồi. Để mẹ cất vào tủ, đợi khi cậu về sẽ đưa cho cậu lấy hên.

Nhưng tôi biết cậu còn lâu mới về nổi quê hương mà thăm bà con, cười với bà chị đang ngày mỗi yếu. Cậu đang ngồi trong

Quê nhà không có bệnh phẩn hoa

nhà tù của San Diego bang Cali. Người đưa cậu vào ngôi tù là vợ cậu, mẹ tôi.

*

Cậu tôi đẹp trai từ khi còn trong bụng bà.

Cậu sinh lỗi thời lỗi khác. Nên cái đẹp của cậu chỉ làm khổ cậu. Cậu mới lọt lòng bà đã khiến mọi người trầm trồ nom như tiểu thiên thần. Mãi lo cho cậu không ai biết bà bị sót nhau. Chỉ bốn ngày sau thì bà mất. Ông tôi đau đớn lăn lộn suốt cả cuộc đời. Ông uống rượu, cặp với gái, cặp thật nhiều cũng không tài nào xoa được nỗi đau mất bà. Bà ngoại ghẻ của tôi hận ông, hận luôn cả cậu. Bà đẹp kiểu hoàng tộc, họ của bà là họ hoàng tộc Công Tăng Tôn Nữ, nhưng bị mang cái tiếng dì ghẻ suốt đời với mẹ và cậu tôi. Chỉ vì ông ngoại không bao giờ yêu bà hết lòng, chỉ lấy bà về để xoa dịu nỗi đau mất bà ngoại tôi.

Cậu có mẹ tôi bên cạnh chăm sóc yên ủi cho đến khi chính mẹ tôi cũng bỏ cậu mà đi lên chiến khu. Cậu lớn lên ra sao mẹ tôi không còn hay biết. Ông ngoại mãi mê với những công trình xây cất biệt thự ở Đà Lạt, mãi mê vợ mới sinh thêm những dì bé cậu bé của tôi. Cậu tôi học hết trung học, được gọi vào học trường Sĩ

quan Đà Lạt, nơi chỉ đào tạo những kẻ đủ chiều cao, hình dáng chuẩn, học lực giỏi tuyển chọn từ các vùng miền đưa vào. Cậu học bốn năm vừa xong khoá đào tạo Sĩ quan Đà Lạt (cái lò nổi tiếng ga lăng với gái) thì Giải phóng miền Nam. Ngơ ngác khi được quân cách mạng đưa vào trại tập trung học tập cải tạo tiếp. Đợt học cải tạo này kéo dài những n-ă-m năm.

Và giữa những năm những tháng lạ kỳ đó của cậu, là cuộc tình với mợ tôi, là đám cưới và những đứa con ra đời.

Nay cậu đang ngồi trong tù. Đi tù thực sự. Với cái án mưu giết vợ.

Bữa đó mợ Bảo Phương về Huế thăm mẹ tôi và khóc, kể em vừa bị tai nạn xe hơi đâm chị ơi. Mẹ tôi cầm tay mợ hỏi có nặng không? Mợ chỉ mấy vết xước, thì đó, em nằm viện ba tháng liền xương liền cốt rồi. Mẹ tôi trách, đi đứng ra sao mà bất cẩn vậy. Ở xa xuôi gắng giữ gìn, lương tháng của thằng Nam chắc không đủ nuôi mấy đứa nhỏ? Ủa, thì đó, chị biết rồi đó, bọn Mèo cũng chỉ chính sách nhân đạo vậy thôi chứ lên thượng tầng giai cấp chúng cũng phân biệt khinh miệt dân da vàng ghê lắm. Coi như cuộc đời chúng em bỏ đi rồi chị ơi, chỉ ăn thua mấy thằng cha

chấp chương phía trên, ngàn đời dân đen vẫn là dân đen, ở đâu cũng vậy. Mà anh Nam mới chỉ là lính cậu học xong mấy năm sĩ quan Đà Lạt, chưa có công trạng gì (tôi dịch lại cho mẹ, nghĩa là chưa giết được tên Việt cộng nào cũng chưa xung đồn lâm trận gì để giành sao Bắc đẩu bội tinh hay sao gì đó). Sang đó mấy ông bà có công trạng thì được sắp ở nơi dễ làm ăn, mở tiệm hớt tóc, uốn tóc, làm móng tay, ai có hơn thì mở được cả tiệm phở, tiệm vàng... Mẹ tránh né mấy câu hỏi về cậu, chỉ kêu ca chung chung vậy rồi cho mẹ tôi một trăm đô la Mỹ (bây giờ không ai người dân nước Việt mình chê đô la cả, ngày trước như thế là phạm tội thoả hiệp với địch). Mẹ ngơ ngơ một lúc lại rút túi đưa cho mẹ hai trăm đô la Mỹ nữa, nói của anh Nam gửi chị, kèm một lá thư chỉ có vài dòng hỏi thăm tha thiết lắm. Tha thiết nhưng cũng chỉ có vài dòng khiến mẹ chảy nước mắt hỏi sao nó bận gì mà không viết dài dài cho chị. Mẹ cười cười mà nét mặt dạo này lỏng lẻo xanh xao, đã thấy nhiều nếp nhăn báo già. Hồi mới giải phóng chị em tôi cứ ngăn người ra khi nhận được ảnh cậu mẹ chụp chung ngày mới cưới. Đó là lần đầu tiên tôi được biết đến một tấm ảnh chụp nghệ thuật mà bây giờ lớp trẻ không ai không

biết hàng chục cái salông chụp ảnh nghệ thuật nổi tiếng. Ngày ấy mơ đẹp lắm, đôi mắt dài như nhung, gương mặt thanh thoát như con của Đức Mẹ Maria. Đà Lạt sương mù quê ngoại khiến cho huyền thoại tình yêu cậu mơ tôi như được phủ lên một lớp sa nhũ óng ánh. Ngày ấy gương mặt mơ trong ảnh như sự kiêu hãnh đã được sánh bước cùng chàng trai đẹp trai tài hoa có tiếng của Đà Lạt, khiến bao cô gái thầm ganh tị. Còn gương mặt cậu thì mãi nguyện vì cuối cùng cuộc chọn vợ cũng thành công. Dĩ nhiên tôi không được gặp cậu khi mẹ và chị tôi đi thăm ở trại cải tạo. Hàng chục năm sau giải phóng tôi mới được gặp cậu, khi ấy trên gương mặt cậu tôi chỉ còn nét phong sương trầm buồn và sự ngơ ngác không biết mình nên đi đâu về đâu, trên tay là cái bào nhỏ hàng ngày ra xưởng mộc bào đi bào lại đến nhẵn bóng những chiếc hộp gỗ thông làm hàng bán cho quẩy bán quà lưu niệm.

Mơ Bảo Phương đi rồi, mẹ tôi ngồi thở dài nhớ em trai. Trong thư mẹ viết gửi cậu có đoạn cương quyết:

“Em nhất định không được gửi tiền về cho chị nữa đấy. Anh chị cũng có tiền lương hàng tháng. Bây giờ lương hưu của cán bộ như anh chị cũng đã được tăng,

chế độ nghỉ hưu đã được cải thiện tốt rồi. Em để tiền mà lo cho vợ con, lo cho em nữa, chú ý ăn uống đừng rượu nhiều như ba ngày xưa nghe em. Em mà gửi tiền về cho chị, chị sẽ ngồi khóc cả một ngày thương em...".

Sau cuộc về nhà thăm quê ấy, sang đến San Diego, vợ Bảo Phương làm đơn kiện chồng lập mưu giết vợ.

Vụ việc được trình toà thế này:

Trần Sao Nam gặp lại bồ cũ hồi còn học Trung học ở Đà Lạt. Bồ còn khá trẻ đẹp, lại con nhà giàu, sống tại Quận Cam. Bồ đã ly thân với chồng hai năm. Bồ có cửa hàng làm móng tay to ở giữa trung tâm Quận Cam. Trần Sao Nam ruồng rẫy vợ con, không đưa tiền về cho vợ con. Cả nhà vợ (tuy được Trần Sao Nam đón hết sang Mỹ, nay cũng đã làm ăn khá khá ở San Fransico, không thua kém gì gia cảnh của cô bồ), đều công nhận sự ruồng rẫy của anh ta với vợ. Anh ta thường xuyên uống rượu giả say hay say thật, đập phá mọi thứ trong nhà, lái xe đưa vợ đi làm thường giả say đi không đúng tốc độ v.v và v.v... Ngày... tháng... năm 200X, Trần Sao Nam cố tình giả say lái xe đâm thẳng vào vợ khi vợ vừa mới

mở cửa xuống xe đi vào cổng nhà, làm vợ bị thương phải đưa đi cấp cứu nằm viện ba tháng. Rõ ràng đây là hành động cố ý gây tai nạn giết người. Giết vợ để nhận số tiền bảo hiểm, để lấy vợ mới là á đàn bà hồ ly kia.

Cảnh sát Mỹ lái xe hú còi to như ngày nào bọn Mỹ nguy đi càn ở quê, đổ xích trước cổng nhà, xích tay cậu đưa đi.

Mợ Bảo Phương ngồi chồm hồm trong nhà, mắt mở to như hai con ốc vô hồn vô cảm. Mợ không báo tin cho bốn đứa con đang học ở bốn trường đại học thuộc bốn bang trên nước Mỹ. Mợ ngồi được ba tiếng đồng hồ thì mỏi, bèn đứng dậy đi gói ghém đồ đạc, đóng hộp tất cả áo quần đồ sinh hoạt cá nhân của cậu. Xong đâu đấy, mợ lái xe đi siêu thị.

Ngoài siêu thị, một người quen cũng dân Đà Lạt hỏi:

- Chồng Phương bị xích rồi hả?

Mợ gật đầu. Người quen lại hỏi:

- Có thật nó định giết cô không?

Mợ lại gật đầu. Người quen thở dài:

- Hay nó bị thần kinh? Chớ ngày trước đi đâu cũng như đôi chim cu.

Mợ gật:

- Chim cu gì mà uống rượu như nước

sáo. Ống uống rồi chửi. Chửi rồi uống. Hết ngày này sang ngày khác. Hết khắc này sang khắc khác, hết như cha ông lúc xưa. Tui không chịu nổi. Giờ mới thấy thương cái bà già Công Tăng Tôn Nữ bên nhà.

Người quen ngăn người ra không hiểu vợ Bảo Phương đang rên chuyện gì?

Rồi vợ về đằng nhà anh chị ruột (những người này đều được cậu bảo lãnh sang năm trước), nằm vùi trong đống chăn nệm. Không ai biết vợ nghĩ gì. Vợ không chuyện trò với ai nữa. Như kẻ câm suốt mấy tháng trời.

Hôm ấy, nhà tù cho thăm nuôi.

Mợ Bảo Phương sắm sanh thật đẹp, chọn bộ áo dài xưa cũ màu phấn vàng, chọn mua mấy thứ quả cậu thích ngày còn yêu nhau. Mợ đi vào chốn giam cầm cậu như đi đến chỗ gặp người yêu. Trong cái xách mợ để tập truyện có truyện của cậu được in trong nước. Cái truyện đó, phải chăng là cốt lõi, nguyên nhân của chính cuộc hành hình mà mợ đang bày ra cho cậu, để trừng phạt cậu.

Mà đâu phải cậu bỏ bịch ngoại tình giết vợ? Cậu mắc căn bệnh trầm kha không thuốc chữa, căn bệnh mà người ở

quê không ai có thể hiểu nổi, giống như bệnh phẩn hoa người trong nước không ai hình dung ra. Căn bệnh này có mầm mống từ khi cậu lớn lên trưởng thành chất chường trong một cuộc sống không bờ bến không lý tưởng không lòng tin không neo giữ. Cậu bị quá nặng chỉ có mợ mới biết. Đành cầm lòng quyết gửi cậu vào tù.

Mợ giờ cuốn truyện ra đọc đi đọc lại những dòng tác giả Trần Sao Nam từng năm nào kiệt tặn ra giấy:

“...Ông ngửa cổ, dốc cạn. Chất rượu như con nước vỡ bờ, tràn lũ dội ngược vào cuống họng rồi trôi tuột xuống, nóng ra từng khúc ruột. Từ thuở cha sinh mẹ đẻ tới giờ đây là lần đầu tiên ông được uống thứ rượu lạ lùng. Thơm nức mũi, cay nồng xé ruột mà công nhận là ngon. Không kiềm chế được, ông “khà” lên một tiếng thiệt là sáng khoái. Ông Mẹo gật gù, tự rót thêm một ly cho mình, rót tràn thêm ly cho ông Năm. Hai cái ly cụng nhau nghe cái “cộp”, rượu sánh ra ngoài hết nửa. Phần còn lại chui ngọt vô hai cái miệng khát rượu. Lại rót thêm.

... Chỉ từ khi bắt được hơi tiền ngoại, ông tự thấy trong lòng lần hồi có sự đổi thay khác lạ. Mỗi ngày một chút, lâu rồi thành cơn bệnh trầm kha, khó bề chữa

chạy. Cũng tại vì đói rách cùng khổ quá mà sinh hôn mê lú lẫn đó chẳng! Đúng là bần cùng sinh đạo tặc. Con tắc kè xanh-đỏ-tím-vàng năm nào giờ đây lại hoá thân trong con người ông. Cái gì mà chén sành với lại chén kiêu! Chén mẻ hết trơn chú Bốn ơi! Đời tụi mình vớt lên từ cùng đỉnh khổ ải chớ có cao sang gì. Ví von kiêu này thiệt là hết thuốc chữa cho ông Hai Mẹo này quá. Tự nhiên ông thấy ngượng ngùng. Cầm ly rượu mà tay run. Ly rượu gạo của ngày nào chén chú chén anh ngọt ngào tình nghĩa. Còn ly rượu bây giờ! Đã có một khoảng cách ngăn rồi...”.

Mợ chùi nước mắt. Bây giờ mợ không còn là cô Bảo Phương mảnh mai kiêu diễm ngày xưa. Mợ là kẻ nghịch đạo, kẻ phản chồng, mưu hãm hại chồng.

Sau nhiều ngày nhiều tháng, cậu cần mẫn nằm trong tù. Lòng không kêu la không kiện cáo không oán hận, cậu chịu khó nằm tù như thể mình đúng là kẻ chủ mưu giết vợ.

Lúc vào tù, thằng cha người Y. nằm cùng phòng giam hé con mắt gian xảo hỏi cậu bằng thứ tiếng Mỹ bồi:

- Mày giết người?

Cậu gật. Gã lại hỏi:

- Chết chưa?

Cậu lắc. Gã bảo:

- Ngu! Giết người phải lắc cái cần cổ cho nó chết hẳn. Tao lắc mãi cần cổ thằng Mèo già nó cứ tru như chó mà không ai xung quanh biết. Nó chết thối rồi mới có người phát hiện ra.

Gã cười sặc lên.

- Nước Mèo đẹp tuyệt. Tao rất thích. Chỉ không thích kiểu sống lạnh như băng, hàng xóm không ai biết ai, đi đường cả hàng trăm dặm không nom thấy một đứa trẻ con hay một lão già thối tha nào ngồi ngoài cửa nhìn khách qua đường. Mà có thấy rượu là bạn tốt không? Tao lắc cổ lão già xong thì lôi mấy chai rượu trong hòm rượu của lão ra nốc. Ngon tuyệt. Mà là thằng ngu. Lần sau giết ai nhớ cách tao bảo...

Cậu nhìn trừng trừng vào các bức tường phòng giam. Cậu nhìn thấy đôi mắt mờ như hai con ốc lồi ra. Cậu chảy nước mắt khóc hai con ốc. Không hiểu vì sao nó cứ lồi ra.

Nếu ở quê nhà, có thấy hai con ốc ấy không? Ở quê nhà không có bệnh phấn hoa vào mùa hoa nở.

Mùa này Đà Lạt đang có mi mô da vàng dài dài. Phấn mi mô da rắc khắp đồi thông.

-Cầu Giấy, 1.10.2006-

Mùa xuân nghiêng

Anh bật nút đọc của đầu CD hiệu TEAC, rồi nhẹ nhàng tăng volum. Tiếng hát của Cesaria Evora cất lên qua bản Sodade.

Anh chưa thấy ổn, chỉnh tiếp những tần số của Equalizer. Lần này, anh hài lòng ra mặt khi thấy giọng hát của ca sỹ nhẹ nhàng và thanh thoát hơn, đồng thời tiếng bass sâu hơn.

Anh ngồi ngả người vào chiếc ghế mây, mắt nhắm nghiền.

Căn phòng gọn gàng, sạch sẽ. Một giá sách nhỏ để đầy sách văn học và thể thao. Một giá đựng đĩa kê ngăn nắp. Các đầu âm, amply và các thiết bị khác được kê ngay ngắn trên những tấm kê đặt dưới đất cho thoát hơi nóng.

Trên tường là những tấm bằng khen, huy chương các loại.

Tiếng chuông điện thoại reo. Anh lơ đãng nhắc máy:

- Vâng. Tôi đây.

Giọng nữ (*voix-off*):

- Tối nay anh có rảnh không? Em muốn đi uống một cái gì đó.

Anh cười thầm:

- Cảm ơn em. Hôm nay tôi hơi mệt. Hẹn hôm khác vậy nhé.

Giọng nữ thất vọng:

- Thế thôi vậy. Chào anh.

Anh buông máy, tìm lọ trà, tự pha cho mình một ấm.

Nàng không gọi cho anh.

Đêm hôm trước, nàng ngồi bên ly trà trầm ngâm. Anh ghét cái điệu trầm ngâm dịu dàng đó. Mái tóc nàng xoã xuống ngang mép bàn gỗ vuông xếp vài ba thứ linh kinh của cái quán cà phê nhỏ bên hồ. Nàng ngồi một mình không cảm giác. Đúng ra thứ cảm giác mà con người trải qua không tồn tại trong nàng. Nàng hình quả trám. Không ghét bỏ. Không hạnh phúc. Nàng cứ trơ lì ra như vậy.

Đêm hôm trước, nàng mơ thấy anh trở lại. Anh chạm tay vào ngực nàng. Bộ ngực chỉ còn một bên đầy căng lên như quả bóng. Bên kia, dúm lại như một tảng đất bị sụt lở. Lúc bên nàng, anh hay có thói quen lục tìm trong đồng samcam.com hay lacdieuhoanmy.com v.v... những hình ảnh con gái khoả thân ngực. Anh còn giấu nàng cop-pi nguyên bản một cô để ngoài màn hình phẳng chiếc lap-top cũ kỹ, mỗi khi đi công tác, chỉ cần nháy vào phần cất giấu màn hình phụ, cô gái hiện lên vô vi với bộ ngực trần trề không sụt lở. Anh thoả mãn với cô gái trong lap-top, ghệt dần nàng.

*

Những khuôn mặt được kích thích đến cao độ, lắng lơ theo tiếng nhạc.

Giàn loa JBL xếp cao chót vót trên giàn giáo như thách thức. Trên plateau, cô ca sỹ tóc xanh đang thả hồn vào một bài hát nhịp rất mạnh. Tay cô chém vào không khí, tay kia nắm chặt micro sans fil.

Nàng đi từ chỗ của diễn viên ra, nét mặt lạnh đến độ vô hồn.

Điệu nhạc mạnh vẫn ngự trị trên plateau. Anh và vợ sắp cưới lắng lơ theo nhạc. Mùa xuân nghiêng trên bàn, chảy

tràn trề xuống đất những giọt đậm bốc hơi cay. Anh và vợ sắp cưới không nhìn thấy người đàn bà mặc áo đen. Nàng đi trên đất. Dáng hình như một nàng tiên cá vừa đi vừa giở máu gót chân.

Anh nhún nhảy và vẩy vẩy ngay trên mặt ghế. Vợ sắp cưới cũng lặp lại những động tác tương tự.

Nàng ngồi lặng lẽ quan sát. Các cô gái chàng trai nhảy điệu tự do. Không chịu nổi nữa, anh bật dậy khỏi ghế, nhảy ngay tại chỗ ngồi.

Anh nhìn nàng:

- Có vẻ cô không thích nhảy?

Nàng nhú mày:

- Chỉ vì tôi không thích những điệu nhạc như thế này thôi.

Anh cười:

- Thế nếu chuyển điệu cô có nhảy được không?

Nàng khẽ cười, nụ cười của một con cáo:

- Được.

Vợ sắp cưới của anh nhú mày như không tin sự tan vỡ. Nhạc lại nổi lên kích thích mọi xó xỉnh, nhưng lần này là điệu Flamenco.

Anh khiêu khích nàng:

- Hình như đây là điệu nhạc cô thích?

Nàng gật đầu. Anh cười, hơi pha chút coi thường:

- Vậy sao cô vẫn ngồi?

Nàng đi như bay lên sàn. Những người đang ngồi nhiều vô kể, tất thấy đều đứng rẽ đường cho nàng đi.

Nàng ra giữa sàn. Lúc này, những người nhảy đã xuống hết, chỉ còn một nam vũ công ăn mặc theo lối La-tinh đang nhún nhún thân hình cá trắm. Nàng chưa nhảy, mà đứng quan sát người vũ công trẻ trung.

Tiếng la hét vang lên khắp không gian:

- Không nhảy thì xuống đi.

Người vũ công trẻ tuổi lắc đầu cười, rồi đưa tay cho nàng:

- Thiên thần?

Nàng cầm tay vũ công, rồi bước một bước lên phía trước.

Nàng như hút vào bản nhạc. Rồi đi những bước gọn ghẽ, nhẹ nhàng, thanh thoát. Mặt nàng cười tươi, mắt như nhìn vào khoảng không vô định. Có tiếng hú vì phấn khích của đám khách.

Anh bước theo lên sàn, quên mất vợ sắp cưới tròn mồm như con thỏ bông đang mãn nguyện gặm nhấm hạnh phúc như cách người ta gặm cái bánh ngọt, gặm mãi thì cũng hết sạch.

Mùa xuân chảy tràn trẻ thừa thãi xuống thấm những giọt hạnh phúc cay nồng. Những giọt nghiêng soi rõ bóng nằng sót lại trong đêm mềm mại và những cọng cỏ xanh óng ánh ngoài hiên. Anh và nàng nằm trong đêm, cùng đo đếm trí tuệ, sau hết là chuyện khác. *Chuyện khác* đó sau này làm nàng co cứng lại trong cái vỏ bọc đức hạnh. Không ai biết nàng đã từng uống trộm những giọt chảy với đôi môi khô nẻ tham lam, từng lăn qua hết bậc cầu thang này đến bậc cầu thang khác, không hề cảm thấy ngưng ngừng khi để cho một người đàn ông biết bộ ngực bị khuyết mất một cửa mình (một bên còn lại thì thật tuyệt mỹ, nhưng bên kia giống như một con ma cụt).

Không ai biết cảm giác của anh ngoài anh. Nhưng rất nhiều thời gian anh cũng không hiểu nổi cảm giác của mình. Tiếng rao bánh khúc trong đêm khiến cuộc giao hoan của họ như những trận chiến đấu trí đấu lực giữa một bên là sự đam mê, một bên là nỗi phiền muộn. Làm sao bây giờ hả mình? Làm sao bây giờ? Địa thế cuộc chiến khá hiểm yếu. Anh bắc một cái bếp ngay bên cạnh, rán cho nàng những quả trứng. Thi thoảng có một quả trứng ung bị ném qua cửa sổ. Người quét rác nhặt bỏ vào thùng rác lớn. Quả trứng ung trôi

theo đồng rác khổng lồ, lung linh một màu cô tịch.

Nàng không hiểu tại sao lại cứ mơ thấy anh trở lại? Cũng không hiểu tại sao giấc mơ trở lại ấy cứ ám ảnh mình suốt những đêm dài, ngay cả khi nằm cùng chồng. Nàng lo sợ nếu chồng biết mình đã không còn trong sáng với chàng.

Nàng ngồi dậy, giữ sạch đồng chăn nệm. Vứt tất cả vào máy giặt rồi bấm nút tự động. Nàng muốn trút bỏ những giấc mơ ám ảnh dai dẳng. Máy giặt quay những vòng ù ù như đàn bà quê vừa xay thóc vừa hát. *Người xa rồi tiếng loa tiếng trống. Đã mờ rồi ánh kiếm ánh đao.* Nàng ngồi bên bậc cửa chờ máy xả hết những đồng bọt ngũ sắc, chờ chồng trong ánh hoàng hôn. Chồng nàng thường trở về nhà khi ánh hoàng hôn đã tắt lịm từ lâu phía chân trời. Nàng đứng dậy, hoan hỉ đón chồng:

- Em báo cho anh một tin đặc biệt nhé.
- Gì vậy em?
- Ngực em có sữa.

Chồng nàng cười nụ cười trẻ con. Bộ ngực tròn đầy của nàng chưa bao giờ tổ cáo nàng với chồng. Vì nó tròn đầy. Chỉ với anh nó mới bị lõm như con ma cụt. Cái lõm ấy làm anh bỏ đi. Làm anh ngoại

tình với cái màn hình lap-top. Làm anh bỏ vợ sắp cưới. Bỏ cả nàng. Anh căm ghét nàng, căm ghét cái người đàn ông cá gan làm chồng nàng và căm ghét ngay cả sự căm ghét này.

Nỗi đau bị bỏ rơi làm nàng gục ngã suốt một thời gian dài. Nàng trở thành một người khác. Lạnh lẽo, vô tình và độc địa. Nàng bó gót chân rớm máu của mình bằng một cành hoa lưu ly tím. Gót chân không còn chảy máu nữa nhưng cũng chẳng còn dịu dàng. Nàng chặt những cành hoa bầm nát làm thuốc. Những vị thuốc đắng vô tình làm đầy lên trong lồng ngực người đàn bà niềm kiêu hãnh.

Chồng nàng đến. Chàng bảo:

- Nếu em cần gì cứ gọi tôi nhé. Kể cả đưa đi chơi.

Người đàn bà mặc áo đen biết ngay đây chính là chồng mình. Nàng ngồi sau xe anh. Chiếc xe máy cà tàng đưa nàng vào những quán bar đêm. Chàng bảo:

- Đưa vào những chỗ này cho biết.

Chàng gọi tiếp viên đưa chai Chivac ra cho mình. Lại gọi đưa ly nước cam vắt và đĩa hạt dưa cho nàng. Chàng kể về những cô gái hâm mộ. Đôi môi chàng ghé sát vành tai nàng khiến vành tai nóng ran. Nếu chàng hôn nàng ngay tại

quán bar, ngay lúc này, có lẽ nàng cũng sẽ hôn lại chàng.

Mùa xuân lại chảy tràn trên giường chiếu chăn gối. Giường chiếu chăn gối lóng lánh như kết bằng sợi sa nhũ. Mọi góc ngách xó xỉnh được lau chùi sạch bóng. Màng nhện bị lôi đi sênh sệch rồi tống vào một túi rác. Lũ nhện ngơ ngác mất nơi cư trú bất hợp pháp. Đồng hồ được mở ra thay pin mới. Tiếng tích tắc của chiếc đồng hồ cũ pin mới vang rền như những phát súng lệnh vang lên trong toà pháo đài cổ. Họ quyết tâm gây dựng tổ ấm của mình.

Họ mời pháp sư vào nhà. Pháp sư phán:

- Phải kê lại cái chân giường bên trái, nếu không sẽ chẳng bao giờ có con.

Hai người lúi húi kê dọn. Lúi húi còm còm nước nước. Đi đâu họ cũng một đôi không rời. Thiên hạ nhìn đôi này thấy nháy mắt.

Đêm đêm nàng mơ thấy người xưa cũ. Người xưa cũ lại đưa nàng vào cái quán bar trên bờ sông Hồng. Cái quán bar này do một họa sĩ người làng Lũ Thanh Trì dựng, lại do một người Anh mua lại với giá cắt cổ dành tặng bà vợ trẻ con trắng trẻo mềm mại như con thỏ bông bị bỏ rơi (nhưng không biết có phải là chị họ hay

em họ của cô vợ sắp cưới bị bỏ rơi kia không?). Quán là một cái phà ngang sông trắng thuê lại của đội phà du lịch sông Hồng, vẽ vờn đủ thứ hình hài lãng mạn màu xanh sẫm với màu cà phê. Hồi mới dựng quán, người hoạ sĩ lấy cái chổi đốt phết màu mà quét ngang dọc lên tường. Chỉ trong một ngày, toàn bộ các bức tường đều được bôi lên những hình ảnh đầy ấn tượng của một quán bar thời đại. Ghế kê ngang kê dọc. Bia đồng loạt hai mươi nhăm ngàn một chai. Nhạc bật như lũ ngựa nhảy hoang, âm ỉ đến nát óc nát tai. Nước sông sóng sánh bạc như muôn ngàn hạt cườm pha ngũ sắc ánh sáng bầu trời đêm. Cả một dãy bar làm bằng gỗ tạp ken chặt cứng những người là người. Nhân viên quầy bar mồ hôi túa ra như tắm. Tiếng ta tiếng tây xen nhau như mổ bò cạnh sông. Những cô gái mặc áo hai dây hở rốn hở cả cần sống lưng dưới. Mùi nước hoa đàn ông đàn bà trộn lẫn mồ hôi tây ta. Tình yêu trộn lẫn gian dối. Nụ cười trộn lẫn đều giả. Lũ trai gay nhìn nhau rủ nhau nhảy những khúc độc hành. Lũ đàn bà nạ dòng kiếm bồ tây nhón nhác xê dịch hết góc này đến góc khác, chân khăng khiu cong vêu đánh bộ đồ soóc trắng nhờn nhờn phô màu da vàng đến kỳ hồi xuân. Những ông tây bà

đắm quen đi chơi hoang đêm nhẩy loạn xạ theo dàn nhạc đang chơi hết mình mảy. Người nhạc công tự nguyện mất trắng lên theo dòng nhạc chảy tràn trề, làm đứt phứt một khúc thanh âm đang độ cao trào trên bàn phím.

Mấy cô gái trong quán bar bàn bên nhìn hai người tò mò. Một cô áo hai dây trễ ngực nói với cô bạn:

- Này, thằng cha này được đấy.

Cô kia cười:

- Khoẻ lắm đấy, tha hồ sướng.

Họ không biết anh là kẻ mắc bệnh thống phong, anh mới bỏ mặc người vợ sắp cưới không vì lý do gì, mặc dù sự có mặt của nàng khiến anh quyết định những chuyện như vậy. Họ cũng không biết tử vi của anh bị phán là loại trai bạc, không có chữ thủy chung trong cung phu thê.

Nàng hỏi nhỏ một cậu trai gay:

- Em làm ở quán này à?

Cậu trai lắc đầu:

- Đêm đi chơi chứ làm gì. Không đi thằng bồ phang chết.

Nom mặt cậu trai như tiểu thiên thần. Nàng gạ gẫm:

- Hôm nào mình đi chơi với nhau?

Nó lắc đầu:

- Để ra giếng, khi nào tôi chán thằng kia đã. Nom chị cũng khát ra phết, tôi hai fai, không phải gay. Tôi có thể cho chị đẻ con được.

Nàng cười:

- Tôi chưa có con. Khó quá.

Nó rủ nàng về nhà. Căn nhà thuê mười mét vuông lẻ chỉ có độc một cái giường một và một cái bàn có kê sát cạnh đó một cái điều cây bạc thếp. Nó bảo chị cứ nằm xuống, tôi sẽ bảo chị cách làm cho có con. Nếu có con với tôi chị có giấu được chồng cho tôi thăm nuôi thằng con suốt đời không? Nàng bảo sao đã biết là thằng con? Nó cười hếch cái môi tiểu thiên thần, sao không biết, họ nhà tôi nẩy nòi ra tôi hai fai, còn lại đều có con trai đầu lòng, nhưng tôi cũng sẽ có con trai đầu lòng, tôi chọn chị đẻ cho tôi thằng con này. Nàng hỏi vì sao? Nó bảo chẳng vì sao cả, dạo này mấy bà nạ dòng hay thích hỏi vì sao, bọn gái hoai không bao giờ hỏi vì sao, cứ thế mà chén, chị đồng ý thì nằm xuống đi, chuyện đẻ đái không phải cứ muốn là được, không đồng ý cho về suy nghĩ vài hôm. Nàng ngồi nghĩ một lúc, rồi lặng lẽ cởi nút áo. Đến khi sắp trút đến mảnh cuối cùng trên người, nàng chợt nhớ ra cái van bếp ga ở nhà quên chưa khoá, lẽ ra không phải khoá nhưng mấy hôm nay

không hiểu sao cứ bị rò rỉ mùi ga khắp nhà. Cậu trai thở dài, thời này kiếm đâu ra được người chung tình như chị. Rõ ra là yêu chồng. Nàng bảo với nó, nếu đồng ý không thăm nuôi suốt đời may ra nàng chịu, vì đẻ ra một thằng cu nhènh nhếch giống chồng (cậu trai này có vóc dáng hơi giống giống chồng nàng), lại giống nàng thì coi như con chồng. Nàng bảo nàng rất thương chồng, nhưng hễ đặt mình nằm xuống ngủ thì y như rằng người tình cũ lại hiện về quấy đảo. Có thể vì thế mà hai vợ chồng không có nổi mụn con suốt mấy năm nay. Cũng vì thế mà nàng định nhờ vả. Nhưng nhờ vả thế này phiền phức nhau quá. Thôi, nếu muốn nằm với tôi thì nằm xuống đi. Cậu ta bảo, nằm xuống không phải mặc quần áo làm gì cho mệt, tôi thể không làm gì chị. Cứ nằm xuống đây tôi cho chị ngủ một giấc không bị thằng khốn kia quấy phá. Nó giỏi thì về mà rước chị đi sống tung tẩy với nhau. Cái loại đàn ông chỉ ma mị đàn bà kia sao chị cứ giữ hẩn ở trong chị làm gì cho mệt? Nàng cãi nàng không giữ, tự hẩn cứ mò về. Nhưng sau mỗi lần mò về ăn ở cùng nàng trong giấc ngủ như vậy, nàng lại thấy thương chồng hơn. Cậu con trai ôm nàng vào lòng vuốt dọc sống lưng rồi vuốt sang bờ vai nàng. Cậu bảo chị làm

tôi muốn thành đàn ông, không muốn làm thằng hai fai nữa. Chồng chị kể ra cũng may mắn nhỉ, thời này bọn đàn bà ngoại tình như chuyện người ta thích ăn gì là chạy ra phố ăn luôn, ngoại tình thực sự, ngoại tình nhiều lần với nhiều thằng. Còn chị thì cứ luôn phải ăn năn vì một cái bóng. Nàng áp bộ ngực đầy đặn của mình vào ngực cậu trai, nhắm mắt ngủ.

Nàng ngủ như thế suốt ba tiếng, giật mình tỉnh dậy thấy mình vẫn nguyên áo quần không thiếu mảnh nào trên người, bộ ngực đã được bọc kỹ càng bằng mảnh áo lót màu hồng phấn. Nỗi phiền muộn tan biến.

Nàng sờ vào người cậu trai, thấy thân mình nó tươi nguyên như chưa hề thất tiết giống nòi. Nó cười buồn tiễn nàng về trong bầu trời ẩm ướt hơi xuân. Nó không hẹn ước, không thể bồi. Nó nhìn nàng bằng con mắt của kẻ bề trên vỗ về.

Nàng đi rồi, nước mắt chàng trai lặng lẽ chảy vì cô độc. Nàng không biết người này không phải loại hai fai. Không biết người này chỉ là chưa phải đàn ông. Nàng không biết người này đã phải cố nén giữ khí chất đàn ông đang chực chờ ào ạt trong máu huyết.

Những hạt mưa phùn bắt đầu tươi

xuống mặt đất. Khắp thành phố ửng lên một màu xanh ẩm ướt.

Có hai người ngồi bên bàn ăn trong nhà. Cả hai đều không biết những thứ không nên biết. Cả hai đều rất vui vẻ. Những con nhện bò qua bò lại cư trú hợp pháp bên cạnh cây điệp trước cửa sổ. Đồng hồ tích tắc theo cách của nó. Chân giường đã được bọc lót kỹ càng bằng những mảnh gỗ pơ-mu vàng thơm phức.

Mưa xuân đổ nghiêng bên ngoài ô cửa.

-21/12/2006-

104a-Tô Hiến Thành

Xin lỗi em

Huyền ngồi trong bóng tối của quán cà phê buổi chiều tàn.

Bầu trời màu cà phê sẫm đen đang bị tràn ra ngoài vũ trụ. Từng giọt từng giọt một như cách những giọt nước gột rửa những thứ đá để tạo nên thiên hà.

Cô nhìn xuyên qua bóng tối chạng vạng được trang điểm bằng những tia sáng nhấp nháy của những đốm đèn màu nhỏ xíu trong quán, chờ đợi.

Thi thoảng lại có một người con trai bước vào quán. Huyền khẽ xoay người nhìn ra.

Nhưng vẫn không phải là Cương.

Nằm xoài trên chiếc giường đôi thơm mùi

thuốc tẩy của nhà nghỉ, cô cười như một đứa trẻ:

- Em xí góc bên trong nhé.

Anh định trêu cô, em cứ việc xí chỗ, nhưng rồi ông trời sẽ lại phân phát cho hai ta mỗi người một chỗ khác. Chẳng hạn... Nhưng mắt anh lại chợt buồn:

- Giá như bố mẹ được đi nghỉ một dịp như thế này...

Cô nhìn anh. Lòng thương cảm trỗi lên.

- Chưa bao giờ anh được cùng bố mẹ vào một cái nhà nghỉ cho ra hồn. Hồi nhỏ lúc nào anh cũng ao ước được đi du lịch. Nhưng phần lớn bố đưa anh đi cùng theo các đoàn khách của sếp. Có đợt phải ngủ trong xe cùng bố, trong khi khách mỗi người một phòng. Lái xe trông xe luôn ngoài bãi nghỉ mà. Nên ký ức của anh về những chuyến du lịch là mùi xăng nồng nặc lẫn với mùi tanh của tôm cá, trong giấc mơ của những chuyến du lịch ấy là cái bóng âm thầm của mẹ.

- Anh đã bao giờ vào nhà nghỉ cùng với ai đó?

Cô nhìn anh dò xét. Cái trán dô của chàng trai thăm một vết nhăn.

- Em thật kỳ lạ.

- Ừ, em kỳ lạ thật đấy. Cái thời buổi nông cuồng này, lấy gì làm thước đo.

Đêm, Huyền sống đôi với Cương đi dạo quanh hồ Hoàn Kiếm.

Cương nói bằng một giọng trầm trầm:

- Lâu lắm anh mới có một lần đi bộ như thế này. Công việc, rồi bạn bè anh em, thời gian cho mình quá ít.

Huyền khẽ nhăn mặt. Cương quay sang: Em làm sao thế? Huyền vẫn nhăn mặt: Đôi giày em đi hơi cứng, nên chân bị kích. Cương bảo: Thế em chịu khó đi bộ cùng anh ra đầu phố, mua đôi khác. Anh không muốn đôi giày làm hỏng buổi tối nhẹ nhàng như thế này. Huyền bảo: Vâng. Nhưng dù sao chân em cũng đau rồi.

Cương đưa máy di động lên, bấm số: Alô. Cậu đến đầu đường Đinh Tiên Hoàng, chờ anh.

Cương dập máy, bảo Huyền: Sang đường đi em.

Ở cái tiệm giày đề biển hiệu Italia, cô bán hàng xinh kiểu búp bê đơn đả: Anh mua giày hay chị. Cương cười: Chị. Cô gái cười: Vâng, anh chị cứ xem đi, hàng mới nhập, đồ ngoại cả đấy, chỗ bọn em không có hàng đều. Cương cười, trong khi Huyền đang thử một đôi trông rất lý lợ với cái mũi giày cong vút. Thật không? Cô gái gật đầu: Em đảm bảo, hàng bọn em có tem, có mác cẩn thận. Giày Ý mà anh. Anh mua lấy một đôi, em trông đôi

của anh không được tương xứng lắm với con người anh.

Huyền hơi thẽ thọt: Anh ơi, anh thạo hơn chọn cho em một đôi. Cương nhìn lên cao, bảo Huyền: Đôi màu nâu cạnh đôi đỏ em ạ. Huyền đưa ra một đôi khác: Em thích đôi này. Cương phán một câu: Hàng Tàu thôi.

Cô bán hàng phân trần, cứ phân trần và giới thiệu mãi. Hàng xịn mới nhập đấy anh ạ. Cương đùa: Coi như thay một buổi tối thú vị bằng một việc có ích cho đôi chân.

Ra khỏi cửa hàng giày, Huyền tươi tắn: Đi đôi này thích thật đấy, em cũng đỡ mỏi chân. Mình dạo một vòng quanh hồ rồi về nhà em uống chút gì...

"Hôm nay anh bận rồi, không vào nhà em được".

Huyền nhú mào nhìn Cương. Nhưng cô không nói gì, im lặng đi bên anh như một cô vợ duyên dáng.

Trong thứ ánh sáng nhập nhoè, cô nốc cạn ly rượu mạnh vừa được rót đầy. Cô sặc một hơi, rồi gục xuống bàn.

Người phục vụ quán bar lay lay người cô:

- Chị ơi!

Cô nhồm dậy:

- Cái gì?

Người phục vụ bảo:

- Chị say rồi.

Cô cười méo xệch miệng:

- Chưa đâu. Chị là sâu rượu đấy, em ạ.

Trên sàn nhảy mi ni, những khuôn mặt kích động say sưa lắc người theo những điệu nhạc mạnh bốc lửa.

Trong phòng, Cương đang lăm nhăm tính lại sổ sách. Cậu quản lý ngồi bên cạnh, chăm chú theo dõi Cương.

Cương gạt đầu về hài lòng:

- Không có một sai sót nhỏ. Phải thưởng cậu thế nào đây?

Cậu quản lý khiêm tốn nói:

- Có gì đâu ạ.

Cương bảo:

- Doanh thu tăng hơn hai mươi phần trăm. Thiên hạ ngày càng căng thẳng vì công việc, càng cần đến những cái quán bar như quán của chúng ta. Cậu đã có kế hoạch gì để phát triển chưa?

Cậu quản lý gạt đầu:

- Dạ, em đang làm báo cáo, trong đó em ghi rõ những bước chuẩn bị.

Cương phẩy tay:

- Giỏi lắm. Cậu mà muốn đi làm, chắc công ty nào cũng rải chiếu vàng để mời.

Quản lý méo xệch miệng:

- Thế mà em mất hai năm đi xin việc rồi anh ạ.

Cương nói:

- Cậu cứ ở đây với anh, anh không xử tệ với cậu đâu. Sau này lúc nào cần đi anh chẳng giữ. Nhưng cứ ở đây cho tự do. Cậu biết anh rồi đấy, anh đã tin ai thì mọi chuyện đều có thể bàn bạc được. Nhưng cậu phải hiểu, ngay cả với những người bạn cũ thân thiết, anh cũng không bao giờ chia sẻ về những công vụ làm ăn. Anh quý cậu ở sự kín tiếng.

Người quản lý bảo:

- Em hiểu ạ.

Cương phẩy tay:

- Có lẽ muộn rồi, anh phải ra bar uống một chút rồi về nhà.

Cương bước ra chỗ khách ngồi. Nhìn thấy Cương, lái xe hốt hải: Anh ơi, chị Huyền... Cương bảo: Bình tĩnh mà nói. Chị Huyền say, nằm lẩn ra kia ạ. Cương nhìn theo phía tay cậu lái xe chỉ. Anh bảo: Ra mở cửa xe cho anh.

Đến bên Huyền, Cương khẽ cau mày.

Mọi chuyện ban đầu anh không định thế này. Cương lay lay Huyền, nhưng cô hình như không hay biết gì. Anh bế cô ra ngoài xe, đặt cô vào ghế sau.

Người lái xe nhìn Cương. Anh bảo: Về nhà.

Anh đặt cô nằm ngay ngắn trên chiếc giường trái drap trắng muốt.

Căn phòng anh ở tuy chỉ là phòng của một chàng trai độc thân nhưng khá ngăn nắp và sang trọng. Trên tường treo một vài bức tranh khoả thân bằng sơn dầu do chính tay anh vẽ, những bức tranh được treo ngay ngắn bằng những sợi dây, chứng tỏ chủ nhân của chúng là người khá kỹ lưỡng trong sắp đặt. Hai bên tường là đôi loa JMLab Grand Utopia đắt tiền. Trên hai tấm đá hoa cương xẻ là bộ âm-ply monoblock hai cục của Thụy Sĩ.

Anh ngồi xuống ghế, nhìn cô lặng lẽ, những mẫu tàn thuốc cứ đầy dần trong cái gạt tàn khá lớn bằng pha lê.

Anh lấy chân móng phủ lên người cô. Hình như cô vẫn không hề hay biết. Cô đang trôi đi đâu đó và chắc chắn cuộc tìm kiếm ký ức buồn tẻ này mang đậm dấu vết mối quan hệ của anh và cô.

Anh lắc đầu, rồi đứng lên, đi ra ngoài.

Cô mở mắt. Thoạt đầu cô không hiểu tại

sao cái đêm hạnh phúc dạo đó lại kéo dài đến tận thời khắc này. Dạo đó họ tràn đầy niềm vui. Cô đã vào nhà nghỉ cùng anh trong chuyến du lịch. Dạo đó

Rồi cô nhìn xung quanh.

Những chiếc đèn vàng rọi thứ ánh sáng lơ mơ làm cô khó quan sát mọi vật. Nhưng cô đã nhận ra mình đang nằm trong căn phòng của anh. Căn phòng mà cô vô cùng yêu quý, nhưng rất ít khi được bước chân đến.

Anh trở vào, cô nhắm mắt lại để không nhìn thấy ánh mắt anh. Cô nghe thấy tiếng của chai nước suối cùng đĩa hoa quả anh đặt lên bàn cạnh nơi cô nằm. Nghe thấy anh lẩm bẩm:

- Ngủ đi em. Anh biết, do anh mà em say. Nhưng em dại quá, cần gì phải làm như vậy. Việc gì đến sẽ phải đến.

Hai dòng lệ chảy xuống từ đôi mắt vẫn đang khép.

Người giúp việc đánh thức Huyền:

- Cô ơi, dậy ăn sáng.

Huyền choàng tỉnh dậy. Cô nhìn quanh căn phòng. Tất cả đều trống rỗng. Chợt rung mình, Huyền vội chạy xuống dưới nhà. Huyền nhìn bàn ăn được sắp xếp rất đẹp, trên bàn là phở, bánh mỳ, cà phê, nước cam.

Người giúp việc bảo: Chú Cương nói cô cứ ăn trước, chú ấy đi tập thể dục, lát nữa về.

Huyền gạt đầu. Cô ngồi thần người ra. Những đồ ăn vẫn bốc hơi nghi ngút. Huyền thấy rõ cuộc sống của Cương, cuộc sống này đâu cần có cô, anh vẫn cứ ngăn nắp và đầy đủ, vẫn sạch sẽ và mãi nguyên.

Người giúp việc lau bát đĩa cho Huyền, rồi bà bảo: Mời cô dùng ngay cho nóng.

Anh bước vào, nhìn cô rồi sốt sắng hỏi:

- Em ngủ ngon không?

Cô gạt đầu. Anh lại bảo:

- Đêm qua, anh đã định đưa em về nhà. Nhưng thà để em mang tiếng ngủ lang còn hơn để người nhà thấy em trong tình trạng say khướt, lảm nhảm như vậy.

Cô cúi mặt im lặng. Anh nhìn cô, rồi nói tiếp:

- Có lẽ bây giờ là lúc anh nên nói. Thời gian tới anh rất bận, không có nhiều thời giờ. Em vội không?

Cô lắc đầu. Cô đâu có gì để vội nữa? Cô không cần phải hỏi hạp mỗi khi có hẹn với anh. Không cần mong ngóng, đòi hỏi. Không mọi thứ liên quan đến hình hài hơi thở của anh.

Anh trầm giọng xuống:

"Đêm qua, anh đã nghĩ rất nhiều về chuyện giữa anh và em. Anh nghĩ rằng, chúng ta không thể tiếp tục phiêu lưu được nữa. Quả thật, có một thời gian anh đã rất thích em, nhưng bây giờ thì không. Có lẽ một thời gian tới anh lại thích em, nhưng như thế là làm hại em. Anh là thế đấy. Xin lỗi em! Trong cuộc sống, anh đã phải giấu mình đi, nhưng trong tình cảm anh lại không muốn thế".

"Càng ngày, anh càng tự đánh mất mình. Và anh cần đến em như cần đến những gì trong sáng nhất. Nhưng em cũng lại chẳng có điều đó. Anh vẫn nhớ những ngày mới quen nhau, lãng mạn lắm. Lúc đó anh đã cầu mong bao giờ chúng ta cũng được như thế này, mặc dù biết là rất khó. Em cứ để yên cho anh nói, ít khi anh có cảm xúc như thế này lắm. Công việc của anh rất không đơn giản, cho nên để có một cuộc sống gia đình, chắc phải rất lâu. Mà em thì không phải là người có thể chờ đợi những gì vô hình vô ảnh nơi anh".

Anh rút xì-gà ra, châm lửa hút.

Cô vẫn nhìn theo nhất cử nhất động của anh.

"Lẽ ra, anh phải biết là chúng ta nên dừng ở đâu. Bây giờ thì... nhưng dù sao nên thật với nhau một lần, em ạ. Anh thật lòng xin lỗi em!"

Xin lỗi em!!!

Hai mắt cô mờ đi.

Ngồi trong phòng điều hành bar, Cương bảo cậu quản lý: Cậu gọi thằng Minh đến, bảo nó quét lại mấy chỗ tường cho anh. Màu vẫn như lần trước, nhưng hình thì làm theo mẫu của anh. Việc này rất đơn giản, nhưng cậu phải theo sát, không để sai. Khách người ta để ý kỹ lắm. Cậu quản lý gật đầu. Cương lật quyển sổ, trầm ngâm:

Rượu John đỏ đợt này bán kém, cậu thay bằng John vàng chai to cho anh. Còn các loại khác vẫn nguyên như thế. Cậu quản lý gãi gãi tóc: Em sợ John vàng giá cao. Cương bảo: Để bán cho bàn đông người, uống không hết gửi lại. Đừng lấy chai nhỏ, lãi ít, không ăn thua đâu. Thằng Hennessy có giảm giá không? Cậu quản lý bảo: Nó bảo đợt này khan hàng, giá có khi lại lên đấy anh ạ. Cương gật đầu: Thôi kệ nó. Cậu điều tiết lại, cái gì tăng được thì tăng để giữ bình ổn giá rượu. Cậu quản lý bảo: Khó đấy anh ạ. Mình từ lâu nay đã có tiếng là giá mềm, nay tăng lên em sợ mất khách. Cương bảo: Được. Để anh tính. Cậu chạy đi lo việc ngay. Bảo thằng Nam "bia" đến gặp anh.

Cậu quản lý gật đầu. Cương rút một điếu xì-gà ra, châm lửa hút.

Quản lý đưa cho Cương một cái túi:

- Thưa anh, của chị Huyền để quên.

Cương gật đầu trong khi mặt vẫn lạnh tanh:

- Bảo cậu Thành mang xe đỡ trước cửa chờ anh. Hôm nay anh phải đi ký một hợp đồng đấu thầu dự án bên xây dựng, cậu ra bảo cô Nhung trang điểm đẹp đi cùng anh. Nhìn thấy cặp chân dài ấy, anh hùng khó qua ải mỹ nhân. Làm ăn là phải thế. Cái túi này à, đưa anh để làm gì? Từ sau khách để quên, không cần phải đưa vào cho anh đâu nhé. Chỉ cần báo cho anh biết và tự phân công nhau đem đến cho khách hàng là được rồi. Anh quá nhiều việc, không để ý được hết ba cái chuyện nhỏ này đâu. Nhớ chưa?

- Vâng, em xin lỗi!

- Nên nhớ chúng ta đã bước vào WTO rồi, đừng bao giờ phí lời xin lỗi.

-3/1/2007-

Chân trời ứng hồng

Ở trong quân ngũ, Hoàng được xếp vào loại đẹp trai thư sinh. Cậu lính gác sân bay trẻ trung nhanh chóng chiếm được cảm tình của những cấp sếp kề cận.

Thứ nhất bởi anh chàng này trông bắt mắt ưa nhìn, hể nhìn vào hàng quân đang đứng nghiêm tằm tắp là y như rằng thấy gương mặt sáng bừng của cậu. Nom đến mát ruột.

Thứ hai cậu ta có biệt tài tiếp cờ. Hể thủ trưởng nào khoái giải lao bằng ván cờ là y như rằng phải cho gọi ngay Hoàng đến. Nghe nói Hoàng ham cờ tướng từ nhỏ. Lũ bạn cùng lứa lúc còn đang tuổi mãi chơi trận giả, mãi đánh đấm phá phách thì cậu đã như ông cụ non ngồi im lìm bên bàn cờ cùng các cụ. Mọi nước đi nước phá cậu nắm giữ trong đầu như bảo

bối. Chơi cờ với thủ trưởng, Hoàng cũng không chịu buông cái cần cơ hội ra câu, nghĩa là chẳng chịu cho thủ trưởng tiến, quân của thủ trưởng bị tàn sát liên hồi, đến độ thủ trưởng phải chi ra cái bình rượu thuốc.

Có rượu thì phải kiếm mồi.

Cái khoản này Hoàng cũng lấu lỉnh hơn người. Những lúc giải lao rảnh rỗi, Hoàng không như cái cách la cà của mấy cậu lính choai choai là tranh thủ í a í ới mấy cô gái địa phương. Trời cứ cho cậu cơ hội làm quen gặp gỡ các cô gái rất chi là đáng hoàng tử tế. Chẳng hạn có bận đang đi dạo ngoài đường cái, thấy một cô gái dắt xe đạp đi ven vệ đường. Cậu hỏi cái xe bị làm sao vậy? Cô gái bảo không hiểu sao tự dưng đang đi lại bị hỏng mất cái pê-dan. Hoàng cúi xuống xem, hoá ra cái pê-dan vẫn còn sáng loáng, chỉ tuột mất con ốc. Cậu dò dẫm tìm khắp lượt vệ cỏ, tìm thấy cái con ốc to như con ốc lồi nằm mở mắt nhìn trời bên đám sỏi lát đường.

Thế là cô gái cảm ơn rồi rít.

Cô là cô giáo dạy tiếng Anh cấp ba ở trường huyện. Cô tình nguyện dạy thêm cho Hoàng cái món tiếng thời đại này mỗi tuần ba tiếng. Cô có ba buổi đi dạy thêm

ở một lớp học phải đi ngang qua đơn vị Hoàng một cây số. Cứ trước mỗi buổi dạy thêm, vào thời gian đơn vị được nghỉ ngơi, cô tranh thủ tạt qua, vào lán tiếp khách dạy cho Hoàng một tiếng.

Hoàng lại là người ham học. Trước khi đi lính, cậu đã thi đỗ vào trường Thương mại, nhưng nhà nghèo quá, lại đúng lúc bên Không quân về tuyển người, lại có lời hứa hẹn thêm cho đám lính tò te là họ có thể sẽ được dự tuyển vào trường sĩ quan nếu rèn luyện tốt. Vào học sĩ quan quân đội không mất tiền lại oai hơn cóc, ai mà chả thích. Thế là đầu quân. Tài sản khi đầu quân là một ba lô có mấy bộ áo quần và nặng trĩu một bên là sách học. Bạn cùng đại đội ngạc nhiên kính nể. Bây giờ có cơ hội học thêm, chả đại gì bỏ phí. Hoàng coi cô giáo như thần tượng, thậm chí hình như là chuyển sang thích thích cô giáo. Còn cô giáo thì không chỉ hình như thích mà là rất thích anh Hoàng.

Thi thoảng vào ngày chủ nhật, cô giáo cùng Hoàng ra thị trấn chơi. Họ thăm thú nơi này nơi nọ, vào tiệm chụp ảnh, cô giáo còn đứng đợi Hoàng vào hiệu cúp tóc. Lúc cúp xong tóc thì vừa hay đến giờ lấy ảnh. Hai người chụp chung một tấm, nhìn như cặp yêu nhau. Hoàng rút cái bút bi “bửu bối” ra ghi nắn nót mấy dòng

tiếng Anh, dịch ra tiếng Việt đại loại là:
*Hôm nay là một ngày đẹp trời. Bạn gái của
tôi rất đẹp!!! Cô giáo mặt ửng hồng, mắt
lúng liếng. Có nguy cơ không thể làm cô
giáo tiếp.*

Nhưng “anh” Hoàng của cô giáo dạy
tiếng Anh cứ như nước trôi lập lờ không
ra trong không ra đục. Cả đám bạn cùng
trường cô giáo kéo đến chơi, thấy cô nào
cũng mặt ửng hồng, mắt lúng liếng nhìn
“anh” Hoàng. Cô giáo thấy ân hận vì trót
giới thiệu học trò này với bạn gái. Cô giáo
không biết trong ba lô của cậu dày một
tập thư bạn trai có bạn gái có chị gái cũng
viết thư thăm em, nhưng nhiều nhất là
bạn gái. Thi thoảng sức nhớ ra, cậu lôi
trong ba lô ra xem lại mấy lá thư mới, rồi
lên kế hoạch viết trả lời. Nhưng cũng có
những cái thư cứ lưỡng lự mãi chẳng biết
nên viết hay nên lơ đi.

Chẳng hạn cái lá thư này:

“Quê hương, ngày

Thân gửi H.

*Không biết dạo này H có khỏe không mà
sao không thấy viết thư về, M.A lo lắm. Giá
mà M.A có thể lên trên đó để chăm sóc H.
Dạo này ở nhà cũng bình thường, chỉ nhớ
người đi xa thôi. Không biết H có còn nhớ
đêm trăng ấy? Chẳng nhẽ H không còn nhớ*

những gì mà chúng mình đã có trong cái đêm kỷ niệm ấy sao? Từ ngày H về phép rồi trở lên trên ấy đã hai tháng rồi mà M.A không hề nhận được thư của H. Hay là người ta đã có ai khác ở trên ấy? Vừa rồi M.A có ghé về thăm gia đình H. Hai bác vẫn khỏe. Bác gái vẫn hay phải ra đồng sớm. Giá như M.A có thể giúp được bác gái, nhưng người ta có khiến đâu. Chẳng nhẽ ở xa xôi thế này mà cứ trách người đi xa”.

Hoàng cầm bút viết lên trang giấy pơ-luya màu xanh (xin được của thủ trưởng mấy tờ nhân một dịp thủ trưởng thua đậm ba ván cờ):

“MA thân mến”

Đọc chỉ thấy một chữ MA. Rồi lá thư chẳng được thêm dòng nào, nghĩa là cũng chẳng được gửi đi.

Trong lòng Hoàng chỉ thấy nhớ mẹ.

Ngày ở nhà Hoàng hay giúp mẹ việc đồng. Nhà chỉ có ba chị em, chị gái mới lớn đã theo chân chồng về nhà người ta chăm chăm chút chút cho người ta. Bố đi công tác vắng. Mẹ gầy xanh như lá khoai, bàn chân dậm lên bùn mà bùn chẳng lún là mấy. Ngày trẻ mẹ đẹp nhất cái làng bên tỉnh Hưng Yên. Đẹp nhưng nhỏ xíu

như cái kẹo mút ông hàng kẹo bán năm xu còn ăn bớt một tẹo. Mẹ về nhà chồng, nép sau lưng bố sợ sệt đủ thứ. Thế rồi mẹ ra đồng nhà chồng, bón phân làm cỏ ruộng nhà chồng. Mẹ đẻ ra ba đứa con cho nhà chồng. Nhà chồng chẳng còn ai ngoài mấy bác trai vì ông bà nội đã bỏ đi về côi. Hoàng gánh mạ ra đồng cho mẹ. Thấy mẹ lom khom cấy, chân xiêu xiêu, gió đồng thổi lạnh sau lưng. Hoàng bước xuống ruộng cầm nắm mạ:

- Để con cấy giúp mẹ.

Mẹ cười:

- Con trai ai lại cấy lúa bao giờ.

Hoàng cá quyết:

- Đồng làng mình các bà các cô không biết chứ cấy lúa lẽ ra phải để cho con trai làm.

Mẹ lẩm nhẩm:

- Vì sao lại là con trai?

Hoàng hếch gương mặt thư sinh nhìn khắp đồng làng:

- Mẹ nhìn xem, cái giống mạ này có khác gì lũ con gái. Mẹ chẳng bảo con là đời con gái như mẹ giống thân cây lúa là gì? Cứ phải nhổ lên rồi cắm vào mảnh đất khác mới sinh sôi nảy nở được. Thế thì người cấy mạ cứ phải là con trai mới có

khí dương. Có khí dương thì mới sinh sôi nảy nở được chứ.

- Cha bố anh! Chỉ giỏi lẻo mép.

- Đấy mẹ xem, lúa con cấy sẽ lên xanh nhất cho mà xem.

Hoàng vừa trêu chọc mẹ, vừa cấy nhanh chẳng kém mẹ. Bàn tay trắng trẻo thư sinh của cậu cầm từng nhánh mạ cấy xuống bùn, từng nhánh từng nhánh thẳng hàng tăm tắp, chẳng phải chẳng đây.

Thế mà lúa do Hoàng cấy lên xanh thật. Xanh hơn cả thửa do mẹ cấy.

Từ vụ ấy, cứ mỗi khi mùa cấy đến là Hoàng lại lội bùn cấy giúp mẹ. Cả làng ai cũng nắc nỏ: cô nào vợ được anh chàng này thật may mắn.

Thế nên cái cô MA kia hình như chưa được may cho lắm. Nếu số cô “may” thì lá thư kia không phải là “MA thân mến”, mà phải là “M.A thân yêu!...”, với cả phải là một lá thư dài, lá thư phải được đóng con dấu bưu điện, một ngày đẹp trời anh bưu điện gõ cửa nhà cô gái; đến mùa cấy, cô gái sẽ theo chân mẹ người ấy ra đồng, cấy những rảnh lúa tuy không xanh bằng tay người ấy cấy nhưng vẫn là có hai mẹ con người cấy người tung mạ xuống đồng, người kể chuyện con trai ngày nhỏ, người kể chuyện cái đêm trăng trong giấc mơ kỷ niệm.

Cả cô giáo trên cái vùng núi xa xôi hết lòng dạy tiếng Anh cho Hoàng cũng chờ đợi mãi một ngày đẹp trời.

*

Cho mãi đến sau này, người con gái mà Hoàng chọn làm vợ cũng không biết được rằng cô chính là hình ảnh của tất cả những hình ảnh đã trôi qua đi trong cuộc đời trai trẻ của chồng mình.

Với cô, anh là một nhà doanh nghiệp giỏi, là tay say cờ đến mê muội, là dân sale-thị trường uống bia như trút nước vào họng mà vẫn chẳng muốn gục, là tay chơi khá hấp dẫn, là một gã đàn ông đích thực với hai ngón tay thư sinh kẹp điều thuốc hai tư trên hai tư tiếng, là tay thợ mắc điện, thợ sửa cống, thợ xây, là nhà hùng biện, nhà phê bình sự việc sự vật đầy lô-gic, kẻ ngủ ngày, anh hùng thời đại, người thông minh hơn người, người chồng thương vợ, kẻ kém may mắn về tiền bạc, bạn tri âm tri kỷ, viên ngọc ẩn trong đá. Cô không biết cấy lúa. Chẳng biết cái đêm trăng nào ở trên con đường làng có hai người trẻ tuổi tay trong tay mắt nhìn mắt. Cô sinh ra lớn lên ở phố. Cô chẳng một lần nào phải lội bùn. Nhưng cô chính là người làm cho đêm

trăng năm xưa trở nên huyền thoại. Cô làm cho cái đại đội lính năm xưa mãi tươi trẻ. Cô cũng làm cho cái con đường đất đỏ có một cô gái dắt chiếc xe đạp tuốt ốc pê-dan trở thành con đường lung linh trong câu chuyện kể cho bao người. Cô là một nhà văn nổi tiếng.

Mỗi khi cô về, bà mẹ chồng vẫn thường kể lại, ngày xưa nó cấy lúa giúp mẹ còn giỏi hơn con gái làng. Cô im lặng nghe bà kể chuyện ngày anh còn nhỏ.

Cô đi ra đường làng, nhìn ngang dọc, chẳng biết người thiếu phụ nào trong căn bếp nào ngày xưa đã có một đêm trăng kỷ niệm? Cô đi ra cánh đồng, phía chân trời đang ửng hồng.

Có thể người ấy đã lấy chồng làng bên. Phía làng bên, người ấy cũng đang nhìn thấy chân trời ửng hồng.

Ka chi

đậu trên mái nhà

Tuyết vẫn chưa tan nhưng trên mái nhà bắt đầu nghe thấy tiếng lạo xạo. Hình như đó là tiếng những chú chim ka-chi tìm góc đậu.

Đằng chúc đầu xuống trang web để lục tìm nốt những dữ liệu. Tin tức online như những mảnh vỡ hạt nhân bắn ra tứ tung; đây một vụ tai nạn cụt tay một lao động lưu vong Việt, người bị nạn làm đã hơn hai năm, không có bảo hiểm, cộng đồng người Việt ai có lòng hảo tâm hãy cứu giúp; đây một cô dâu Việt gặp phải người chồng Hàn di tật, cô suốt ngày bị nhốt trong bốn bức tường để chăm sóc cho gã chồng, cô vợ được một cái máy vi tính,

mò mẫm biết là có nổi mạng, lại mò mẫm tìm cách lập địa chỉ yahoo.com để gửi thư cho trang web mà cô vớ được, cô kêu cứu nhưng ai cứu cô đây, cô không biết ai sẽ cứu cô bằng cách nào, cô đã nhận tiền cưới, đã làm lễ có đủ mặt cha mẹ họ hàng làng xóm, mọi người đã chúc vợ chồng cô trăm năm hạnh phúc, chồng cô tuy không có mặt ở đám cưới vì chồng cô gần đến ngày cưới thì bị đi viện cấp cứu cảm cúm khéo không lại bị cái căn bệnh sốt nhiễm vi rút gia súc, cả nhà gái thông cảm lắm, họ nhà trai ở tận xa xôi đất nước Hàn Quốc sang, ăn bận đẹp đẽ sang trọng rõ ra người có học chẳng thể lừa ai có bị ai lừa thì có, thế là cưới được vợ trẻ đẹp mang sang Hàn, về thành phố công nghiệp Ulsan nổi tiếng mà sinh sống mà để con Hàn-Việt cho nhà người ta, đời cô sung sướng là thế còn kêu nổi gì, vậy nhưng cô đã bị lừa thật rồi, chồng cô bị thần kinh nặng lắm, tội nghiệp anh ta nhưng cô vẫn phải kêu cứu thôi, nếu không kêu cứu thì cả đời cô bị chôn sống mất rồi; đây một nữ sinh viên Hàn đang học tiếng Việt muốn tìm một cô giáo dạy tiếng người Việt; đây một tổ chức những người Hàn yêu Việt Nam đã thành lập để giúp đỡ giao lưu...

Đằng tự hỏi, tại sao những người Hàn

yêu Việt Nam kia không đọc được những lời kêu cứu nhỉ? Nếu họ đọc được thì họ có ra tay cứu giúp những người Việt lưu vong đang cần cứu giúp kia không? Nếu họ không cứu giúp những vụ việc này thì họ thành lập ra cái hội đó để làm gì vậy?

Còn mình?

Cô ghi tên mình trong chuyên mục cần tìm việc làm ở Seoul trong trang web của Hội sinh viên Việt Nam tự lập ra. Nguyễn Thị Đăng, hai mươi nhăm tuổi, biết nói chút ít tiếng Hàn. Chẳng hiểu sao bố mẹ lại đặt một cái tên chán đến thế. Chẳng thể nào thay đổi được. Sang đây khi làm mọi giấy tờ khai, cái tên Nguyễn Thị Đăng mất dấu thành ra Nguyen Thi Dang. Người Hàn gọi chệch ra thành Th... Gi... ang. Chẳng ra Thang cũng chẳng ra Giang.

Suốt tối này sang tối khác, Đăng cần mẫn lục tìm trên những trang web. May ra có ai đó cần đến cô.

Trong khoảng thời gian chờ đợi ngắn nhất, cô cũng đã kịp theo học cái thứ tiếng Hàn khó nhằn khó nuốt, đắng như thuốc kí ninh. Lớp học có mười người thì phần đa là dân Tàu, phần còn lại là dân Nhật Bản và Mông Cổ, người Việt gốc chữ hệ la-tinh ấn thứ chữ tượng hình vào đầu ngang với ấn quả tạ vào túi mà đi lơ

ngơ trên xa lộ. Nhưng rồi kiểu gì thì cũng phải trôi. Không trôi cô giáo người Hàn cứ hỏi mãi hỏi mãi, bắt trả lời bằng được thì thôi. Học tiếng Hàn bằng tiếng Hàn. Rồi cũng nghe được hiểu được nói lơ lơ được chút ít đủ để đi chợ đi siêu thị mặc cả, kêu pi-sài-ô đắt thế, chào a-nhãng-hi-ga-se-ô, cảm ơn gàm-sa-ham-ni-đà...

Ban ngày cô theo Hương, đưa bạn gái thân nhất hồi học cấp hai (sang Hàn rồi theo chân đám lưu vong ở lại), hai đứa cùng đi chiếc xe đạp đến xưởng cắt may để thử việc. Thời gian thử việc dài lê thê. Khi chủ thấy ưng sẽ được đứng cắt chỉ cả ngày. Cả tháng kiếm ít cũng được ngàn đô. Ăn tiêu thuê nhà điện nước đi lại hết chừng sáu trăm đô (với cố gắng cao nhất), còn lại hai trăm đô gửi về nhà cho bố mẹ một trăm, nhờ bố mẹ cất giữ một trăm.

Cái xưởng may ấy nhỏ xíu treo lơ lửng như cái chuồng cu ở trên gác hai một khu nhà lổn nhổn, tầng một cho thuê bán rau quả, tầng ba là một dãy nhà trọ rẻ tiền. Thi thoảng từ trên gác ba phi xuống một đôi ba đôi giày khủng bố Pắc-Chung-Hi (là Đảng thấy bố ở bên nhà gọi loại giày to đùng như vậy, loại giày này đám thanh niên hí hóp thường mặc với quần thụng

có lăm cái túi lủng lẳng khắp nơi từ hông đến đầu gối). Đôi ba đôi giày ấy mắt nhìn thẳng lạnh lùng, không để ý đến đám thợ may ở tầng hai, càng không để ý mấy cô gái Việt đầu đội mũ trùm kín hở ra hai con mắt không dạn dĩ thì cũng ngơ ngác nơi xứ người.

Đằng đánh rơi cái chùm chìa khoá ngay cạnh một đôi giày đang đứng hút thuốc ngay sát hành lang. Cô ngập ngừng một giây không định liệu được nên cúi xuống nhặt hay đợi cho cái đôi giày to xù thơm nức kia bước đi.

Gã đứng hút thuốc nhếch miệng ra cười nói một tràng tiếng Hàn, đại loại gã hỏi cô chắc là người Việt Nam sang, chắc là cô làm trong cái xưởng may nhếch nhác kia, chắc Việt Nam không lạnh bằng bên này. Gã nói mãi thì cô cũng hiểu được gã tên Kim, gã đơn giản là một sinh viên mới rời quân ngũ và đang theo học tiếp tại khoa Luật trường Ko-rê-tê, tiếng Anh gọi là Korean University, một trường đại học cổ kính nổi tiếng do tập đoàn Sam-sung bảo trợ toàn phần. Đằng có biết trường này. Thi thoảng cô đi subway đường line số 6 để đến chơi với đứa bạn làm ở cái xưởng làm cặp tóc cũng ở phía Bắc sông Hàn như xưởng may của cô, lên cửa ga Ko-rê-tê rồi mới biết mình lên nhầm cửa.

Cô đi xuyên qua trường, ngó nghiêng những toà cao tầng đầy ắp sinh viên, thậm chí tò mò bước xuống cả khu tầng hầm liên siêu thị nhà hàng cà phê phòng ốc la liệt laptop dùng mạng hai-fai, thư viện chỉ dành cho sinh viên. Mọi thứ đều sáng choang và choáng ngợp chữ nghĩa. Đứng còn dừng lại trước một tấm panô bằng cả mảng tường ghi tất cả những loại ngôn ngữ có trên thế giới (và hẳn là những sinh viên ở mọi quốc gia học ở trường đã nghĩ ra trò này), cái câu mà cả thế gian từ cổ chí kim, từ đông sang tây đều khoái tai khi được nghe: I love you = anh yêu em = em yêu anh = tình yêu.

Cô biết trường Ko-rê-tê, thành ra bỗng nhiên thấy nể gã. Cô chỉ cái chùm chìa khoá, nói một dãy từ tiếng Việt xin lỗi tôi nhặt cái chùm chìa khoá thôi không có ý gì. Gã “giày khủng bố” nhích chiếc giày to dùng ra cười cười ra ý hiểu, và gã cúi xuống nhặt cho cô, điệu bộ khá nhã nhặn. Bạn gái tên Hương vẫn hay dặn dò rất kỹ lưỡng đừng tin bất cứ sự nhã nhặn nào nơi xứ người nhưng cũng đừng bỏ qua cơ hội. Đứng giơ tay ra xin lại chùm chìa khoá nói câu găm-sa-ham-ni-dà rồi bước đi.

Gã vô tình nhìn theo cô gái Việt. Cô đi khuất sau bức tường của cái xưởng ẩm

thấp, nét mặt cô khi ẩn khi hiện bên dãy cây ừng-heeng lá vàng thơ thớt phía ngoài khu nhà. Có tiếng chim ka-chi kêu chúchút trên những cành cây vừa mới trĩu nặng vì tuyết, giờ đây trơ khấc ra dưới bầu trời xứ ôn đới.

Hôm sau hai người lại chạm mặt nhau ở chân cầu thang. Đôi giày khủng bố không lơ đãng nhìn cô gái. Gã vui ra mặt. Ngay cả Đằng cũng thấy hết muốn *đừng tin bất cứ sự nhũ nhận nào nơi xứ người*. Cô chào gã bằng thứ tiếng Hàn khẩu vực hệ la-tinh. Gã rất ngạc nhiên, liền xô ra hàng tràng hàng tràng thứ tiếng Hàn ở một vùng nào đó xa xôi cách Seoul hàng vài trăm dặm.

Họ đứng bên hành lang của cái xưởng may nghèo nàn.

Gã có thói quen hút thuốc liên tục. Cô gái im lặng nhìn ra ngoài bầu trời ẩm ướt vì tuyết đang tan. Gã nếu mặc bộ quân ngũ có lẽ nom rất bảnh. Gương mặt thư sinh trắng trẻo. Gã ở trong quân ngũ ba năm, đủ để đánh những trận tập khủng khiếp, suýt nữa bị tóm đi xứ sở của ngàn lẻ một đêm cổ tích nếu như không có sự bảo trợ của một tập đoàn hùng mạnh, sự bảo trợ này nằm trong kế sách nuôi dưỡng nhân tài của đất nước gã. Cô không am hiểu lắm những chuyện đó. Cô chỉ đơn

giản sang đây kiếm việc làm, kiếm tiền, số tiền nằm trong dự định, trong mơ ước đổi đời của những cô gái Việt nghèo. Gã không hiểu lắm mơ ước giản dị của cô gái đến từ một xứ sở của phương Nam. Gã không bị dối. Gã chỉ trải qua nỗi lo sợ. Trong quân ngũ, gã đếm những ngày còn lại một cách chầm chậm và cay đắng. Cô gái lại không hề đếm thời gian trôi qua bằng tâm trạng lo sợ. Cô chỉ nóng lòng muốn ổn định cuộc sống.

Trang web của những sinh viên Việt Nam sống trên đất Hàn có muôn vàn tin vui. Chẳng hạn thông báo của một nhân vật nào đó về ý tưởng kinh doanh táo bạo của mình, thông báo thời tiết Seoul và những vùng khác, thông báo giá cả thị trường, mời họp lưu học sinh sinh viên, mua bán trao đổi thông tin, hàng hoá, những bài giới thiệu về miền du lịch cổ kim.

Đăng văn dán mắt vào màn hình. Cô có kinh nghiệm được bạn gái tên Hương truyền cho: cứ thần nhiên đi vào những khu giảng đường của những trường đại học, ở đó có những dãy hành lang sáng choang mà người ta đặt hàng dãy vì tính nổi mạng. Cứ việc thần nhiên tiến đến và

mở hộp thư email quốc tế của mình. Muốn cho chắc ăn không bị ai quấy rầy thì nên đeo một cái ba lô và một cổng hai-fai nhạc xập xình giống như những sinh viên Hàn. Thế là tha hồ mà viết thư gửi thư, tha hồ lục tìm những trang web mà không bị tốn một xu nào. Lúc đói thì ra căng tin của nhà trường. Thích uống thì cho xu vào máy bán hàng, máy sẽ nhả ra một ly cà phê thơm lừng rẻ bằng nửa ở ngoài. Trình độ lục tìm thông tin trên những trang web của các cô gái nông dân Việt cứ thế tăng dần (dĩ nhiên kèm theo là trình độ chat, gửi thư qua mạng của những nông dân bên nhà cũng nhờ thế mà tăng dần). Cho đến khi những người Việt lưu vong có kinh nghiệm truyền miệng là để ý xem có ai ném những đồ dùng đã cũ ra vỉa hè thì nhặt về. Trang web của sinh viên Việt còn đăng tải những địa chỉ hấp dẫn để cộng đồng người Việt biết đường mà nhặt nhạnh. Nào ti vi, tủ lạnh, máy giặt, vi tính, laptop, nồi cơm điện... Nếu không có ai nhặt, có thể cảnh sát sẽ tìm ra chủ nhân và phạt nặng vì đã thải rác ra nơi công cộng. Cộng đồng người Việt nhặt được vi tính thì thôi rồi, thư từ liên tục. Con mới đẻ chưa biết mặt cũng gửi ảnh qua mạng.

Trên trang web lại có cả hình ảnh

những đám cưới dâu Việt rể Hàn từng bừng. Không phải đám nào cũng là đám lửa. Tất cả những lái xe già trên đất Seoul đều rất nhiệt tình khi khách bước lên xe họ là một cô gái đến từ Việt Nam, đất nước có hòn ngọc Viễn Đông, nơi một thời trai trẻ của họ đã bị lấy mất và suốt cuộc đời còn lại họ luôn khắc khoải.

Hai người đứng ở hành lang nhìn tuyết tan.

Khi ấy những chú chim ka-chi đã về thật rồi. Chúng đang lúu rúu làm tổ trên mái nhà. Thi thoảng một con ka-chi được bay sang cạnh ứng-heeng gần kề mái nhà bứt một cái lá vàng. Thi thoảng một con ka-chi cái uốn lượn khoe cặp chân xinh. Chúng chỉ choé bặt rộn thán nhiên.

Mùa xuân đặt bước chân đầu tiên lên cạnh ứng-heeng. Rồi bước lên mái nhà cổ phía bắc sông Hàn Giang.

Mùa xuân rồi cũng sẽ chạy sang phương Nam.

Bức thư sau đó mà Đăng gửi về cho bố mẹ có đoạn viết:

"Con đã có việc làm ổn định. Con quen con trai của chủ xưởng may. Chủ xưởng may là một ông già rất tốt bụng. Ông ấy ngày xưa

đi lính Pắc-Chung-Hi đóng ở Vũng Tàu nên rất quý chúng con vì ân hận với người Việt mình. Khi ở xưởng hết việc, ông ấy dẫn chúng con đi làm thuê ở những xưởng khác. Ông ấy cũng làm như chúng con, không hề dám nghỉ ngơi. Bố mẹ ơi, có thể vì thế mà đất Hàn giàu có thật nhanh chóng?

Con và anh ấy hôm nay đã nhìn thấy cái tổ chim ka-chi kết bằng lá ửng-heeng vàng rất đẹp trên mái nhà xưởng”.

Họ vẫn đứng bên hành lang nhìn ra bầu trời ẩm ướt tuyệt đẹp.

Những chú chim ka-chi thì đang đậu trên mái nhà. Hàng cây ửng-heeng nghiêng nghiêng trước gió.

Seoul tháng 12/2005

Tô Hiến Thành, 1/1/2007

Mục lục

Ngọa sinh	5
Đô hội	26
Mây giăng	43
Giấc mơ	57
Cái vạc vàng có đòn khiêng	
bằng kim khí	67
Ngàn xanh và gió	86
Năm hai ngàn lẻ x...	105
Những kẻ lãng mạn	133
Đá núi	148
Tiếng tiêu trên đỉnh núi Tượng	201
Đường về	218

Quê nhà không có bệnh phấn hoa	232
Mùa xuân nghiêng	246
Xin lỗi em	261
Chân trời ửng hồng	273
Ka chi đậu trên mái nhà	283

Cái vạc vàng
CÓ ĐÒN KHIÊNG BẰNG KIM KHÍ

Chịu trách nhiệm xuất bản: Trung Trung Đĩnh
Chịu trách nhiệm bản thảo: Nguyễn Khắc Trường
Biên tập: Tạ Duy Anh
Vẽ bìa: Dương Gia Liêm
Phụ bản: Cung Đức Duy Sơn
Trình bày: Phạm Thị Phương
Sửa bản in: Hà Thế

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN
65 Nguyễn Du - Hà Nội
Tel & Fax: 38222135

Liên kết xuất bản:

CÔNG TY TNHH TRUYỀN THÔNG HÀ THẾ

Địa chỉ: 34b/47, ngõ 278, Thái Hà - Đống Đa - Hà Nội
ĐT/FAX: (04) 35142809
Email: hathecompany@yahoo.com

In 1000 cuốn khổ 12 x 20cm.

Tại Công ty Cổ Phần In Sao Việt

Số ĐKKH XB : 240-2009/CXB/15-12/HNV, ký ngày 26/3/2009

In xong và nộp lưu chiểu quý II/2009.

võ thị xuân hà

CÁI VẠC VÀNG

có đôn khiêng bằng kim khí

Điểm hẹn tri thức
Tôn vinh Văn hoá Đọc

Giá 42.000đ